

JP "NACIONALNI PARK ĐERDAP", DONJI MILANOVAC

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
ZA 2022. GODINU**

JP "NACIONALNI PARK ĐERDAP", DONJI MILANOVAC

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2022. GODINU**

S A D R Ž A J

Strana

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

BILANS STANJA

BILANS USPEHA

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**Nadzornom odboru JP "Nacionalni park Đerdap", Donji Milanovac****Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja****Mišljenje**

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja JP "Nacionalni park Đerdap", Donji Milanovac (dalje u tekstu i: Javno preduzeće), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2022. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje JP "Nacionalni park Đerdap", Donji Milanovac na dan 31. decembra 2022. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji i računovodstvenim politikama obelodanjenim u napomenama uz finansijske izveštaje.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku „Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. Mi smo nezavisni u odnosu na javno preduzeće u skladu sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo Javnog preduzeća je odgovorno za procenu sposobnosti Javnog preduzeća da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Javno preduzeće ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Javnog preduzeća.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru JP "Nacionalni park Đerdap, Donji Milanovac (Nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uverenja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvanih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.*
- Stičemo razumevanje internih kontrola koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Javnog preduzeća.*
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.*
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Javno preduzeće prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.*
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.*

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru JP "Nacionalni park Đerdap, Donji Milanovac (Nastavak)

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

U skladu sa zahtevima koji proističu iz člana 33. Zakona o računovodstvu i člana 39. Zakona o reviziji Republike Srbije izvršili smo zahtevane radnje u vezi sa godišnjim izveštajem u cilju provere usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Javnog preduzeća, kao i provere da li je godišnji izveštaj o poslovanju sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

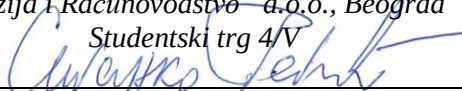
Po našem mišljenju, godišnji izveštaj o poslovanju je:

- usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima Javnog preduzeća i
- sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama u skladu sa članom 34. Zakona o računovodstvu.

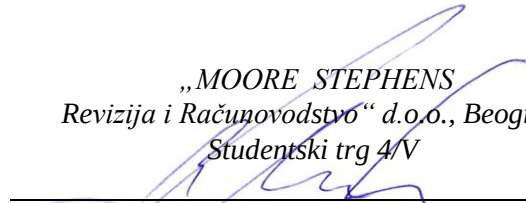
Na osnovu poznavanja i razumevanja Javnog preduzeća i njegovog okruženja, stečenog tokom revizije ili na drugi način, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u godišnjem izveštaju o poslovanju.

U Beogradu, 14. jun 2023. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Stanko Rebić
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Bogoljub Aleksić
Direktor

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07360231	Шифра делатности 9104	ПИБ 100624453
Назив JAVNO PREDUZEĆE NACIONALNI PARK ĐERĐAP DONJI MILANOVAC		
Седиште ДОЊИ МИЛАНОВАЦ, Краља Петра I 14		

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		5.057.320	5.057.521	
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	6.15.	8.894	9.864	
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005	6.15.	7.405	8.135	
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007	6.15.	1.000	1.240	
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008	6.15.	489	489	
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	6.16.	766.971	771.776	
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010	6.16.	726.383	727.024	
023	2. Постројења и опрема	0011	6.16.	31.537	34.580	
024	3. Инвестиционе некретнине	0012				
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013		9.051	9.029	
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014				
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015			1.143	
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016				
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017	6.17.	4.278.757	4.273.146	
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018	6.18.	2.698	2.735	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019				
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021				
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023				
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартје од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026				
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027	6.18.	2.698	2.735	
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028		0	0	
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029	6.19.	5.489	5.033	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		50.195	60.678	
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	6.20.	966	601	
10	1. Материјал, резерви делови, алат и ситан инвентар	0032	6.20.	78	83	
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033				
13	3. Роба	0034	6.20.	635	429	
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035	6.20.	253	89	
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036				
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	6.21.	9.722	9.785	
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039	6.21.	9.722	9.785	
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041				
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042				
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043				
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044	2.21.	17.227	15.761	
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045	6.21.	15.510	15.616	
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046				
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047	6.21.	1.717	145	
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048				
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049				
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051				
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056				
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	6.22	19.692	32.525	
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	6.23.	2.588	2.006	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		5.113.004	5.123.232	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060	6.35.	22.976	14.028	
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401		4.990.848	4.980.965	
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	6.24.	4.302.412	4.302.412	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405	6.26.	873	873	
330 и потражни салдо рачуна 331,332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406	6.27.	599.245	595.966	
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407				
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408	6.28	88.318	81.714	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409	6.28.	74.656	67.433	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410	6.28.	13.662	14.281	
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411				
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412				
350	1. Губитак ранијих година	0413				
351	2. Губитак текуће године	0414				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415	6.29.	34.417	2.655	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	6.29.	34.417	2.655	
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417	6.29.	3.506	2.655	
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418				
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419	6.29.	30.911		
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420				
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421				
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422				
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423				
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424				
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425				
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427				
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429				
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430	6.30.	30.453	31.529	
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431	6.31.	57.286	108.083	
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432			19.235	
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433			5.000	
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435				
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436				
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437	6.32.		5.000	
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441	6.33.	37.597	69.239	
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	6.33.	6.931	4.822	
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443				
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444				
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445	6.33.	6.931	4.612	
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446				
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447				
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448			210	
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449	6.34.	12.758	9.787	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450	6.34.	10.315	8.911	
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0451	6.34.	868	805	
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452	6.34.	1.575	71	
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЋЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	35	0	0	
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455		0	0	
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		5.113.004	5.123.232	
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	6.35.	22.976	14.028	

у ДОНЕЦ МИЛАНОВИЋ

дана 14.06. 2023. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07360231	Шифра делатности 9104	ПИБ 100624453
Назив ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП ДОНЈИ МИЛАНОВАЦ		
Седиште ДОЊИ МИЛАНОВАЦ, Краља Петра I 14		

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001	6.4.	166.046	153.560
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002	6.1.	513	536
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		513	536
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004			
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	6.1.	6.659	7.084
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		6.659	7.084
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007			
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008			
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009			
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010			
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	6.2.	120.538	114.885
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012	6.4.	38.336	31.055
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		237.922	217.964
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014	6.5	375	343
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	6.5.	19.828	21.830
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	6.6.	123.394	108.467
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017	6.6.	97.704	85.468
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018	6.6.	15.694	14.194
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019	6.6.	9.996	8.805
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	6.7.	17.182	16.119
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021			
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	6.8.	23.995	27.743
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023	6.9.	30.259	20.238
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	6.10..	22.889	23.224

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		0	0
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026	6.10.	71.876	64.404
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	6.11.	382	264
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028			
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029		382	264
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030			
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031			
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	6.11.	233	322
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033			
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034	6.11.	8	13
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035	6.11.	13	14
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036	6.11.	212	295
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037	6.11.	149	0
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038		0	58
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039	6.12.		856
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040	6.12.	25.392	1.660
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	6.12.	115.422	83.866
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	6.12.	1.099	2.103
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		281.850	238.546
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		264.646	222.049
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045	6.13.	17.204	16.497
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046		0	0
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047			
59- 69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048			
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049	6.13.	17.204	16.497

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050		0	0
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051		4.014	2.661
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052			0
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053	6.14.	456	280
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055	6.14.	13.646	14.116
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056		0	0
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061			
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062			

у ДОВЕН МИЛАНОВИЋ

дана 14.06. 2023. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07360231	Шифра делатности 9104	ПИБ 100624453
Назив JAVNO PREDUZEĆE NACIONALNI PARK ĐERĐAP DONJI MILANOVAC		
Седиште ДОЊИ МИЛАНОВАЦ, Краља Петра I 14		

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1055)	2001	6.14.	13.646	14.116
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1056)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003	6.27.	39.812	197.228
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004	6.27.	36.516	0
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
333	3. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
332	1. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
334	2. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	3. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добии	2013			
	б) губици	2014			
336	4. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добии	2015			
	б) губици	2016			
337	5. Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат				
	а) добии	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		3.296	197.228
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		0	0
	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021		494	29.559
	IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023		2.802	167.669
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024		0	0
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025		16.448	181.785
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026		0	0
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2028 + 2029) = АОП 2025 ≥ 0 или АОП 2026 > 0	2027			
	1. Приписан матичном правном лицу	2028			
	2. Приписан учешћима без права контроле	2029			

у Др. Јелена Милићковић
 дана 14.06.2023. године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07360231	Шифра делатности 9104	ПИБ 100624453
Назив JAVNO PREDUZEĆE NACIONALNI PARK ĐERĐAP DONJI MILANOVAČ		
Седиште ДОЊИ МИЛАНОВАЦ, Краља Петра I 14		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	226.585	256.228
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	125.109	143.265
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003	0	0
3. Примљене камате из пословних активности	3004	382	263
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	101.094	112.700
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	217.852	213.920
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	55.514	77.376
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008	282	972
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	121.604	107.975
4. Плаћене камате у земљи	3010	8	0
5. Плаћене камате у иностранству	3011		
6. Порез на добитак	3012	2.510	827
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013	29.410	25.046
8. Остали одливи из пословних активности	3014	8.524	1.724
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015	8.733	42.308
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016	0	0
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017	0	600
1. Продаја акција и удела	3018		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019	0	600
3. Остали финансијски пласмани	3020	0	0
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021		0
5. Примљене дивиденде	3022		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	9.496	27.184
1. Куповина акција и удела	3024		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	9.496	27.184

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Остали финансијски пласмани	3026		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027	0	0
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	9.496	26.584
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029		10.000
1. Увећање основног капитала	3030		
2. Дугорочни кредити у земљи	3031		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032		
4. Краткорочни кредити у земљи	3033		10.000
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034		
6. Остале дугорочне обавезе	3035		
7. Остале краткорочне обавезе	3036		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	12.058	18.964
1. Откуп сопствених акција и удела	3038		
2. Дугорочни кредити у земљи	3039		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040		
4. Краткорочни кредити у земљи	3041	5.000	11.000
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042		
6. Остале обавезе	3043		
7. Финансијски лизинг	3044		
8. Исплаћене дивиденде	3045	7.058	7.964
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046	0	0
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047	12.058	8.964
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	226.585	266.828
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	239.406	260.068
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050	0	6.760
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051	12.821	0
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	32.525	25.776
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053	0	2
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054	12	13
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	19.692	32.525

у Донјел Миљановићу

дана 14. 06. 2023. године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07360231	Шифра делатности 9104	ПИБ 100624453
Назив JAVNO PREDUZEĆE NACIONALNI PARK ĐERDAP DONJI MILANOVAC		
Седиште ДОЊИ МИЛАНОВАЦ, Краља Петра И 14		

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	АОП	Основни капитал (група 30 без 306 и 309)	АОП	Остали основни капитал (рп 309)	АОП	Уписани а неуплаћени капитал (група 31)	АОП	Емисиона премија и резерве (рп 306 и група 32)
	1		2		3		4		5
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4001	4.295.636	4010	6.776	4019		4028	873
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002		4011		4020		4029	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 1+2)	4003	4.295.636	4012	6.776	4021		4030	873
4.	Нето промене у ____ години	4004		4013		4022		4031	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4005	4.295.636	4014	6.776	4023		4032	873
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006		4015		4024		4033	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 5+6)	4007	4.295.636	4016	6.776	4025		4034	873
8.	Нето промене у ____ години	4008		4017		4026		4035	
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4009	4.295.636	4018	6.776	4027		4036	873

Позиција	ОПИС	АОП	Рез. рез. и нер. доб. и губ. (група 33)	АОП	Нераспоређени добитак (група 34)	АОП	Губитак (група 35)	АОП	Учешће без права контроле
	1		6		7		8		9
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4037	398.903	4046	58.402	4055		4064	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4038		4047		4056		4065	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 1+2)	4039	398.903	4048	58.402	4057		4066	
4.	Нето промене у ____ години	4040	197.063	4049	23.312	4058		4067	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4041	595.966	4050	81.714	4059		4068	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4042		4051		4060		4069	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 5+6)	4043	595.966	4052	81.714	4061		4070	
8.	Нето промене у ____ години	4044	3.279	4053	6.604	4062		4071	
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4045	599.245	4054	88.318	4063		4072	

Позиција	ОПИС	АОП	Укупно (одговара позицији АОП 0401) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) ≥ 0	АОП	Губитак изнад висине капитала (одговара позицији АОП 0455) (кол. 2+3+4+5+6+7- 8+9) < 0
	1		10		11
1.	Стање на дан 01.01. _____ године	4073	4.760.590	4082	0
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4074		4083	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 1+2)	4075	4.760.590	4084	0
4.	Нето промене у _____ години	4076		4085	0
5.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 3+4)	4077	4.980.965	4086	0
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4078		4087	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 5+6)	4079	4.980.965	4088	0
8.	Нето промене у _____ години	4080		4089	0
9.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 7+8)	4081	4.990.848	4090	0

у ДОВЕН МИЛАНОВИЋ

дана 14.06. 2023 године

законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“
Доњи Милановац, Краља Петра I број 14а
Матични број: 07360231
ПИБ: 100624453
Тел: 030/2150070; факс: 030/590-877

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Доњи Милановац
Март 2023.

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Подручје Националног парка „Ђердап“ је први пут проглашено за национални парк 1974. године, када је Скупштина Социјалистичке Републике Србије на седници Већа удруженог рада одржаној 14. јуна 1974. године усвојила Закон о Националном парку „Ђердап“ који је објављен у „Сл. гласнику СРС“ број 31/74.

Као Предузеће, Национални парк „Ђердап“ је основано 1989. године (Одлука о оснивању Предузећа за заштиту и развој Националног парка Ђердап, „Сл.гласник РС“ број 6/89) са циљем да обавља послове заштите културних добара, природних и других знаменитости на подручју Националног парка „Ђердап“.

Законом о националним парковима („Сл. гласник РС“ број 39/93), Предузеће за заштиту и развој Националног парка „Ђердап“ постаје Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ са седиштем у Доњем Милановцу (у даљем тексту Предузеће). Предузеће је основано на основу Закона о Националним парковима чл. 23. став 1. тачка 2. („Сл.гласник РС“ бр. 39/93), и регистровано код Окружног привредног суда Зајечар Решењем Фи - 3398/93 од 05.10.1993. год. и број рег. улошка 1 – 5562.

У Привредном суду Зајечар, 05.10.1993. године, извршена је пререгистрација и упис у судски регистар - Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац. Јавно предузеће "Национални парк Ђердап" из Доњег Милановца, (у даљем тексту: Предузеће), регистровано је код Агенције за привредне регистре, по решењу Агенције за привредне регистре бр. БД 23766/2005 дана 20.05.2005.године.

Законом о националним парковима („Сл. гласник РС“, број 84/15 и 95/2018- др.закон), Национални парк „Ђердап“ је основан: „ради очувања објеката карстног рељефа и хидрографије, Ђердапске клисуре, кањона Бољетинске реке, кањона Брњице и др.; станишних типова: полидоминантних реликтних заједница, осиромашених реликтних заједница, шибљака, савремених и других типова шума (букове шуме, храстово-грабове шуме, термофилне и супра-медитеранске храстове шуме, мешовите термофилне шуме и обалске формације врба); станишта и популације дивље флоре, посебно копривића, ораха, мечје леске, јоргована, маклена, црног јасена, грабића, сребрне липе, кавкаске липе, Панчићевог маклена, медунца, златне папрати, божиковине, тисе, брекиње, дивље крушке, дивље трешње и др.; станишта и популације дивље фауне, посебно птица (црна рода, белорепан, орао змијар, патуљаста орао, орао кликташ, сури орао, соко, буљина и мали вранац), сисара (рис, европски јелен, дивља свиња, медвед, видра, шарени твор, дивокоза и срна) и риба (сом, кечига, смуђ, деверика, мрена, балкански вијун, лињак, караш, велики и мали вретенац и јегуља) и др.; културно-историјског наслеђа, нарочито Голубачког града, Лепенског Вира, Трајанове табле, Дијане Караташ и заштите и очувања спомен обележја и др. Подручје Националног парка „Ђердап“ простире се на територији општина: Голубац, Мајданпек и Кладово, у оквиру 17 катастарских општина: Голубац, Брњица, Добра, Бољетин, Мајданпек, Доњи Милановац, Мосна, Тополница, Голубиње, Мироч, Петрово Село, Текија, Нови Сип, Давидовац, Манастирица, Кладушница и Подвршка, укупне површине 63.786,48 ha, од чега је 45.454,87 ha у државној својини, а у приватној и другим облицима својине 18.331,60 ha, од чега је I степеном обухваћено 8,01%, II степеном 21,50% и III степеном 70,79% укупне површине“. Основна делатност Предузећа је : 9104 - Делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности. Јавно предузеће "Национални парк Ђердап", Доњи Милановац, са потпуном одговорношћу, управља Националним парком „Ђердап“, спроводи режим заштите у Националном парку „Ђердап“, управља природним вредностима на подручју Националног парка „Ђердап“, грађевинским земљиштем које му је пренето на управљање и коришћење, објектима који служе управљању привредним вредностима, као и другим непокретностима које му се повери на управљање. Национални парк „Ђердап“ обавља и друге послове, под условом да не омета обављање основне делатности и то: услуге у газдовању шумама сопственицима шума и другим субјектима; производња, сакупљање, откуп, дорада и промет шумских плодова, лековитог биља, гљива, пужева; производња шумских сортимената; проиводња и промет живе дивљачи и меса од дивљачи; рибарство на рекама идр.

Предузеће је сагласно критеријумима из Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. бр. 73/2019 и 44/2021), разврстано у средња правна лица.

Седиште предузећа је у ДОЊЕМ МИЛАНОВЦУ, улица Краља Петра 1 број 14а

Порески идентификациони број предузећа је 100624453.

Матични број предузећа је 07360231.

Просечан број запослених у 2022. години био је 93 (у 2021. години – 89).

ШИФРА ДЕЛАТНОСТИ: 9104

ПЕПДВ БРОЈ: 125532688

E-mail адреса је office@npdjerdap.rs . Интернет презентација је на адреси www.npdjerdap.rs.

Стаутом Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац на који је Решењем о давању сагласности број 05 Број 110-9583/2017 од 06.10.2017. год., Оснивач дао сагласност, објављеном у („Сл. гласнику РС“, бр. 90/2017), уређено је управљање и органи управљања. Органи Јавног предузећа су:

Надзорни одбор:

Влада је Решењима у којима није утврђен рок на који су именовани именовала председника и чланове Надзорног одбора Предузећа и то:

1) за председника:

- **др Милија Булатовић, доктор биотехничких наука из Београда;** Решењем 24 број 119-2329/2015 од 05. марта 2015. године („Сл. гласник РС“, бр. 24/2015),

2) за чланове:

- (1) Јасмина Радуловић, дипл. менаџер, из Београда, Решењем 24 број: 119-2672/2015 од 12.марта 2015.године („Сл.гласник РС“, бр. 25/2015),
- (2) др Мехо Махмутовић, доктор медицинских наука из Новог Пазара, Решењем 24 број: 119-9754/2017 од 6. октобра 2017. („Сл.гласник РС“ бр.90/2017),
- (3) Дејан Стијовић, дипл.инжењер геологије из Београда, независан члан, Решењем 24 број: 119-3308/2018 од 5. априла 2018.године („Сл.гласник РС“, бр. 26/2018),
- (4) Драгана Милојковић, дипл. биолог за заштиту животне средине, представник запослених, Решењем 24 број: 119-6892/2018 од 17. јула 2018. године („Сл.гласник РС“, бр. 56/2018),

- **в.д. директора предузећа: Саша Јаношевић** (решењем 24 Број: 119-3625/2022 од 05. маја 2022. године, („Службени гласник РС“ бр. 54/2022) Влада је именовала Сашу Јаношевића за в.д. директора Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац.

- **извршни директор: мр Ненад Радаковић, дипл. инж. шум.,**уговором о раду бр. 5569 од 31.12.2018. године.

Правни оквир рада:

- Закон о јавним предузећима („Сл. гласник РС“, бр. 15/2016 и 88/2019);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010 – испр., 14/2016 , 95/2018- др.закон и 71/2021);
- Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Сл. гласник РС“, бр. 95/2018, 49/2019, 86/2019-усклађени дин.изн., 156/20- усклађени дин.изн., 15/21 усклађени дин.изн., 15/2023-усклађени дин.изн.)
- Закон о националним парковима („Сл. гласник РС“ бр. 84/2015 и 95/2018-др.закон);
- Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 36/2011, 99/2011 и 83/2014 – др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018. 91/2019 и 109/2021);
- Закон о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019-др.закон , 9/2020 и 52/2021);
- Закон о шумама („Сл. гласник РС“ број 30/2010, 93/2012, 89/15 и 95/2018-др.закон);
- Закон о репродуктивном материјалу шумског дрвећа („Сл. гласник РС“ број 135/2004, 8/2005-исправка, 41/09);
- Закон о водама („Сл. гласник РС“ број 30/2010, 93/2012, 101/2016. 95/18 и 95/2018-др.закон);
- Правилник о садржини основа и програма газдовања шумама, годишњег извођачког плана и привременог годишњег плана газдовања приватним шумама,„Службени гласник РС“, број 122од 12. децембра 2003, 145 од 29. децембра 2014 - др. Правилник;
- Закон о јавној својини („Сл. гласник РС“, бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16-др. закон, 108/16, 113/17, 95/18 и 153/2020);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Сл. гласник РС“ број 128/2014 и 95/2018-др.закон);

- Закон о дивљачи и ловству („Сл. гласник РС“ број 18/2010 и 95/2018-др.закон);
- Закон о туризму („Сл. гласник РС“ бр. 17/2019);
- Закон о културним добрима („Сл.гласник РС“ број 71/1994, 52/2011 – др. закони, 99/2011 – др.закон , 6/20- др. Закон и 35/2021 – др. Закон, 129/2021-др.закон);
- Закон о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014 и 13/2017-одлука УС, 113/2017 и 95/2018- аутентично тумачење);
- Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС“ број 93/12);
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС“ број 68/15, 81/2016 – УС и 95/18);
- Закон о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 91/2019);
- Закон о буџетском систему („Сл.гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010,101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр., 108/2013, 142/2014 и 68/2015 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/2019, 72/2019 , 149/2020 118/2021, 118/2021-др.закон и 138/2022);
- Закон о буџету Републике Србије за 2021. годину („Сл. гласник РС“, бр. 149/2020, 40/2021 и 100/2021);
- Закон о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02-испр., 23/03-испр., 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-др. закон, 62/06-др. закон, 63/06-испр. др. закона, 61/07, 20/09, 72/09-др. закон, 53/10, 101/11, 2/12-испр., 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15-аутен. тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/2019 и 144/2020, 96/2021 и 138/2022);
- Закон о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-испр., 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-одлука УС, 07/12-усклађ. дин. изн., 93/12, 114/12-одлука УС, 08/13-усклађ. дин. изн., 47/13, 48/13-испр., 108/13, 06/14-усклађ. дин. изн., 57/14, 68/14-др. закон, 05/15-усклађ. дин. изн., 112/15, 05/16-усклађ. дин. изн., 07/17-усклађ. дин. изн., 113/17, 07/18-усклађ. дин. изн., 95/18, 4/2019-усклађени дин.изн., 86/2019, 5/2020- усклађени дин.изн., 153/2020, 156/2020-усклађени дин.изн, 6/2021-усклађени дин.изн и 44/2021, 118/2021, 132/2021- усклађени дин.изн. и 10/2022 – усклађени дин. изн., 138/2022, 144/2022 - усклађени дин. изн. и 6/2023 - усклађени дин. изн.);
- Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20- усклађени износ дин.изн., 153/20, и 118/21);
- Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12-усклађ. дин. изн., 8/13-усклађ. дин. изн., 47/13, 108/13, 6/14-усклађ. дин. изн., 57/14, 68/14- др. закон, 5/15-усклађ. дин. изн., 112/15, 5/16-усклађ. дин. изн., 7/17-усклађ. дин. изн., 113/17, 7/18-усклађ. дин. изн., 95/18, 4/2019-усклађени дин.изн., 86/2019 5/2020-усклађени дин.изн.,153/2020, 6/2021 -усклађени дин.изн.. 44/2021, 118/2021 и 10/2022 - усклађени дин. изн., 138/2022 и 6/2023 - усклађени дин. изн.);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/2009 и 20/2015, 87/2018 и 87/2018-др. закони);
- Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Сл. гласник РС“, бр.119/2012, 68/2015, 113/2017, 91/2019 и 44/2021, 44/2021 - др. закон, 130/2021, 129/2021 - др. закон и 138/2022);
- Закон о Регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС“, бр. 68/2015 и 79/2015-испр.);
- Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Ђердап“ („Сл. гласник РС“, бр. 89/2018)
- Уредба о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање идодатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС“, бр.159/2020);
- Правилник о облику и садржини шумског жига, обрасцу пропратнице, односно отпремнице, условима и начину жигосања посеченог дрвета, начину вођења евиденције и начину жигосања, односно обележавања четинарских стабала намењених за новогодишње и друге празнике („Сл. гласник РС“ број 93/2016);
- Правилник о вредности дневне, вишедневне и годишње дозволе за рекреативни риболов за 2022. годину („Сл. гласник РС“ број 87/2021);
- Правилник о начину, алатима и средствима којима се обавља привредни риболов, као и начину, алатима, опреми и средствима којима се обавља рекреативни риболов („Сл. гласник РС“ број 9/2017 и 34/2018);
- Правилник о начину одређивања и висини накнаде штете нанете рибљем фонду („Сл. гласник РС“ број 3/2016);
- Правилник о начину и поступању буџетске инспекције у вршењу надзора над спровођењем Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Сл. гласник РС“, бр.78/2019, 13/2023);

- Правилник о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања јавних предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 36/2016, 131/2021);
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац бр. 4546 од 30.10.2018.г.(Сагласност Министарства заштите животне средине број: 110-00-119/2018-04 од 30.11.2018.);
- Правилник о рачуноводству Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац који је донет 16.10.2021. године и усвојен од стране Надзорног одбора под бројем 4328/3 од 16.10.2021. године;
- Правилник о рачуноводственим политикама у складу са међународним рачуноводственим стандардима, односно међународним стандардима финансијског извештавања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац који је донет 28.10.2021. године и усвојен од стране Надзорног одбора под бројем 4639/21 од 16.10.2021. године;
- Правилник о безбедности и здрављу на раду Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац бр. 1878/6 од 29.04.2015. године;
- Правилник о поклонима запослених у Јавном предузећу „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац бр. 5139 од 30.11.2017. године;
- Правилник о коришћењу службених станова Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац бр.3007 од 30.07.2018. године;
- Правилник о условима и начину коришћења службених возила у Јавном предузећу „Национални парк Ђердап“ бр. 3864 од 28.07.2020. године;
- Наредба о мерама за одржавање и заштиту рибљег фонда („Сл. гласник РС“ број 56/2015, 94/2018);
- Одлука о критеријумима и мерилима за утврђивање висине накнада за рад у надзорним одборима јавних предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 102/2016);
- Статут Јавног предузећа Национални парк „Ђердап“ Доњи Милановац (Решење о давању сагласности објављено у „Сл. гласнику РС“, бр. 139/2022)
- Закључком Владе бр 05 Број 11-1821/2022 од 3. марта 2022. године прихваћен је Колективни уговор за Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, који је у име Владе, потписао овлашћени представник Министарства заштите животне средине, под бројем 112-07-35/2020-04 од 21.03.2022. године, уз потпис и сагласност свих репрезентативних синдиката. Колективни уговор за Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, потписан од стране свих овлашћених представника, ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Предузећа, а објављен је 22.03.2022. године под бројем 1449/1 од 22.03.2022. године.
 - Одлука о накнадама за коришћење заштићеног подручја Национални парк „Ђердап“,
 - Годишњи Програм управљања националним парком,
 - Средњорочни Програм управљања рибарским подручјем Националног парка „Ђердап“,
 - Годишњи Програм управљања рибарским подручјем Националног парка „Ђердап“,
 - Општа основа за газдовање шумама за Национални парк „Ђердап“,
 - Посебне основе за газдовање шумама,
 - Ловна основа
 - Програм пословања Националног парка Ђердап

Јавно предузеће у оквиру заштите и унапређивања природних вредности Националног парка „Ђердап“, обавља послове:

- спречавање активности које могу нарушити основна обележја и друга својства Националног парка,
- заштита, очување и унапређење биогеографских обележја подручја, екосистема и разноврсности изворне флоре и фауне, генетског фонда и његовог обнављања (обнављањем потенцијалне вегетације и поновним уношењем врста флоре и фауне које су живе на подручју Националног парка, издвајањем и узгајањем семенских објеката, формирањем семенских плантажа), репрезентативних биолошких, геоморфолошких, геолошких, хидрографских и пејзажних обележја, репрезентативних облика етнолошког наслеђа и других културно историјских вредности,
- научно-истраживачка активност,
- културно-образовна активност,
- презентација и популаризација вредности Националног парка,

- уређивање подручја и изградња објеката у сврхе очувања, обнављања и унапређивања природних и културно- историјских вредности и њихове презентације, као и санације и ревитализације угрожених делова,
- успостављање и развој туристичких, рекреативних и других развојних функција у коришћењу природних и културно-историјских вредности, стручни послови:
 - газдовање шумама,
 - заштита, гајење, унапређивање и коришћење ловне и риболовне фауне,
 - управљање грађевинским земљиштем које му је пренето на коришћење,
 - организовање истраживања у области заштите и развоја Националног парка,
 - презентација и популаризација Националног парка и његових природних вредности и културних добара
 - пројектовање, изградња и одржавање објеката који су у функцији заштите, унапређивања и презентације природних вредности и културних добара.
- Други послови: услуге у газдовању шумама сопственицима шума и другим субјектима, производња, сакупљање, откуп, дорада, и промет шумских плодова, лековитог биља, гљива, делова биљака, пужева и др.; производња шумских сортимената, гајење, одржавање и обнова шума, производња шумског семена, садног материјала и подизање нових шума и засада, производња семена и садног материјала за те потребе, услуге организације и посредовања у организацији путовања, излета, екскурзија и других туристичких аранжмана у земљи и иностранству, посредовање и смештај туриста, мењачку послови у вршењу угоститељских и туристичких услуга, туристички и угоститељски послови (организовање лова, риболова, посредовање и агенцијски послови у ловном туризму) и др.;

2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1 . Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту "Закон", објављен у "Сл. гласник РС", бр. 73/2019 и 44/2021), као и у складу са осталом примењивом подзаконском регулативом. Друштво, као средње правно лице, у обавези је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и презентацију финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење међународних рачуноводствених стандарда ("ИФРИЦ"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор"), чији је превод утврдило и објавило Министарство надлежно за послове финансија.

На основу члана 3. ст. 1. и 2. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 73/2019 и 44/2021 - даље: Закон), Министар финансија је донео Решење о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) („Сл. гласник РС“, бр. 123/2020 - даље: Решење). Решење је објављено 13. октобра 2020. године, а ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Сл. гласнику РС", односно 21. октобра 2020. године. У складу са Решењем, основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда, односно Међународних стандарда финансијског извештавања (даље: МРС/МСФИ) примењују се почев од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године, док је ранија примена на финансијске извештаје који се састављају на дан 31. децембра 2020. године могућа уз обелодањивање одговарајућих информација у Напоменама уз финансијске извештаје.

Претходно Решење о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) („Сл. гласник РС“, бр. 92/2019- даље: претходно решење) Министра финансија број 401-00-4980/2019-16 од 21. новембра 2019. године ставља се ван снаге, осим у случају примене тог решења приликом састављања финансијских извештаја на дан 31. децембра 2020. године.

Приложени финансијски извештаји су састављени у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС бр. 89/2020). С обзиром на напред наведено и на то да поједина законска и подзаконска регулатива прописује рачуноводствене поступке који у појединим случајевима одступају од захтева МСФИ као и то да је Законом о рачуноводству динар утврђен као званична валута извештавања, рачуноводствени прописи Републике Србије могу одступати од захтева МСФИ што може имати утицај на реалност и објективност приложених финансијских извештаја. Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским

извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ на начин како је то дефинисано одредбама МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“.

Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода, обелодањени су у напомени 2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у претходном и текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени обелодањени су у напомени 2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напомени 2.4.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

У складу са Законом, финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2.2. Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);

- Измене МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);

- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, ИФРИЦ 16) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена ИФРИЦ на дан или након 1. јула 2009. године);

- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);

- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“: Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);

- Измене ИФРИЦ 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);

- ИФРИЦ 18 „Преноси средстава од купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);

- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године);

- Допуне МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);

- Допуне МРС 24 „Обелодањивања повезаних страна“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);

- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године);

- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, ИФРИЦ 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне ИФРИЦ 14 „МРС 19 – Ограничење средстава дефинисаних примања, захтеви за минималним финансирањем и њихова интеракција“ Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- ИФРИЦ 19 „Поништавање финансијских обавеза са инструментима капитала“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године);
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничке инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Државни кредити по каматној стопи нижој од тржишне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Нетирање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ – Презентација ставки осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године).
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ – Побољшања рачуноводственог обухватања накнада по престанку радног односа (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 1, МРС 16, МРС 32, МРС 34) углавном на отклањању

неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

■ Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација“ – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);

• Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“, МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима“ и МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“ – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).

• Допуне МРС 36 – „Умањење вредности имовине“ Обелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).

• Допуне МРС 19 „Примања запослених“ – Дефинисани планови накнаде: Доприноси за запослене (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).

• Годишња побољшања за период од 2010. до 2012. године, која су резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МРС 16, МРС 24 и МРС 38) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).

• Годишња побољшања за период од 2011. до 2013. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МРС 40) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).

• Допуне МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ – Рачуноводство стицања учешћа у заједничким пословањима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

• Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 38 „Нематеријална имовина“ - Тумачење прихваћених метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

Измене и допуне ИАС 16 "Некретнине, постројења и опрема" и ИАС 41 "Пољопривреда" - Пољопривреда – Индустријска постројења (ступају на снагу за годишње периоде почев од 1.

• Допуне МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“ – Метод удела у појединачним финансијским извештајима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

• Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ - Продаја или пренос средстава између инвеститора и његових придружених ентитета или заједничких подухвата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

• Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“, МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима“ и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ - Инвестициона друштва: Примена изузетака од консолидације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

• Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ – Иницијатива за обелодањивање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

• Допуне и измене различитих стандарда „Побољшања МСФИ“ (за период од 2012. до 2014. године), која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 5, МСФИ 7, МРС 19 и МРС 34) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

- Измене и допуне МРС 7 „Извештај о новчаним токовима“ – захтев за обелодањивањима која корисницима извештаја омогућавају процену промена обавеза које произилазе из активности финансирања (на снази од 1. јануара 2017. године).
- Појашњења везана за МРС 12 „Порез на добит“ која имају за циљ смањење разноликости у пракси када су у питању одложена пореска средства која произилазе из нереализованих губитака (на снази од 1. јануара 2017. године).

- Измене ИФРС 12 – Обелодањивања у учешћима у другим ентитетима (на снази од 1. јануара 2017. године).

МСФИ 3 „Пословне комбинације“ – допуна која се односи на појашњења када једна страна стиче контролу у претходном заједничком подухвату. Промена ступа на снагу за пословне комбинације чији је датум куповине на дан или након првог годишњег периода извештавања који почиње 1. јануара 2019. године или након тога. Може бити у супротности са изменама МСФИ 11.

ИФРИЦ 23 – Тумачење везано за МРС 12. Тумачење ступа на снагу на дан или након 1. јануара 2019. године, али је дозвољена ранија примена.

Појашњења везана за МСФИ 11. која се односе на трансакције у којима ентитет добија заједничку контролу на или након почетка првог годишњег периода извештавања који почиње 1. јануара 2019. године или након тог датума. Ово може бити у супротности са МСФИ 3.

Годишња побољшања за период од 2014. до 2016. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 28) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).

Допуне МСФИ 2 „Плаћања акцијама“ – појашњења како евидентирати одређене врсте трансакција плаћања акцијама (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).

Допуне МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ – измене повезане са имплементацијом МСФИ 9 ‘Финансијски инструменти’ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).

Допуне МРС 40 „Инвестиционе некретнине“ – појашњење принципа класификације инвестиционих некретнина (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).

Допуне ИФРС 9 „Финансијски инструменти“ – дефинисање услова за одмеравање финансијских средстава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали свеобухватни резултат (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

Допуне МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ – појашњења о евидентирању дугорочних улагања у придружене ентитете и заједничке подухвате (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

Годишња побољшања за период од 2015. до 2017. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 3, МСФИ 11, МРС 12, ИАС 23) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

Допуне МРС 19 „Примања запослених“ – дефинисање начина обрачуна планова дефинисаних примања запослених када у току извештајног периода дође до измене, ограничења или поравнања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

•МСФИ 14 „Рачуни регулаторних активних временских разграничења“ - на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године.

•ИФРИЦ 20 „Трошкови уклањања откритке у производној фази површинског копа“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

•ИФРИЦ 21 „Дажбине“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).

ИФРИЦ 22 – Ово тумачење се односи на девизне трансакције када ентитет признаје немонетарно средство или немонетарну обавезу по основу плаћања или примања аванса, пре него што ентитет призна односно средство, трошак или приход, после чега се то немонетарно средство или обавеза поновно признаје. Тумачење ступа на снагу на дан или након 1. јануара 2018. године, али је дозвољена ранија примена.

МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ и касније допуне, који замењује захтеве МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање“, у вези са класификацијом и одмеравањем финансијске имовине. Стандард елиминише постојеће категорије из МРС 39 - средства која се држе до доспећа, средства расположива за продају и кредити и

потраживања. МСФИ 9 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године, уз дозвољену ранију примену (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).

У складу са МСФИ 9, финансијска средства ће се класификовати у једну од две наведене категорије приликом почетног признавања: финансијска средства вреднована по амортизованом трошку или финансијска средства вреднована по фер вредности. Финансијско средство ће се признавати по амортизованом трошку ако следећа два критеријума буду задовољена: средства се односе на пословни модел чији је циљ да се наплаћују уговорени новчани токови и уговорени услови пружају основ за наплату на одређене датуме новчаних токова који су искључиво наплата главнице и камате на преосталу главницу. Сва остала средства ће се вредновати по фер вредности. Добити и губити по основу вредновања финансијских средстава по фер вредности ће се признавати у билансу успеха, изузев за улагања у инструменте капитала са којима се не тргује, где МСФИ 9 допушта, при иницијалном признавању, касније непроменљиви избор да се све промене фер вредности признају у оквиру осталих добитака и губитака у извештају о укупном резултату. Износ који тако буде признат у оквиру извештаја о укупном резултату неће моћи касније да се призна у билансу успеха.

МСФИ 15 „Приходи из уговора са купцима“, који дефинише оквир за признавање прихода. МСФИ 15 замењује МРС 18 „Приходи“, МРС 11 „Уговори о изградњи“, ИФРИЦ 13 „Програми лојалности клијената“, ИФРИЦ 15 „Споразуми за изградњу некретнина“ и ИФРИЦ 18 „Преноси средстава од купаца“ и СИЦ – 31 „Приходи – трансакције размене које укључују услуге оглашавања“. МСФИ 15 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године, уз дозвољену ранију примену (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).

МСФИ 16 „Лизинг“, који дефинише начин признавања, мерења, презентацију и обелодањивање лизинга. МСФИ 16 замењује Међународни рачуноводствени стандард - МРС 17 „Лизинг“, Тумачење – ИФРИЦ 4 „Одређивање да ли уговор садржи елементе лизинга“, Тумачење – СИЦ 15 „Оперативни лизинг – подстицаји“, Тумачење – СИЦ 27 „Процене суштине трансакција које укључују правни облик лизинга“. Прва примена МСФИ 16 је почев од финансијских извештаја за 2021. годину, док је ранија примена дозвољена уз услов примене и МСФИ 15.

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у претходном и текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији:

Допуне МСФИ 3 „Пословне комбинације“ – допуна која се односи на појашњења да ли трансакција треба да буде обухваћена као пословна комбинација или стицање имовине (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).

Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ и МРС 8 „Промене рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“ – допуне прецизирају дефиницију материјалности у МРС 1, појашњавају дефиницију материјалности и њену примену, побољшавањем формулације и усклађивањем дефиниције у МСФИ и другим публикацијама (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).

Ревидирани Концептуални оквир за финансијско извештавање- ревидираним Концептуалним оквиром утврђује се: циљ финансијског извештавања опште намене, квалитативне карактеристике корисних финансијских информација, опис извештајног ентитета и ограничења, дефиниције средстава, обавеза, капитала, прихода и расхода и додатне смернице, критеријуми за признавање средства и обавезе у финансијским извештајима и смернице за престанак признавања, концепти и смернице за презентацију и обелодањивање, концепт одржања капитала (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).

Допуне МСФИ 7, МСФИ 9 и МРС 39- допуна се односи на модификацију неких специфичних захтева рачуноводства хединга како би се обезбедило ослобађање од потенцијалних ефеката неизвесности изазваних бенчмарк реформом каматне стопе (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).

Реформа референтне каматне стопе – фаза 2- (МСФИ 9, МРС 39 и МСФИ 7) стандард допуњује наведене стандарде како би помогао субјектима да корисницима финансијских извештаја пруже корисне информације о ефектима

реформе референтне вредности каматних стопа на финансијске извештаје тих ентитета (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2021. године).

Допуне МСФИ 16 „Закуп“ – ЦОВИД 19 уступци- допуна омогућава практично изузеће закупцима да не процењују да ли су уступци који се јављају као директна последица ЦОВИД 19 и који испуњавају дефинисане услове модификације лизинга већ да исте не третирају као модификацију лизинга (на снази за годишње периоде који почињу након 01. априла 2021. године).

Допуне МСФИ 4, МСФИ 7, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 39- допуна треба да обезбеди помоћ ентитетима како би корисницима финансијских извештаја пружили корисне информације о ефектима бенчмарк реформе каматне стопе на њихове финансијске извештаје (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2021. године).

Допуне МРС 37 „– трошкови испуњења уговора- МРС 37 је измењен да би се прецизирали трошкови за испуњење уговора које организација укључује приликом процене да ли ће уговор стварати губитке укључује и инкременталне трошкове и алокацију општих трошкова у вези са тим уговором (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2022. године).

Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“- допуна захтева да ентитет приходе од продаје ставки произведених током припреме некретнине, постројења и опреме за намеравану употребу и повезане трошкове призна као приход или расход, уместо да по основу примљених износа умањи набавну вредност основног средства (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2022. године).

Допуне МСФИ 3 „Пословне комбинације“- допуна се односи на усклађивање са ревидираним Концептуалним оквиром за финансијско извештавање без измена рачуноводствених захтева за пословне комбинације (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2022. године).

Годишња побољшања за период од 2018. до 2020. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 41) (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године).

2.4 .Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

МСФИ 17 – замењује МСФИ 4 - МСФИ 17 дефинише принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање уговора о осигурању. Такође захтева да се слични принципи примењују на уговоре о реосигурању и уговоре о улагањима са издатим карактеристикама дискреционог учешћа. Циљ је да се осигура да субјекти дају релевантне информације на начин који верно представља те уговоре. Ове информације дају основу корисницима финансијских извештаја да процене ефекат који уговори о осигурању имају на финансијски положај и резултат организације (примена на финансијске извештаје који почињу након 1. јануара 2023. године).

МСФИ 17 – Почетна примена МСФИ 17 и МСФИ 9 – Упоредне информације- Овај амандман ажурира МСФИ 17 и релевантан је када друштво усвоји МСФИ 17 и МСФИ 9 по први пут на исти датум. Додаје опцију транзиције која се назива „преклапање класификације“ која се односи на упоредне информације о финансијским средствима. Ово је релевантно када је друштво одлучило да не прерачуна упоредне информације за прелазак на МСФИ 9. Примена ове опције преласка омогућава друштву да представи упоредне информације о таквим финансијским средствима као да су примењени захтеви за класификацију и мерење МСФИ 9. Ово омогућава осигуравачима да смање потенцијално значајне рачуноводствене неусклађености између финансијске имовине и обавеза из уговора о осигурању у упоредном периоду- примена на финансијске извештаје који почињу након 1. јануара 2023. године.

Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“- Класификација обавеза као краткорочних и дугорочних- допуна треба да разјасни захтеве за презентацијом обавеза као краткорочних и дугорочних обавеза (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2024. године).

Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“- Обелодањивање рачуноводствених политика. Овим амандманом се уносе мање измене у референцама на рачуноводствене политике, тако да би оне требале да буду

материјалне рачуноводствене политике, уместо значајне рачуноводствене политике и даље појашњава шта је рачуноводствена процена у следећим случајевима: МСФИ 7, да појасни да се очекује да ће информације о основама мерења за финансијске инструменте бити материјалне за финансијске извештаје ентитета; МРС 1, да захтева од ентитета да обелодане своје материјалне информације о рачуноводственим политикама, а не значајне рачуноводствене политике; МРС 34, да идентификује материјалне информације о рачуноводственој политици као компоненту комплетног скупа финансијских извештаја, а не као значајне рачуноводствене политике; Изјава о пракси 2, да пружи смернице о томе како применити концепт материјалности на обелодањивања рачуноводствених политика (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2023. године).

Допуне МРС 12- Одложени порез који се односи на средства и обавезе по основу једне трансакције - овај стандард мења МРС 12 како би се појаснило рачуноводство одложеног пореза на трансакције које у време трансакције доводе до једнаких опорезивих и одбитних привремених разлика) (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2023 године).

Допуне МРС 8 дефиниција рачуноводствених процена- измена МРС 8 у циљу појашњења да су рачуноводствене процене новчани износи у финансијским извештајима који су подложни несигурности одмеравања и такође појашњава како ентитети треба да разликују промене у рачуноводственим политикама и промене рачуноводствених процена. Овај амандман ће се примењивати проспективно (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2023 године);

Допуна МРС 1 Презентација финансијских извештаја“- Дугорочне обавезе са клаузулом - допуном се мења МРС 1 како би се појаснила презентација обавеза у Извештају о финансијском положају као краткорочних и дугорочних. Према овим изменама, уговорне клаузуле које треба испунити након датума извештавања не утичу на класификацију дуга као краткорочног или дугорочног. Уместо тога, амандмани захтевају од ентитета да обелодани информације о овим клаузулама у Напоменама уз финансијске извештаје. Амандман може бити превремено усвојен и у случају превременог усвајања, допуне које се односе на *Класификацију обавеза као краткорочних и дугорочних*, мора бити усвојена на ранији датум или на датум ове измене.

Допуне МСФИ 16 „Лизинг“- Лизинг обавеза у Сале анд Леасебацк трансакцијама- овим амандманом се ажурира МСФИ 16 како би се разјаснило да се захтеви за имовину са правом коришћења и лизинг обавезе у МСФИ 16 примењују на сале-анд-леасе бацк трансакције након почетног признавања. Такође појашњава да ће „плаћања закуппине“ бити одређена на такав начин да продавац-закупац не признаје добитак или губитак који се односи на имовину са правом коришћења коју задржава продавац-закупац. Овај амандман се примењује ретроспективно (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2024 године);

Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“- допуна појашњава рачуноводствени третман продаје или улога имовине између инвеститора и његових придружених ентитета или заједничких подухвата (одложено док ИАСБ не комплетира истраживање на екуиту методи).

Садржина и форма образаца финансијских извештаја и садржина позиција у обрасцима је прописана Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 89/2020).

Контни оквир и садржина рачуна у Контном оквиру прописана је Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 89/2020 - у даљем тексту: Правилник о контном оквиру).

Према Закону о рачуноводству, финансијски извештаји обухватају: биланс стања, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о токовима готовине, извештај о променама на капиталу и напомене уз финансијске извештаје.

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја применило рачуноводствене политике обелодањене у Напомени 3, које су засноване на важећим рачуноводственим и пореским прописима Републике Србије.

2.5. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају финансијски извештаји Предузећа на дан и за годину која се завршава на дан 31.12.2021. године, који су били предмет независне ревизије.

2.6. Наставак пословања

Финансијски извештаји Друштва за годину завршену на дан 31.12.2022. године су састављени по начелу сталности пословања.

Рачуноводствена начела

При састављању финансијских извештаја Друштва уважена су следећа начела:

- Начело сталности,
- Начело доследности,
- Начело опрезности,
- Начело суштине изнад форме,
- Начело узрочности прихода и расхода и
- Начело појединачног процењивања.

Уважавањем **начела сталности**, финансијски извештаји се састављају под претпоставком да имовински, финансијски и приносни положај Друштва, као и економска политика земље и економске прилике у окружењу, омогућавају пословање у неограничено дугом року („Going Concern“ принцип).

Начело доследности подразумева да се начин процењивања стања и промена на имовини, обавезама, капиталу, приходима, расходима и резултату пословања, то јест да се начин процењивања билансних позиција Друштва, не мења у дужем временском раздобљу. Ако, на пример, због усаглашавања са законском регулативом, до промене ипак дође, образлаже се разлог промене, а ефекат промене се исказује сходно захтевима из професионалне регулативе везаним за промену начина процењивања.

Начело опрезности подразумева укључивање одређеног нивоа опреза при састављању финансијских извештаја Друштва, које треба да резултира да имовина и приходи нису прецењени, а да обавезе и трошкови нису потцењени. Међутим, уважавање начела опрезности не треба разумети на начин свесног, нереалног умањења прихода и капитала Друштва; то јест свесног, нереалног увећања расхода и обавеза Друштва. Наиме, у Оквиру је потенцирано да уважавање начела опрезности не сме да има за последицу значајно стварање скривених резерви, намерно умањење имовине или прихода, или намерно преувеличавање обавеза или трошкова, јер у том случају финансијски извештаји не би били неутрални и, стога, не би били поуздани.

Начело суштина изнад форме подразумева да при евидентирању трансакција Друштва, а тиме, последично, и при састављању финансијских извештаја, рачуноводствено обухватање треба да се врши у складу са суштином трансакција и њиховом економском реалношћу, а не само на основу њиховог правног облика.

Уважавањем **начела узрочности** прихода и расхода, признавање ефеката трансакција и других догађаја у Друштву није везано за моменат када се готовина или готовински еквиваленти, по основу тих трансакција и догађаја, приме или исплате, већ се везују за моменат када се догоде. Таквим приступом омогућено је да се корисници финансијских извештаја не информису само о прошлим трансакцијама Друштва које су проузроковале исплату и примања готовине, већ и обавезама Друштва да исплати готовину у будућности, као и о ресурсима који представљају готовину које ће Друштво примити у будућности. Другим речима, уважавањем начела узрочности прихода и расхода обезбеђује се информисање о прошлим трансакцијама и другим догађајима на начин који је најупотребљивији за кориснике при доношењу економских одлука.

Начело појединачног процењивања подразумева да евентуална групна процењивања различитих билансних позиција Друштва (на пример, имовине или обавеза), ради рационализације, проистичу из њиховог појединачног процењивања.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Коришћење процењивања

Састављање и приказивање финансијских извештаја у складу са МРС/МСФИ и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних

претпоставки, које имају ефекте на износе исказане у финансијским извештајима и напоменама уз финансијске извештаје.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан биланса стања. Стварни резултати могу се разликовати од наведених процена, при чему се процене разматрају периодично.

Најзначајније процене односе се на утврђивање обезвређења финансијске и нефинансијске имовине, признавање одложених пореских средстава, утврђивање резервисања за судске спорове и дефинисање претпоставки неопходних за актуарски обрачун накнада запосленима по основу отпремнина, и исте су обелодањене у одговарајућим рачуноводственим политикама и/или напоменама уз финансијске извештаје.

3.2. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика и ефеката по основу курсне разлике

Ставке укључене у финансијске извештаје Предузећа одмеравају се коришћењем валуте примарног економског окружења у коме Предузеће послује (функционална валута). Финансијски извештаји приказују се у хиљадама динара (РСД), који представља функционалну и извештајну валуту Предузећа.

Сва средства и обавезе у страним средствима плаћања се на дан биланса стања прерачунавају у њихову динарску противвредност применом званичног средњег девизног курса Народне банке Србије важећим на тај дан (Напомена 9). Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динарску противвредност применом званичних девизних курсева Народне банке Србије важећим на дан пословне промене.

Позитивне и негативне курсне разлике настале прерачуном средстава и обавеза исказаних у страним средствима плаћања и прерачуном трансакција у току године евидентирају се у билансу успеха, као финансијски приходи, односно финансијски расходи.

Позитивни и негативни ефекти уговорених девизних клаузула у вези потраживања и обавеза, настали применом уговореног курса, такође се исказују као део финансијских прихода, односно финансијских расхода.

3.3. Упоредни подаци

Упоредне податке чине финансијски извештаји Предузећа за 2021. годину, који су били предмет ревизије.

3.4. Пословни приходи

Основно начело стандарда који се бави овим пословним аспектом (МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима) је признавање прихода због преноса добара (робе, производа) и услуга купцима у износу који одражава накнаду коју Друштво (продавац) очекује да има право у замену за та добра и услуге.

Начелни принцип књиговодственог евидентирања је појединачно посматрање сваког засебног уговора. Осим начелног принципа, могуће је и:

- сужавање фокуса - један обрачун за више уговора; и
- проширење фокуса - више обрачуна за један уговор.

Различитост је основ за третман засебних обавеза извршења.

Да би се одређени уговор сматрао уговором са купцем неопходна је испуњеност следећих пет услова:

- стране у уговору су одобриле уговор (писмено, усмено или у складу са другом обавезујућом праксом) и обавезале се да испуне своје обавезе (уговор проузрокује остварива – извршна права и обавезе),
- Друштво може идентификовати право сваке стране у контексту добра или услуге које се преносе,
- Друштво може идентификовати услове плаћања за добра или услуге које се преносе,
- садржина уговора је комерцијална и
- Друштво ће вероватно („вероватније него да неће“) наплатити накнаду на коју ће имати право за испоручена добра или услугу.

Када нису испуњени горе наведени услови, а Друштво прими накнаду (на пример, аванс), накнада се признаје као приход само ако је испуњен један од следећа два услова:

- Друштво нема преосталих обавеза у погледу преноса добара или услуга купцу и цела, или суштински цела, накнада обећана од стране купца је примљена од стране Друштва и неповратна је; или
- уговор је раскинут, а накнада која је примљена од купца је неповратна

у супротном, Друштво примљену накнаду (аванс) евидентира као обавезу.

У контексту трошкова уговора, разликују се:

- Трошкови стицања (закључивања) уговора и
- Трошкови извршења уговора.

Трошкове стицања уговора са купцем треба признати као имовину ако Друштво очекује да ће кроз уговор повратити те трошкове. То су такзовани инкрементални трошкови стицања уговора, који не би настали да уговор није потписан (на пример, посредничка провизија). Као практично решење, Друштво може ове трошкове признати као расход у периоду када настану, ако је амортизација имовине коју би Друштво признало краћа од годину дана.

За разлику од наведених, трошкове стицања уговора који би настали независно од тога да ли је потписан уговор, треба признати као расход у моменту када они настану.

Трошкови извршења уговора се капиталишу ако ти трошкови нису у делокругу неког другог стандарда, ако се односе директно на уговор, због тих трошкова се стварају или повећавају ресурси и ако се очекује поврат тих трошкова.

Основни принцип за примену МСФИ 15 може се поделити у 5 корака одлучивања (детаљније како је прецизирано у МСФИ 15):

- а) Утврдити уговорне обавезе са купцима
- б) Утврдити засебне обавезе испоруке у уговору (уговорима),
- ц) Утврдити цену трансакције,
- д) Расподелити цену трансакције на обавезе извршења у уговору и
- е) Признати приход када се испуни уговорна обавеза.

А) Утврђивање укупних уговорних обавеза

Први корак је утврђивање шта се све сматра уговорном обавезом Друштва према купцу (и обратно).

Уговорна обавеза не укључује (припремне) активности (административне и сл.), које Друштво мора да предузме за извршење уговора, те не представљају обавезу извршења.

Приликом утврђивања обавеза треба узети у обзир, како експлицитне обавезе (садржане у уговору), тако и имплицитне обавезе (обавезе које произилазе из пословне праксе).

Б) Утврђивање засебних уговорних обавеза

У другом кораку, неопходно је утврдити све засебне (различите, дистинктивне) обавезе извршења, а што је условљено фокусом посматрања.

Ако нису испуњени услови да се уговор сматра хибридни на начин да садржи различите обавезе извршења (може се остварити парцијална корист од поједине робе/услуге и обећање о испоруци те робе/услуге Друштво може посматрати независно од других обећања), сву робу/услугу у уговору треба обрачунати као једну обавезу извршења.

Ц) Утврђивање цене трансакције

При утврђивању цене трансакције (које се расподељује на обавезе извршења), требају се узети у обзир уговорени услови, али и уобичајена пословна пракса. Цена, која може бити у фиксном и/или променљивом износу, одражава износ накнаде на који Друштво очекује да ће остварити право у замену за пренос обећаних добара или услуга купцу. Цена се евидентира без прилива прикупљених за рачун трећих страна (на пример, без ПДВ).

Приликом одређивања трансакционе цене у обзир се узима и следеће: да ли постоје значајне компоненте финансирања, варијабилне компоненте, износи који се исплаћују купцу (нпр. рефундације или ратаи) и неновчане накнаде. Варијабилне компоненте могу да укључују попусте, право поврата, разне подстицаје, бонусе, казне и слично.

Варијабилне компоненте накнаде се одмеравају употребом две методе:

- метода очекиване вредности (базира се на пондерисаним очекиваним вредностима у односу рецимо на сличне уговоре) и

- метод једног највероватнијег износа (износ који је највероватнији да се деси у случајевима нпр. када постоји мало износа за разматрање).

У случајевима када постоји компонента финансирања, приход од продаје се признаје у износу који представља цену коју би купац платио да је плаћање извршено одмах у моменту испоруке робе или услуга.

Друштво није у обавези да прилагођава износ накнаде по основу компоненти финансирања уколико очекује да ће од продаје до наплате проћи мање од годину дана.

Неновчане накнаде примљене од купца се вреднују по фер вредности.

Износи који се исплаћују купцу укључују износе које Друштво плаћа или очекује да ће их платити купцу као и кредите и сличне ствари попут купона или ваучера. Рачуноводствено се ови износи обухватају тако што се за износ накнаде умсњује цена трансакције (приход се сторнира), осим ако се плаћање купцу врши као замена за другу робу или услугу примљене од купца.

Д) Расподела цене трансакције

Приликом расподеле цене трансакције, циљ је да Друштво цену трансакције расподели на сваку обавезу извршења у износу који Друштво очекује да ће имати право у замену за пренос обећане робе или услуга на купца. Разумљиво, у случају једне обавезе извршења, нема расподеле цене трансакције.

Расподела цена трансакције се врши на основу самосталних продајних цена. То је цена по којој би Друштво одвојено (засебно) продало купцу уговорено добро или услугу. При одређивању ове вредности, ако није директно уочљиво, треба узети у обзир све релевантне информације (тржишни фактори, фактори специфични за Друштво и за конкретног купца и др.).

Када самостална продајна цена није уочљива, као практичну могућност за процену самосталних продајних цена, могуће су следеће методе процене самосталних продајних цена:

- Коригована тржишна процена - проценити цену коју би купац платио за одређену робу и услугу сходно тржишним условима (анализа конкурентских цена и др.);
- Очекивани трошкови увећани за профитну маргину - увећање трошкова за адекватну маржу за конкретна добра или услугу; и
- Резидуални приступ - укупна цена умањена за самосталне продајне цене осталих добара или услуга.

Краткорочна потраживања обухватају потраживања од купаца – зависних и других повезаних правних лица и осталих купаца у земљи и иностранству по основу продаје производа, робе и услуга.

Признавање прихода

Приход се признаје када се испуни обавеза извршења. Та обавеза је извршена када (или у мери којој) купац стекне контролу над имовином. Контрола над имовином се односи на способност усмеравања њене употребе и остваривања готово свих преосталих користи од те имовине. Додатно, контрола укључује способност спречавања да други управљају коришћењем имовине и да остварују користи од исте. Користи од имовине су новчани токови (увећање прилива или смањење одлива) који се могу остварити коришћењем имовине за производњу добара или пружање услуга, за увећање вредности друге имовине, за измирење обавеза или смањење трошкова; продајом или разменом имовине, давањем у залог итд.

Обавеза извршења се може испунити:

- током времена или
- у једном моменту.

Обавеза извршења током времена подразумева да:

- купац истовремено прима и употребава користи које произилазе из извршења Друштва, док Друштво обавља извршење (на пример, услуге чишћења),
- извршење субјекта ствара или побољшава имовину (на пример, радови у току) коју купац контролише током стварања или побољшања имовине, или
- извршење Друштва не производи имовину која за Друштво има алтернативну намену (преусмеравањем имовине за другу намену) и Друштво има оствариво право на исплату до одређеног датума.

За признавање прихода током времена могу се користити:

- а) Излазне методе (сходно вредности коју добра или услуге пренесене до одређеног датума имају за купца; на пример, број произведених или испоручених јединица у односу на укупно уговорени износ јединица; као практично средство, ако Друштво има право на накнаду у износу који је сразмеран вредности коју за купца имају добра или услуге које су завршене или испоручене до тада, приход може да се призна у износу који Друштво има право да фактурише; и
- б) Улазне методе (приход се признаје на основу инпута које Друштво улаже ради испуњења уговорне обавезе).

Ако се обавеза извршења не испуњава током времена, тада Друштво ту обавезу испуњава у тачно одређеном моменту, при чему се приход признаје у моменту у коме Друштво преноси контролу над одређеном робом или услугама на купца.

Код прве примене МСФИ 15 - Приход од уговора са купцима, Друштво користи модификовану ретроспективну примену.

На дан биланса Друштво нема ефекте који произилазе из захтева МСФИ 15.

Приход - Накнада за коришћење заштићеног подручја

Законом о накнадама за коришћење јавних добара уређују се накнаде за коришћење јавних добара, и то: обвезник плаћања, основица, висина, начин утврђивања и плаћања, припадност прихода од накнаде, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање накнада за коришћење јавних добара. Приходи остварени од накнаде за коришћење заштићеног подручја припадају управљачу, односно Предузећу и уплаћују се на наменски текући рачун.

Поједини изрази употребљени код накнада имају следеће значење:

- 1) накнада је јавни приход који се наплаћује за коришћење одређеног јавног добра;
- 2) јавно добро је природно богатство, односно добро од општег интереса и добро у општој употреби (у даљем тексту: јавно добро);

3) коришћење јавног добра, у смислу са законом, подразумева непосредно коришћење јавног добра на основу закона или уговора или вршење непосредног утицаја на расположивост, квалитет или неку другу особину јавног добра чињењем или нечињењем;

4) обвезник плаћања накнаде за коришћење јавног добра је правно лице, предузетник или физичко лице (у даљем тексту: обвезник накнаде) које користи јавно добро;

5) основица за утврђивање накнаде за коришћење јавног добра (у даљем тексту: основица) је јединица мере, вредност добра које се користи или приход који се остварује;

6) висина накнаде је новчани износ за коришћење јавног добра (у даљем тексту: висина накнаде).

Накнаде за коришћење јавних добара могу се уводити само законом (Законом о накнадама за коришћење јавних добара) и у оквиру врсте накнаде је и накнада за заштиту животне средине, односно у оквиру подврсте је накнада за коришћење заштићеног подручја – националног парка.

Накнада за коришћење заштићеног подручја плаћа се за:

1) обављање делатности у заштићеном подручју (делатност путничких агенција, тур-оператора, услуге резервације и пратеће активности; делатности ресторана и покретних угоститељских објеката; делатност трговине, занатских услуга; рударства; енергетике; саобраћаја и др.);

2) постављање викендица и других некомерцијалних објеката за одмор у заштићеном подручју;

3) употребу возила на моторни погон на заштићеном подручју;

4) одржавање туристичких, рекреативних, спортских и других манифестација и активности;

5) коришћење имена и знака заштићеног подручја;

6) посету заштићеном подручју, његовим деловима и објектима;

7) за заузеће простора за објекте који својим изгледом нарушавају својства заштићеног подручја, а који су у власништву правног лица, предузетника или физичког лица.

Заштићено подручје је подручје које је као такво дефинисано законом којим се уређује заштита природе. Обављање делатности из претходног става мора бити допуштено у складу са прописима којим се уређује заштита природе.

Обвезник накнаде за коришћење заштићеног подручја је корисник заштићеног подручја, односно лице које обавља послове или располаже непокретностима и другим стварима на заштићеном подручју, посећује заштићено подручје ради одмора, спорта, рекреације и сличних потреба и на други начин користи заштићено подручје. Највиши износи накнаде за коришћење заштићеног подручја по предметима утврђивања те накнаде, прописани су у Прилогу закона. Висину накнаде за коришћење заштићеног подручја својим актом утврђује управљач заштићеног подручја за предмете утврђивања накнаде које наплаћују на подручју којим управљају, највише до износа прописаних у Прилогу закона, што Предузеће регулише доношењем Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја Националног парка „Ђердап“.

Утврђивање накнаде за коришћење заштићеног подручја врши управљач заштићеног подручја решењем за календарску годину, односно сразмерно периоду коришћења, када је период коришћења краћи од календарске године.

На решење се може изјавити жалба министарству у чијој су надлежности послови заштите животне средине, у чијој надлежности је подручје Националног парка Ђердап јер је заштићено подручје проглашено актом Владе РС.

Накнаде за коришћење заштићеног подручја ослобађају се:

1) физичка лица која живе у заштићеном подручју, која су запослена на простору заштићеног подручја, која обављају послове или врше службене радње у заштићеном подручју;

2) деца предшколског узраста;

3) физичка лица са инвалидитетом и посебним потребама;

4) пензионери са најнижим износом пензије у смислу закона којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање уз подношење доказа – последњег примљеног чека од пензије;

5) корисници чије активности непосредно доприносе унапређењу стања, презентацији и промоцији вредности заштићеног подручја;

6) корисници код којих су, услед елементарне непогоде или других разлога, наступиле околности које битно отежавају услове рада и пословања за време трајања тих околности;

7) за постављање и коришћење привремених објеката за пчеларство;

8) корисници ствари у јавној својини који обављају активности од општег интереса који за обављање тих активности користе непокретности посебне намене које су у посебном режиму у складу са законом.

Кориснике чије активности непосредно доприносе унапређењу стања, презентацији и промоцији вредности заштићеног подручја утврђује управљач заштићеног подручја на основу критеријума које прописује министар у чијој су надлежности послови заштите животне средине

3.5. Пословни расходи

Расход се признаје у билансу успеха када настане смањење будућих економских користи, повезано са смањењем имовине или повећањем обавеза, и које може поуздано да се одмери. Расходи се признају у билансу успеха на основу директне повезаности између насталих трошкова и реализације одређених ставки прихода.

Укупне пословне расходе чине: набавна вредност продате робе; трошкови материјала; трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи; трошкови амортизације и резервисања; трошкови производних услуга; и нематеријални трошкови.

Основни елементи и начела признавања расхода су:

/а/ расходи се признају, односно евидентирају и исказују када смањење будућих економских користи које је повезано са смањењем средстава или повећањем обавеза може поуздано да се измери;

/б/ расходи се признају на основу непосредне повезаности расхода са приходима (начело узрочности);

/ц/ када се очекује да ће економске користи притицати током неколико обрачунских периода, а повезаност са приходом може да се установи у ширем смислу или посредно, расходи се признају путем поступка системске и разумне алокације;

/д/ расходи се признају када издатак не доноси никакве економске користи или када и до износа до којег будуће економске користи не испуњавају услове или су престале да испуњавају услове за признавање у билансу стања као средство;

/е/ расходи се признају и у оним случајевима када настане обавеза без истовременог признавања средства.

Набавна вредност продате робе на велико утврђује се у висини продајне вредности робе на велико, умањене за износ утврђене разлике у цени и укалкулисаног ПДВ садржаних у вредности продате робе на велико.

Набавна вредност продате робе на мало утврђује се у висини прихода од продате робе, умањених за износ утврђене разлике у цени, као и за износ укалкулисаног ПДВ, садржаних у вредности продате робе на мало.

3.6. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања се признају као расход у периоду у коме су настали, осим у обиму у коме су капитализовани. Трошкови позајмљивања директно приписиви стицању, изградњи или производњи средства које се квалификује, се капитализују као део набавне вредности / цене коштања тог средства. Расходи камата и други трошкови позајмљивања који се могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства морају се капитализовати, односно приписати набавној вредности - цени коштања средства. Квалификованим средством се сматра средство које се оспособљава за употребу и које захтева дужи временски период да би било спремно за намеравану употребу или продају.

Друштво треба да започне капитализацију трошкова позајмљивања, као део набавне вредности средства које се квалификује, на датум почетка капитализације. Датум почетка капитализације је датум када Друштво први пут испуни сваки од наведених услова:

(а) направи издатке за средство;

(б) направи трошкове позајмљивања и

(ц) предузме активности неопходне да би се средство припремило за планирану употребу или продају.

Друштво треба да престане са капитализацијом трошкова позајмљивања када су у суштини завршене све активности неопходне да би се средства која се квалификују припремила за планирану употребу или продају.

Друштво треба да обустави капитализацију трошкова позајмљивања током продужених периода у којима је прекинут активан развој средства које се квалификује.

Расходи камата и други трошкови који се не могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради средства признају се на терет расхода периода у коме настају.

3.7. Финансијски приходи и расходи

Финансијски приходи обухватају приходе од камата, курсних разлика и остали финансијски приходи, остварени из односа са матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима.

(а) Приход од камата

Приходи од камата се признају ако:

- је вероватан прилив економских користи повезаних са том трансакцијом у Друштво

- се износ прихода може поуздано измерити.

Приходи од камата се, у складу са начелом узрочности, признају у билансу успеха периода на који се односе.

Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговорним одредбама.

Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају

Финансијски приходи и расходи обухватају: приходе и расходе од камата (независно од тога да ли су доспели и да ли се плаћају или приписују износу потраживања или обавезе на дан билансирања); приходе и расходе од курсних разлика; приходе и расходе из односа са матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима; и остале финансијске приходе и расходе.

Приходи од дивиденди признају се као приход у години када се исте одобре за исплату.

Остали приходи и расходи

У оквиру осталих прихода (који укључују и приходе од усклађивања вредности остале имовине која се вреднује по фер вредности кроз Биланс успеха), поред других осталих прихода, исказују се добици који могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Друштва. Добити представљају повећање економских користи Друштва и као такви, по природи нису различити од других прихода.

У оквиру осталих расхода (који укључују и расходе по основу обезвређења остале имовине која се вреднује по фер вредности кроз Биланс успеха), поред других осталих расхода, исказују се и губици који могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Друштва.

3.8. Добити и губици

Добити представљају повећање економске користи, а обухватају приходе који се јављају у случају продаје сталне имовине по вредности већој од њихове књиговодствене вредности, затим нереализоване добитке по основу продаје тржишних хартија од вредности (у случају када се вредновање хартија од вредности врши по њиховим тржишним вредностима), као и добитке који настају при повећању књиговодствене вредности сталне имовине услед престанка деловања услова за смањење њихове вредности.

Губици настају по основу продаје имовине по ценама нижим од њене књиговодствене вредности, затим по основу расходовања неотписаних основних средстава, по основу штета које се могу у целини или делимично надокнадити од осигуравајућих друштава, по основу примене принципа импаритета (умањење вредности имовине).

3.9. Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг уколико се њим суштински преносе сви ризици и користи повезани са власништвом. Лизинг се класификује као пословни лизинг, ако се њим не преносе суштински сви ризици и користи повезани са власништвом.

Да ли је лизинг финансијски или пословни, зависи од суштине трансакције, а не од форме уговора. Примери ситуација које појединачно или заједно, упућују на класификовање лизинга као финансијског су:

(а) лизингом се преноси власништво над средством на корисника лизинга до краја трајања лизинга;

(б) корисник лизинга има опцију да купи средство по цени за коју се очекује да ће бити знатно нижа од фер вредности на датум када се опција може искористити, и када је на почетку лизинга разумно очекивати да ће се опција искористити;

(ц) трајање лизинга се односи на већи део економског века средства, чак иако се власништво не преноси;

(д) на почетку лизинга садашња вредност минималних плаћања за лизинг већа је или једнака укупној фер вредности средства које је предмет лизинга; и

(е) средства која су предмет лизинга су специфичне природе, тако да их без значајних модификација може користити само корисник лизинга.

Финансијски лизинг

У моменту закључивања уговора о лизингу и датума обавезивања страна да ће се придржавати главних одредби уговора о лизингу на тај дан се лизинг класификује било као оперативни, било као финансијски лизинг. Када је Предузеће купац, признаје финансијски лизинг као средство и обавезу у свом билансу стања, у износу који је на почетку трајања лизинга једнак фер вредности закупљених средстава или по садашњој вредности минималних плаћања лизинга, ако је она нижа. Код финансијског лизинга правна форма уговора о лизингу одређује да купац не може да стекне право својине над закупљеним средствима, већ стиче економске користи од коришћења закупљеног средства. Сви иницијални директни трошкови корисника лизинга додају се износу који је признат као средство. Отплата финансијског лизинга дели се на камату и враћање главнице према израчунатим анuitетима. Трошкови камате терете расход периода, односно књиже се у Билансу успеха. За износ отплатених рата умањује се главница. Минимална плаћања лизинга треба поделити између финансијског трошка и смањења неизмирене обавезе. Финансијски трошак треба алоцирати на све периоде током трајања лизинга, тако да се остварује константна периодична каматна стопа на преостали салдо обавезе. Финансијски лизинг узрокује повећање трошкова амортизације за средства која се амортизују, као и финансијске расходе у сваком обрачунском периоду. Износ амортизације средства које је узето у лизинг, систематски се додељује сваком обрачунском периоду током очекиваног времена коришћења, у складу са политиком амортизације која је усвојена за иста средства која подлежу амортизацији, а која су у власништву Предузећа.

Пословни лизинг (Оперативни)

Идентификација лизинга

На дан закључења уговора врши се процена да ли уговор представља уговор о лизингу, односно да ли садржи елементе лизинга. Уговор је уговор о лизингу, односно садржи елементе лизинга уколико се њиме уступа право контроле над коришћењем одређене имовине током датог периода у замену за накнаду. У случају промене услова уговора врши се поновно преиспитивање да ли неки уговор и даље представља уговор о лизингу.

Трајање лизинг

Код утврђивања трајања лизинга и процене дужине неопозивог периода лизинга полази се од уговором дефинисаних услова (период трајања увећан за опцију продужења уколико је вероватно да ће бити искоришћена, опције откупа и вероватноће да ће опција бити искоришћена, раскид уговора и вероватноћа да ће опција бити искоришћена).

Када и корисник и давалац лизинга имају право да раскину уговор без дозволе друге стране уз симболичну казну лизинг престаје да буде примењив.

Друштво као корисник лизинга

Почетно одмеравање имовине са правом коришћења

На датум почетка лизинга имовина на коју има право коришћења се одмерава по набавној вредности. Набавна вредност имовине са првом коришћења укључује:

- износ почетно одмерене обавезе по основу лизинга
- сва плаћања извршена пре почетка лизинга умањена за све евентуалне примљене подстицаје
- све почетне директне трошкове које је узроковао корисник лизинга
- процењене трошкове демонтаже и уклањања имовине, као и обнављања локације или враћања имовине у стање одређено условима уговора о лизингу.

Почетно одмеравање обавезе по основу лизинга

На датум почетка лизинга, обавеза по основу тог лизинга одмерава се по садашњој вредности свих плаћања у вези са лизингом која нису извршена на тај дан. Та плаћања се дисконтују по каматној стопи садржаној у лизингу уколико се иста може лако утврдити. У случајевима када се не може лако утврдити, примењује се инкрементална стопа позајмљивања.

Плаћања лизинга садрже сва плаћања дефинисана стандардом (фиксна плаћања, варијабилна плаћања која зависе од одређеног индекса или стопе, гарантовану резидуалну вредност, цена коришћења опције откупа, казне за раскид уговора).

Изузећа од признавања

У уговорима о лизингу у којима се друштво јавља као закупац, примениће се изузећа, која су предложена стандардом:

- Краткорочни лизинг (лизинг за који се очекује да ће трајање бити краће од 12 месеци, осим у случају постојања опције откупа);
- Имовина мале вредности, осим када се поменута имовина даје у подзакуп.

Процена имовине мале вредности врши се на апсолутној основи и на основу њене вредности када је нова, без обзира на њену старост у време лизинга.

Имовина мале вредности може бити процењена као имовина мале вредности само онда када:

- Закупац може имати користи од те имовине саме по себи или у комбинацији са другим ресурсима који су му лако доступни; и
- Имовина која је предмет лизинга није у значајној мери зависна или узајамно повезана са другом имовином.

Дефинисана вредност која ће се користити као основ за процену имовине мале вредности износи РСД 478.317 (УСД 5.000).

Компоненте лизинга

Код уговора који садрже компоненту лизинга друштво користи практично решење да сваку компоненту лизинга и све евентуално са њом повезане компоненте које не представљају лизинг, обрачунава као јединствену компоненту лизинга. У складу са тим трошкови електричне енергије, одржавања, обезбеђења и други трошкови повезани са предметом лизинга сматраће се варијабилном накнадном и третирају као расход периода у моменту настанка пословне промене.

Накнадно одмеравање имовине са правом коришћења

Након првог дана трајања лизинга, имовина са правом коришћења одмерава се по моделу набавне вредности умањеној за сваку евентуалну акумулирану амортизацију и губитке од умањења вредности и усклађену за евентуална поновна одмеравања обавезе по основу лизинга.

Имовина са правом коришћења амортизује од првог дана трајања лизинга до краја њеног корисног века или до истека периода лизинга, који год од датума буде ранији, осим код уговора о лизингу којим се преноси власништво и/или је извесно да ће се искористити опција откупа, када Друштво имовину амортизује до краја корисног века трајања.

Накнадно одмеравање обавезе по основу лизинга

Након првог дана трајања лизинга обавеза по основу лизинга одмерава се тако што се:

- повећава књиговодствена вредност како би одражавала камату на обавезу по основу лизинга;
- умањује књиговодствена вредност како би одражавала извршена плаћања за лизинг;
- поново одмерава књиговодствена вредност како би одражавала све поновне процене или модификације лизинга или ревидирана суштински фиксна плаћања лизинга.

Поновна процена обавезе по основу лизинга

Након првог дана лизинга, обавеза се поновно одмерава уколико је дошло до промене трајања лизинга, промене у процени цене опције откупа, промене износа гарантоване резидуалне вредности, промене индекса или стопе коришћене приликом утврђивања обавезе, признавањем вредности обавезе као корекцију имовине са правом коришћења.

Друштво ће генерално признати износ поновног вредновања обавезе за лизинга као корекцију права на коришћење средства.

Друштво је анализирано уговоре о закупу класификованих у складу са МРС 17 као оперативни лизинг при чему је утврђено да Друштво узима у закуп мобилне тоалете (уговор о набавци услуга) на период од годину дана. Друштво је користило изузеће за краткорочне уговоре и наставило да признаје трошкове праволинијски током трајања закупа.

Код пословног лизинга, плаћања лизинга се признају као расход, по праволинијској основи током трајања лизинга, осим ако нека друга систематска основа није примеренија за представљање временске структуре користи за корисника.

3.10. Нематеријална улагања

Нематеријално улагање је одредиво немонетарно средство без физичког садржаја:

- које служи за производњу или испоруку робе или услуга, за изнајмљивање другим лицима или се користи у административне сврхе;
- које друштво контролише као резултат прошлих догађаја; и
- од којег се очекује прилив будућих економских користи.

Нематеријална улагања чине: улагања у развој; концесије, патенти, лиценце и слична права; остала нематеријална улагања; нематеријална улагања у припреми и аванси за нематеријална улагања.

Набавка нематеријалних улагања у току године евидентира се по набавној вредности. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за све зависне трошкове набавке и све трошкове довођења у стање функционалне приправности. Цену коштања нематеријалних улагања произведених у сопственој режији чине директни трошкови и припадајући индиректни трошкови, који се односе на то улагање.

Након што се призна као средство, нематеријално улагање се исказује по набавној вредности или по цени коштања умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења.

На дан сваког биланса стања Предузеће процењује да ли постоји нека индиција о томе да је средство можда обезвређено. Уколико таква индиција постоји, Предузеће процењује износ средства који може да се поврати. Ако је надокнадива вредност средства мања од његове књиговодствене вредности, књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност и истовремено се смањују претходно формиране ревалоризационе резерве по основу тог средства. Ако нису формиране ревалоризационе резерве по основу средства чија је вредност умањена или су искоришћене за друге сврхе, за износ губитка од умањења вредности признаје се расход периода.

Ако на дан биланса стања постоје наговештаји да претходно признат губитак од умањења вредности не постоји или је умањен, врши се процена надокнадиве вредности тог средства. Губитак због умањења вредности признат у претходним годинама признаје се као приход, у случају да је примењен основни поступак вредновања нематеријалних улагања, односно као повећање ревалоризационе резерве уколико је примењен алтернативни поступак вредновања нематеријалних улагања, а књиговодствена вредност ове имовине се повећава до надокнадиве вредности.

Накнадни издатак који се односи на већ призната нематеријална улагања, приписује се исказаном износу тог средства, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса тог средства.

Предузеће признаје у књиговодствену вредност нематеријалног улагања, трошкове замене неких делова тих ставки, у моменту када ти трошкови настану и када су задовољени критеријуми признавања из МРС 38 – „Нематеријална имовина“, (параграф 21).

Сваки други накнадни издатак признаје се као расход у периоду у коме је настао.

Нематеријална улагања престају да се исказују у билансу стања, након отуђивања или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средства и признају се као приход или расход у билансу успеха.

3.11. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства:

- која Предузеће држи за употребу у производњи или испоруку робе или пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе;
 - за која се очекује да ће се користити дужи од једног обрачунског периода; и
 - чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.
- Набавке некретнина, постројења и опреме у току године евидентирају се по набавној вредности.

Набавну вредност чини фактурна вредност набављених средстава увећана за све зависне трошкове набавке и све трошкове довођења у стање функционалне приправности. Цену коштања наведених средстава произведених у сопственој режији чине директни трошкови и припадајући индиректни трошкови, који се односе на то улагање.

Након што се признају као средства, некретнине, постројења и опрема, исказују се по набавној вредности или по цени коштања умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења.

На дан сваког биланса стања Предузеће процењује да ли постоји нека индиција о томе да је средство можда обезвређено. Уколико таква индиција постоји, Предузеће процењује износ средства који може да се поврати. Ако је надокнадива вредност средства мања од његове књиговодствене вредности књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност и истовремено се смањују претходно формиране ревалоризационе резерве по основу тог средства. Ако нису формиране ревалоризационе резерве по основу средства чија је вредност умањена или су искоришћене за друге сврхе, за износ губитка од умањења вредности признаје се расход периода.

Ако на дан биланса стања постоје наговештаји да претходно признат губитак од умањења вредности не постоји или је умањен, врши се процена надокнадиве вредности тог средства. Губитак због умањења вредности признат у претходним годинама признаје се као приход, у случају да је примењен основни поступак вредновања некретнина, постројења и опреме, односно као повећање ревалоризационе резерве уколико је примењен алтернативни поступак вредновања некретнина, постројења и опреме, а књиговодствена вредност се повећава до надокнадиве вредности.

Накнадни издатак који се односи на већ признате некретнине, постројења и опрему приписује се исказаном износу тог средства, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса тог средства.

Предузеће признаје у књиговодствену вредност неке некретнине, постројења и опреме, трошкове замене неких делова тих ставки, у моменту када ти трошкови настану и када су задовољени критеријуми признавања из МРС 16 – „Некретнине, постројења и опрема“, (параграф 7).

Сваки други накнадни издатак признаје се као расход у периоду у коме је настао.

Не врши се амортизација земљишта.

Некретнине, постројења и опрема престају да се исказују у билансу стања, након отуђивања или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средства и признају се као приход или расход у билансу успеха.

3.12. Инвестиционе некретнине

Почетно мерење инвестиционе некретнине врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном мерењу, зависни трошкови набавке се укључују у набавну вредност или цену коштања.

Након почетног признавања, инвестиционе некретнине се мере према њиховој поштеној вредности. Поштена вредност се мери као највероватнија цена која реално може да се добије на тржишту, на дан биланса стања. Процену инвестиционе некретнине врши независни проценитељ.

Добитак или губитак настао због промене поштене вредности инвестиционе некретнине укључује се у нето добитак или нето губитак периода у којем је настао.

3.13. Шуме и вишегодишњи засади

Шума је простор обрастао шумским дрвећем, минимум површине земљишта већа од 5 ари, са минималном покривеношћу земљишта круном дрвећа од 30%. Под шумом се подразумевају и шумски расадници у комплексу шума и семенске плантаже, као и заштитни појасеви дрвећа на површини мањој од 5 ари. Шумом се не сматрају одвојене групе шумског дрвећа на површини мањој од 5 ари, паркови у насељеним местима, као и дрвеће које се налази испод далековода и у коридору изграђеног далековода, без обзира на површину. Шуме се, у складу са МРС 41, вреднују приликом признавања и на датум сваког биланса стања по фер вредности умањеној за процењене трошкове продаје.

Да би се проценила фер вредност шума неопходно је утврдити количину дрвне масе појединих врста дрвећа, дебљинску структуру и квалитет дрвне масе, фер цене по јединици дрвне масе и трошкове продаје. Вредност шума утврђује се у Општој основи газдовања шумама и Посебним основама газдовања шумама, у складу са Законом о шумама. Увећања вредности шума настају као резултат прираста дрвне масе, активирање шума и превозиње из шума у припреми, куповина шума, улагање у шуме, док смањење вредности шума настаје као последица уништених шума од пожара, суша, елементарних непогода – ветроизвала. Смањење настаје и сечом шума која више не представља биолошко средство, односно намењена је продаји.

Од продајне вредности дрвне масе франко утоварене у возило, одбијају се ефективни трошкови, сече, израде и привлачења сортимената до шумског камионског пута, и тако се добија вредност шума.

Процену фер вредности умањене за процењене трошкове продаје основног стада, шума и неплодоносних вишегодишњих засада на датум сваког биланса врше комисија.

Уколико комисија одређена за процену фер вредности основног стада, шума и неплодоносних вишегодишњих засада констатује да на датум биланса и даље није могуће за неки неплодоносни вишегодишњи засад одредити његову фер вредност умањену за процењене трошкове продаје то средство се и тада вреднује по његовој цени коштања, коју утврђује Погонско књиговодство Предузећа.

Амортизација

Обрачун амортизације врши се од наредног дана у односу на дан стављања у употребу.

Амортизација се обрачунава пропорционалном методом, применом стопа које се утврђују на основу процењеног корисног века употребе средстава.

Основица за обрачун амортизације средства је набавна вредност без умањена за преосталу (резидуалну) вредност.

Преостала вредност је нето износ који Предузеће очекује да ће добити за средство на крају његовог корисног века трајања, по одбитку очекиваних трошкова отуђења.

Корисни век трајања, односно амортизационе стопе, преиспитују се периодично и ако су очекивања заснована на новим проценама значајно различита од претходних, обрачун трошкова амортизације за текући и будући период се коригују.

Метод обрачуна амортизације који се примењује преиспитује се периодично и уколико је дошло до значајне промене у очекиваном обрасцу трошења економских користи од тих средстава, метод се мења тако да одражава тај измењени начин. Када је таква промена метода обрачуна амортизације неопходна, онда се она рачуноводствено обухвата као промена рачуноводствене процене, а обрачунати трошкови амортизације за текући и будући период се коригују.

Амортизационе стопе, утврђене на основу процењеног корисног корисног века употребе (без утврђивања резидуалног остатка) су:

Стопе амортизације за главне категорије некретнина и опреме, дате су у следећем прегледу:

	2022. у %	2021. у %
Грађевински објекти	1,3 до 14,86	1,3 до 14,86
Опрема –остала возила	10 до 35,581	10 до 35,581
Опрема –рачунар	10 до 30	10 до 30
Опрема –за птт	10 до 20	10 до 20
Опрема –остала опрема рибарства и шумарства	1,22 до 20	1,22 до 20
Опрема –остала опрема за ловство	11 до 20	11 до 20
Опрема – за трговину	15	15
Опрема –пловне направе	10 до 20	10 до 20
Опрема –за угоститељство и туризам	15	15
Опрема –мерни инструменти	20	20
Опрема –за производњу електричне енергије	11	11
Опрема –за заштиту и развој	7,83 до 20	7,83 до 20
Опрема –за протипожарну заштиту	12,5	12,5
Опрема –за загревање и вентилацију	20	20
Опрема – путнички аутомобили	10 до 20	10 до 20
Опрема –теренска возила	14,3 до 20	14,3 до 20
Канцеларијски намештај	12,5 до 33,33	12,5 до 33,33

Примењене стопе за амортизацију нематеријалних улагања су следеће:

	2022	2021
Нематеријална улагања и лиценце за софтвере	20% -100%	20%

Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са Законом о порезу на добит предузећа Републике Србије и Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе, што резултира у одложеним порезима (Напомена 6.8.).

3.14. Умањење вредности имовине

Сагласно усвојеној рачуноводственој политици, руководство Предузећа проверава на сваки дан биланса стања да ли постоје индикатори губитка вредности имовине. У случају да такви индикатори постоје, Друштво процењује надокнадиву вредност имовине.

Надокнадиви износ одређен је као виши од нето продајне цене и вредности у употреби. Нето продајна цена је износ који се може добити приликом продаје имовине у трансакцији између две вољне независне стране, умањена за трошкове продаје, док вредност у употреби представља садашњу вредност процењених будућих новчаних токова за које се очекује да ће настати из континуиране употребе имовине кроз њен економски век трајања те продаје на крају века трајања. Надокнадиви износ се процењује за свако засебно средство или, ако то није могуће, за јединицу која ствара новац којој то средство припада. Где књиговодствени износ прелази тај процењени надокнадиви износ, вредност имовине је умањена до њеног надокнадивог износа. Губитак због обезвређења се признаје у износу разлике, на терет расхода сагласно МРС 36 „Умањење вредности имовине“.

Goodwill се тестира на умањење вредности једном годишње или чешће уколико догађаји или промене околности указују да би нето књиговодствена вредност могла бити умањена.

3.15. Залихе

Залихе робе и материјала се мере по набавној вредности. Набавну вредност чине сви трошкови набавке за довођење залиха на њихово садашње место и стање. Трошкови набавке залиха обухватају куповну цену, увозне дажбине и друге обавезе (осим оних које Друштво може накнадно да поврати од пореских власти), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати набавци. Попуст, рабати и друге сличне ставке се одузимају при утврђивању трошкова набавке. Курсне разлике настале од дана преузимања залиха до дана плаћања обавеза у иностраној валути и трошкови камата нису укључени у трошак набавке.

Изаз залиха материјала и робе се евидентира методом просечне пондерисане цене.

Залихе недовршене производње и готових производа се мере по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је нижа. Цену коштања чине сви трошкови конверзије и други настали трошкови неопходни за довођење залиха на њихово садашње место и стање, односно:

- трошкови директног рада;
- трошкови директног материјала и
- индиректни, односно општи производни трошкови.

У вредност залиха недовршене производње и готових производа не улазе, већ представљају расход периода:

- неуобичајено велико расипање материјала, радне снаге или други трошкови производње;
- трошкови складиштења, осим ако ти трошкови нису неопходни у процесу производње пре наредне фазе производње;
- режијски трошкови администрације који не доприносе довођењу залиха на садашње место и у садашње стање; и
- трошкови продаје.

Нето продајна вредност представља процењену продајну вредност, умањену за процењене трошкове продаје и процењене трошкове довршења (код недовршене производње). Уколико је нето продајна вредност залиха недовршене производње и готових производа нижа од њихове цене коштања, врши се делимичан отпис до нето продајне вредности.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност. Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се у потпуности отписују.

Залихе услуга чине директни трошкови и индиректни трошкови настали у вези са пружањем услуга. Директни трошкови услуга су директни трошкови рада особља које директно учествује у пружању услуга, директни трошкови материјала и остали директни трошкови, као што је ангажовање спољних експерата и слично. Индиректни трошкови услуга су трошкови помоћног материјала, енергије утрошене за пружање услуге, амортизација и одржавање опреме која се користи приликом пружања услуге и сл.

Залихе робе у малопродаји исказују се по продајној цени у току године. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност путем алокације реализоване разлике у цени и пореза на додатну вредност, обрачунатих на просечној основи, на вредност залиха у стању на крају године и набавну вредност продате робе.

3.16. Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља

Предузеће одмерава сталну имовину (или групу за отуђење) класификовану као имовина које се држи за продају, по нижем од следећа два износа: по књиговодственој вредности или фер вредност умањеној за трошкове продаје.

3.17. Финансијски инструменти

Финансијска средства

Сходно МСФИ 9 – Финансијски инструменти, финансијско средство се признаје када Друштво постане једна од страна на које се односе уговорне одредбе (права) финансијског инструмента. Куповина или продаја финансијског средства се евидентира коришћењем рачуноводственог обухватања на датум измирења (датум када се средство испоручује ентитету или датум када ентитет испоручује средство).

Друштво престаје да признаје финансијско средство:

- када уговорна права на токове готовине од финансијског средства престану да важе; или
- пренесе финансијско средство и тај пренос се, услед пренетог, у значајној мери, ризика и користи од финансијског средства, квалификује као престанак признавања.

Финансијска средства се иницијално одмеравају по њиховој фер вредности, увећаној или умањеној, у случају финансијског средства које се не одмерава по фер вредности кроз биланс успеха, за трошкове трансакције које се могу директно приписати стицању или емитовању финансијског инструмента. У односу на изнето, разлика је у томе што се почетно признавање код потраживања од продаје одмерава по цени трансакције (осим у случају када је у продаји садржана значајна компонента финансирања).

Код накнадног одмеравања финансијског средства, релевантна је група у којој је Друштво класификовао финансијско средство, а што је условљено:

- пословним моделом Друштва за управљање финансијским средствима и
- карактеристикама уговорних токова готовине финансијског средства ("SPPI" тест – Solely Payments of Principal and Interest).

Са аспекта накнадног вредновања, финансијско средство може да се класификује у следеће три групе:

- финансијско средство одмерено по амортизованој вредности,
- финансијско средство одмерено по фер вредности кроз остали укупан резултат и
- финансијско средство одмерено по фер вредности кроз биланс успеха

Средство класификовало у категорији по амортизованој вредности треба да испуни оба критеријума:

- Пословни модел: финансијско средство се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова;
- SPPI тест: да ли уговорени услови дају право на новчане токове који представљају само плаћање главнице и камате.

Средство класификовало у категорији по фер вредности кроз укупни остали резултат треба да испуни оба критеријума:

- Пословни модел: финансијско средство се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје;
- SPPI тест: да ли уговорени услови дају право на новчане токове који представљају само плаћање главнице и камате.

Финансијско средство одмерено по фер вредности кроз биланс успеха обухвата средства која нису класификована у претходне две групе. Ефекти вредновања и реализовани добици и губици се признају у билансу успеха у периоду када су настали.

Сви деривати који су у обухвату МСФИ 9 се одмеравају по фер вредности. Све промене се признају кроз биланс успеха.

Дивиденда се као финансијско средство признаје у билансу успеха када је:

- установљено право Друштва да му се исплаћује дивиденда,
- када је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са дивидендом преливати у Друштво и
- када износ дивиденде може поуздано да се одмери.

Финансијском средству је умањена вредност када се деси један или више догађаја који имају штетан утицај на процењене будуће токове готовине тог финансијског средства.

По питању средстава која се одмеравају по амортизованој вредности (зајмови и потраживања) и по фер вредности кроз остали укупни резултат, Друштво треба да призна умањење вредности, то јест да призна резервисање за очекиване кредитне губитке.

На сваки датум извештавања:

- ако се кредитни ризик значајно повећао од почетног признавања, Друштво треба да одмерава резервисање за губитке за финансијско средство по износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током века трајања средстава; и
- ако се кредитни ризик није значајно повећао од почетног признавања, Друштво треба да одмерава резервисање за губитке за финансијско средство по износу који је једнак дванаестомесечним очекиваним кредитним губицима.

Друштво треба, на сваки датум извештавања, да процени да ли се кредитни ризик одређеног финансијског средства значајно повећао од почетка признавања, што, поред осталог, подразумева одмеравање очекиваних губитака од финансијског средства на начин који одражава:

- непристрасан и износ пондерисан вероватноћом који се утврђује вредновањем низа могућих исхода,
- временску вредност новца и
- разумне и поткрепљиве информације које су доступне без непотребних трошкова или напора на датум извештавања о претходним догађајима, тренутним условима и прогнозама будућих економских услова.

Финансијске обавезе

Финансијска обавеза је свака обавеза која је:

- уговорно право:
- достављања готовине или другог финансијског средства другом друштву; или
- размењивања финансијских средстава или финансијских обавеза с другим друштвом према условима који су потенцијално неповољни за Друштво; или
- уговор који ће бити или може бити измирен инструментима сопственог капитала Друштва и који је:
- недериватни, за који Друштво јесте или може бити у обавези да достави променљив број instrumenata сопственог капитала Друштва; или
- дериватни, који ће бити или може бити измирен другачије него разменом фиксног износа готовине или другог финансијског средства за фиксни број instrumenata сопственог капитала Друштва.

Сходно МСФИ 9 – Финансијски инструменти, финансијска обавеза се признаје када Друштво постане једна од страна на које се односе уговорне одредбе финансијског инструмента.

Друштво престаје да признаје финансијску обавезу (или део финансијске обавезе) када је уташена, односно када је уговорна обавеза испуњена, отказана или је истекла.

Размена између постојећег зајмопримца и зајмодавца дужничких instrumenata са у значајном мери различитим условима треба да се рачуноводствено обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове. Слично изнетом, значајна измена услова постојеће (или дела) финансијске обавезе треба да се рачуноводствено обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове.

Разлика између књиговодствене вредности финансијске обавезе (или дела обавезе) која је уташена или пренета другој страни и плаћене надокнаде, укључујући и сва пренета неготовинска средства или преузете обавезе, треба да се признаје у билансу успеха.

Финансијска обавеза се иницијално одмерава по њиховој фер вредности, увећаној или умањеној, у случају финансијске обавезе која се не одмерава по фер вредности кроз биланс успеха, за трошкове трансакције које се могу директно приписати стицању или емитовању финансијског инструмента.

Са аспекта накнадног вредновања, уз мање изузетке (деривати, финансијске гаранције и др.), финансијске обавезе се одмеравају по амортизованој вредности, применом методе ефективне каматне стопе. Применом ове методе, Друштво идентификује накнаде које су саставни део ефективне каматне стопе финансијске обавезе (све наведено важи и за финансијско средство). Накнаде које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају стартне накнаде (трошкови сервисирања, трошкови обраде кредитних захтева, уписивање залоге, адвокатски трошкови и др.), провизије и др.

Друштво може, при почетном признавању (током времена се не врши рекласификација финансијске обавезе), да класификује финансијску обавезу као одмерену по фер вредности кроз биланс успеха: ако се тиме спречава рачуноводствена неусаглашеност због одмеравања средства, обавеза, прихода и/или расхода по различитим основама; и ако се групом финансијских средстава и обавеза управља и перформансе им се вреднују на бази фер вредности, сходно документованој стратегији управљања ризиком или инвестирања.

Умањење вредности финансијских средстава:

МСФИ 9 уводи ревидирани модел обезвређења финансијске имовине, који се заснива на бази очекиваног кредитног губитка, а не на прошлим губицима.

Модел насталог губитка из МРС 39 признавао је губитак по финансијском инструменту тек када се појави објективни доказ о умањењу вредности финансијског инструмента, као на пример кашњење у плаћању обавеза, финансијске потешкоће дужника, отварање предстечајног/стечајног поступка, ликвидације дужника и сл. Овај приступ је као резултат имао доста касно признавање губитка у финансијским извештајима. Насупрот томе, модел очекиваних кредитних губитака захтева процену могућих губитака од умањења вредности финансијских instrumenata пре погоршања финансијске и кредитне способности дужника тј. да се вредносно усклађење признаје пре него што је дошло до насталих губитака.

На дан биланса Друштво нема ефекте који произилазе из захтева МСФИ 9.

3.18. Готовински инструменти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују средства на рачунима код банака, готовину у благајни, као и високо ликвидна средства са првобитним роком доспећа до три месеца или краће, а која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промене вредности. Под готовином и готовинским еквивалентима се у билансу стања Друштва подразумевају:

1. готовина у благајни,
2. средства по виђењу која се држе на рачунима банака,
3. остала новчана средства.

Новчана средства се вреднују по њиховој номиналној вредности. Уколико је реч о новчаним средствима у иностраној валути она се вреднују по званичном средњем курсу валуте објављеном од стране Народне банке Србије.

Прекорачења по текућем рачуну на дан састављања финансијских извештаја укључују се у обавезе по кредитима у оквиру краткорочних финансијских обавеза.

3.19. Обавезе

Обавеза је резултат прошлих трансакција или догађаја, чије измирење обично подразумева одрицање од економских користи (ресурса) Друштва да би се задовољио захтев друге стране.

Сходно релевантним одредбама Оквир, обавеза се признаје у билансу стања:

- када је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи имати за резултат измирење садашње обавезе и
- када износ за измирење може поуздано да се одмери.

Поред наведеног, при признавању се уважава начело опрезности, под којим се подразумева укључивање опреза при процењивању, тако да имовина и приходи нису прецењени, а обавезе или трошкови потцењени. Међутим, начело опрезности не треба да резултира стварањем скривених резерви (на пример, као последица намерно прецењених обавеза или трошкова), обзиром да у том случају финансијски извештаји не би били неутрални и, стога, не би били поуздани.

Обавезама се сматрају: дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима; дугорочни кредити и зајмови у земљи и иностранству, обавезе по дугорочним хартијама од вредности, обавезе по основу финансијског лизинга и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе (краткорочни кредити и зајмови од повезаних правних лица, краткорочни кредити и зајмови у земљи и иностранству, део дугорочних кредита и зајмова, као и других обавеза које доспевају до једне године и остале краткорочне финансијске обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама се сматрају обавезе за које се очекује да ће бити измирене у року до годину дана од датума биланса стања, укључујући и део дугорочних обавеза које испуњавају наведени услов, док се дугорочним обавезама сматрају обавезе чије се измирење очекује у дужем року.

За обавезе исказане у страниој валути, као и обавезе са валутном клаузулом се врши прерачунавање у функционалну валуту по средњем курсу важећем на дан трансакције. Промене курса до датума измирења исказују се као позитивне (негативне) курсне разлике. Обавезе у страниој валути се на датум биланса стања прерачунавају према важећем курсу, а курсне разлике се признају као приходи или расходи периода.

3.20. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања се признају и врше када Предузеће има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вероватно да ће доћи до одлива ресурса како би се измирила обавеза и када се може поуздано проценити износ обавезе.

Дугорочна или краткорочна резервисање се признаје када: а) Предузеће има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја, б) је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза, и ц) износ обавезе може поуздано да се процени. Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје.

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове обнављања природних богатстава, при чему се рекласификују на краткорочна уколико се одлив очекује до годину дана, резервисања за задржане кауције и депозите, резервисања за трошкове реструктурирања предузећа, резервисања за пензије, и остала дугорочна резервисања за покриће обавеза (правних или стварних), насталих као резултат прошлих догађаја, за које је вероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи, ради њиховог измиривања и које се могу поуздано проценити (на пример, спорови у току), као и резервисања за издате гаранције и друга јемства.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама, а њихово смањење, односно укидање врши се у корист прихода.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Резервисања се разликују од других обавеза као што су, на пример, обавезе према добављачима и обрачунате обавезе, јер је код њих присутна неизвесност у погледу рока настанка или износа будућих издатака који су потребни за измирење.

Мерење резервисања врши се у износу који је признат као резервисање и он представља најбољу процену издатака који је потребан за измирење садашње обавезе на дан биланса стања.

Резервисања се испитују на дан сваког биланса стања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавезе, резервисање се укида.

Резервисања се испитују на дан сваког биланса стања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавезе, резервисање се укида.

Тамо где је учинак временске вредности новца значајан, износ резервисања представља садашњу вредност издатака за које се очекује да ће бити потребни за измирење обавезе.

Резервисање за трошкове обнављања природног богатства обухватају:

- резервисања за обнављање земљишта и обнављање (репродукцију) шума.

Одредбама Закона о шумама прописано је да средства за репродукцију шума издвајају корисници шума.

Средства за репродукцију шума користе се за финансирање радова просте и проширене репродукције:

- под простом репродукцијом шума, у смислу овог закона, подразумева се: припрема земљишта за природно подмлађивање; попуњавање, нега и чишћење састојина, пошумљавање површина насталих чистом сечом као редовним видом обнављања шума или дејством елементарних непогода; заштита шума од штетног деловања човека, биљних болести и штеточина и пожара; чување шума од бесправног коришћења и самовласног заузимања; производња шумског семена и садног материјала, изградња шумских саобраћајница за потребе просте репродукције шума; одабирање и обележавање стабала за сечу и израда основа и других пројеката и планова газдовања шумама;

- под проширеном репродукцијом шума, у смислу овог закона, подразумева се: пошумљавање необраслог шумског земљишта; реконструкција и мелиорација деградираних шума, шикара и шибљака (превођење шума у виши узгојни облик, замена врста дрвећа, подизање интензивних засада брзорастућих врста дрвећа и заштитних појасева на новим површинама); производња шумског семена и садног материјала; изградња шумских саобраћајница и израда пројеката и планова за потребе проширене репродукције.

Средства за репродукцију шума које се природно обнављају, односно средства за амортизације интензивних шумских засада издваја корисник, односно сопственик шума, у складу са основом за газдовање шумама. Наведена средства користе се првенствено за одржавање шума и израду планова газдовања шумама, а неутрошена средства у текућој години морају се искористити као учешће у финансирању мера утврђених програмима развоја шумарства, односно годишњим програмима коришћења средстава у наредној години. Основицу за обрачун средстава за репродукцију, чини тржишна вредност израђених дрвних сортимената на мес

ту сече, на коју се примењује стопа од најмање 15%.

Резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на висококвалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене (Напомена 6.9.). Разумном проценом руководства о очекиваним одливима економских користи из Предузећу у будућности, без процене независног актуара врши се обрачуна дугорочних резервисања за отпремнине због одласка у пензију. Ако је трошак услуге стручњака са стране – актуара висок, предузеће по Концептуалном оквиру за финансијско извештавање, где је наведено да корист која се добија од информација треба да буде већа од трошкова добијања информација, код МРС 19 не иде на пуну примену, већ се руководи историјским трошком, што се не сматра битним одступањем од стандарда Резервисања за отпремнине због одласка у пензију по МРС 19 могу се у неким случајевима вршити проценом, процесима и обрачунским пречицама које могу пружити поуздану апроксимацију детаљних обрачуна, као и то да остварења актуарских губитака и добитака зависи од актуарских претпоставки. Код једноставнијих случајева, уз поједностављење актуарских претпоставки и узимање за њих најповољније могуће солуције (просечан број запослених, године старости, просечан радни стаж, дисконтна стопа на тржишту хартија од вредности) може бити примењив за МРС 19.

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима, али се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Предузеће не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима већ их обелодањује у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

3.21. Накнаде запосленима

3.21.1. Порези и доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају применом законом прописаних стопа. Предузеће има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

3.21.2. Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Обрачун и исплата отпремнина и јубиларних награда регулисана је Колективним уговором за Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, који је у име Владе, потписао овлашћени представник Министарства заштите животне средине, под бројем 112-07-35/2020-04 од 21.03.2022. године, уз потпис и сагласност свих репрезентативних синдиката, објављен је 22.03.2022. године под бројем 1449/1, а ступио на снагу 30.03.2022. године. Према нормативном акту запослени има право на отпремнину при престанку радног односа ради остваривања права на пензију, у износу три просечне зараде по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку надлежног органа, или у висини од три просечне исплаћене зараде запосленог у месецу који претходи месецу стицања права на отпремнину, односно три просечне исплаћене зараде по запосленом код Послодавца у месецу који претходи месецу стицања права на отпремнину, уколико је то за њега повољније.

Поред тога, Предузеће може да исплати и јубиларне награде за укупно време проведено у радном односу код Послодавца, који испуњава следеће услове:

1. 10 година рада - у висини једне просечне зараде по запосленом код Послодавца за месец који претходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда;
2. 20 година рада - у висини две просечне зараде по запосленом код Послодавца за месец који претходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда;
3. 30 година рада - у висини три просечне зараде по запосленом у предузећу за месец који претходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда.

Обрачун и исказивање дугорочних обавеза по основу отпремнина извршено је коришћењем метода садашње вредности будућих очекиваних исплата, на основу обрачуна Предузећа.

Предузеће јубиларне награде измирује на терет текућих расхода. Руководство Предузећа сматра да садашња вредност дефинисаних дугорочних накнада запосленима није материјално значајна, те приложени финансијски извештаји не садрже резервисања по горе наведеном основу у висини њихове садашње вредности, у складу са захтевима МРС 19 „Накнаде запосленима“.

3.21.3. *Учешће у добити запослених*

Предузеће признаје обавезе и трошак за учешће у добити запослених у складу са Одлуком Надзорног одбора на коју сагласнод даје оснивач - Влада Републике Србије.

3.22. **Порез на добитак**

3.22.1. *Текући порез*

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица и релевантним подзаконским актима.

Порез на добитак обрачунава се применом стопе од 15% на пореску основицу исказану у пореском билансу.

Порески прописи у Републици Србији не дозвољавају да се порески губици из текућег периода искористе као основа за повраћај пореза плаћеног у одређеном претходном периоду. Губици из текућег периода могу се пренети на рачун добити утврђене у годишњем пореском билансу из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Обрачунати текући порез се признаје као обавеза и расход у обрачунском периоду на који се исти односи.

3.22.2. *Одложени порез*

Одложени порез на добитак се обрачунава за све привремене разлике између пореске основе имовине и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Тренутно важеће пореске стопе на дан биланса су коришћене за обрачун износа одложеног пореза. Одложене пореске обавезе признају се за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства признају се за одбитне привремене разлике и за ефекте пренетог губитка и неискоришћених пореских кредита из претходних периода до нивоа до којег је вероватно да ће постојати будући опорезиви добити на терет којих се одложена пореска средства могу искористити.

Текући и одложени порези признају се као приходи и расходи и укључени су у нето добитак периода.

3.23. **Информације о сегментима**

Пословни сегмент представља део имовине и пословних активности које обезбеђују производе или услуге које подлежу ризицима и користима различитим од оних у неким другим пословним сегментима. Географски сегмент обезбеђује производе или услуге унутар одређеног привредног окружења који подлежу ризицима и користима

различитим од оних сегмената који послују у неким другим привредним окружењима. Кључеви за алокацију заједничких трошкова су одређени на бази најбољих процена руководства Предузећа.

3.24. Правична (фер) вредност

Пословна политика Предузећа је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Предузећа врши процену ризика и у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована врши исправку вредности.

3.25. Државна давања

Државна давања и помоћ могу бити у облику:

- државна помоћ су мере предузете од стране државе с намером да пружи економску корист специфичну за Друштво ако испуњава одређене критеријуме.
 - државна давања представљају помоћ државе у облику преноса ресурса Предузећу по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности друштва.
 - давања повезана са средствима су државна давања за која је примарни услов да Предузеће које има право да прими давање треба да набави, изгради или на други начин прибави дугорочна средства. Могу бити приписани и секундарни услови који ограничавају врсту или локацију средстава или периоде у току којих средства треба прибавити или поседовати.
 - давања повезана са приходима су друга државна давања, осим давања повезаних са средствима.
- Државна давања, укључујући немонетарна давања по фер вредности, се не признају све док не постоји оправдана увереност:
- да ће се Предузеће придржавати услова повезаних са давањима; и
 - да ће давање бити примљено.

Државно давање се признаје на систематској основи у билансу успеха током периода у којима Предузеће признаје као расход повезане трошкове које треба покрити из тог давања.

Државно давање које се прима као надокнада за настале расходе или губитке или у сврху пружања директне финансијске подршке Друштву са којом нису повезани будући трошкови се признаје у Билансу успеха периода у којем се прима.

Немонетарна државна давања у облику преноса немонетарних средстава, као што су земљиште или други ресурси, који се дају на коришћење друштву признају се и као средство и евидентирају по номиналној вредности.

Државна давања повезана са средствима, укључујући немонетарна давања по фер вредности, исказују се у билансу стања као одложени приход по основу давања који се на систематској основи признаје у Билансу успеха током века трајања средства.

Давања повезана са приходима се признају у оквиру осталих прихода у Билансу успеха.

.

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА И КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА

Развој система финансијског управљања и контроле (у даљем тексту: ФУК) у јавном сектору у Републици Србији (у даљем тексту: РС), покренуо је и развој управљања ризицима, наглашавајући његову важност. У складу са одредбама Закон о буџетском систему („Сл.гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010,101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр., 108/2013, 142/2014 и 68/2015 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/2019, 72/2019 , 149/2020 118/2021, 118/2021-др.закон и 138/2022) и Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС“, бр. 89/2019), систем ФУК представља свеобухватни систем унутрашњих контрола који успоставља и за који је одговоран руководиоца корисника јавних средстава, а којим се, управљајући ризицима, осигурава разумна увереност да ће се у остваривању циљева буџета и друга средства користити правилно, етично, економично, ефикасно и ефективно.

Стратегијом је одређен процес идентификовања ризика, процена идентификованих ризика, рангирање, као и које активности треба предузети како би се ефекти ризика (укупна изложеност ризику) ублажили. Такође,

одређује се и линија одговорности запослених у процесу управљања ризицима, тј. ко све учествује у процесу управљања, начину извештавања о евидентираним ризицима и њиховом статусу.

Ризик је било који догађај, активност или пропуст који би се могао догодити и неповољно утицати на постизање стратешких и оперативних циљева НП „Ђердап“. Поред тога, и пропуштене прилике се такође сматрају ризиком.

Управљање ризицима је целокупан процес утврђивања, процењивања и праћења ризика, узимајући у обзир циљеве НП „Ђердап“ и предузимање потребних радњи у циљу смањења ризика, а у оквиру поштовања принципа ФУК.

Идентификовање ризика је процес утврђивања догађаја и одређивање кључних ризика који могу угрозити остварење циљева НП „Ђердап“.

Опис ризика представља процес јасне формулације односно описивања утврђених ризика, узимајући у обзир главни узрок ризика и потенцијалне последице ризика односно утицај на циљеве и активности.

Процена ризика је поступак којим се на систематичан начин обавља процена утицаја који ризик има на остваривање циљева и одређује вероватноћа настанка ризика.

Ублажавање/третирање ризика подразумева активности које се предузимају у циљу смањивања вероватноће настанака ризика, ублажавање негативних последица које је ризик изазвао или обоје што подразумева успостављање одговарајућих контролних активности односно процедура.

Праћење ризика је део фазе управљања ризицима у којој се проверава да ли у пракси функционишу предложене контролне активности, и да ли исте спречавају, односно ублажавају ефекат деловања ризика на циљеве. Такође, поред наведеног, праћење омогућава и идентификовање новонасталих ризика, као и ризика који су нестали или имају мањи ефекат деловања на циљеве током процеса пословања.

Инхерентни ризик је ниво ризика у случају непостојања контроле и активности које ублажавају ризик.

Резидуални ризик је ризик који остаје након што руководство предузме радње за смањење последица и вероватноће неповољног догађаја, укључујући контролне активности у смислу реаговања тј. одговора на ризик.

Регистар ризика је преглед идентификованих ризика, процене ризика по критеријуму утицаја који има на остваривање циљева и вероватноће појављивања, потребних активности, односно контрола које ће смањити последице деловања ризика, особа задужених за спровођење конкретних активности, као и рокова за њихово извршење. То је интерни документ Националног парка „Ђердап“.

Према одредбама Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему ФУК у јавном сектору, руководиоца корисника јавних средстава одговоран је за одређивање и остваривање циљева, као и за успостављање делотворног система управљања ризицима који ће помоћи у остваривању постављених циљева.

Да би се успоставио адекватан систем односно процес управљања ризицима, руководиоца корисника јавних средстава треба да одреди/именује особу одговорну за координацију успостављања процеса управљања ризицима на нивоу корисника јавних средстава. Такође, у свим организационим јединицама у саставу Националног парка „Ђердап“ именују се координатори за ризике који, између осталог, идентификују ризике и ажурирају регистре ризика (приликом промене прописа, нове систематизације радних места, нових сазнања за отклањање ризика и вероватноће за појаву ризика и сл.).

Руководиоци на различитим нивоима управљања, у складу са додељеним овлашћењима и одговорностима, одговорни су за испуњавање циљева у оквиру својих надлежности, а тиме и за управљање ризицима.

Општи модел управљања ризицима подразумева:

1. Идентификацију ризика
2. Анализу и процену ризика
3. Реаговање на ризик – поступање по ризицима
4. Праћење и извештавање о ризицима

4.1. Идентификација ризика

На основу утврђених циљева, разматрају се догађаји који могу угрозити њихово остварење и предузимају одређене радње за управљање ризицима. Зато је важно да циљеви буду јасни, мерљиви, достижни, реални и временски одређени.

Циљеви се могу поделити на:

- а) Стратешке циљеве (општи) и
- б) Оперативне циљеве – специфични (који су везани за пословне процесе и планове рада).

а) Стратешки циљеви

Стратешки циљеви су дугорочни циљеви који су садржани у стратешким документима, како самог НП „Ђердап“ тако и осталих стратешких докумената који одређују правац и смер развоја Републике Србије из области финансијског управљања и контроле. Међу најзначајнијим документима из којих се посредно могу дефинисати стратешки циљеви који су везани за област управљања ризицима НП „Ђердап“ могу се издвојити већ поменута Стратегија развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у РС, Програм пословања за 2020. годину, Годишњи планови газдовања шумама, Годишњи програм управљања рибарским подручјем, Годишњи план газдовања ловиштем, Економско-финансијски план.

У том смислу Национални парк „Ђердап“ ће:

утврдити ризике на свим нивоима, како стратешким тако и оперативним и у свим планским документима - доношењем Регистра ризика;

- настојати да управљање ризицима постане саставни део процеса планирања и доношења одлука и тако постане управљачки документ за остваривање постављених циљева;
- обезбедити да све активности и са њима повезани финансијски издаци буду обухваћени финансијским планом НП „Ђердап“ у складу са програмским буџетом РС;
- избегавати активности које носе ризик од штетног публицитета или друге штете које могу утицати на углед НП „Ђердап“, као и да се управљањем ризицима омогући предвиђање неповољних околности које би могле спречити остварење циљева НП „Ђердап“;
- настојати да створи организациону структуру која, као таква, неће стварати одбојност према ризицима, али и да омогући да сви руководиоци и запослени који доносе одлуке или учествују у њиховој припреми, буду свесни одговорности и имају јасна сазнања да ће активности око управљања ризицима, резултирати у корист НП „Ђердап“ кроз остварење постављених циљева.

Најчешће методе тј. технике које организације користе за идентификовање ризика су:

- **набацивање идеја (brainstorming)** – је у ствари оформљена група кључних запослених (у НП „Ђердап“ је то Радна група), која отворено дискутује и утврђује ризике за свој делокруг рада;
- **коришћење контролних листа (check lists)** – заправо представља унапред припремљен списак ризика, па се у складу с тим сваки ризик разматра у односу на претходно утврђену листу. Ову листу би требало редовно прегледати како би се обезбедила њихова релевантност;
- **раније искуство** – по овој методи се ризици идентификују на основу знања и искуства запослених и ранијих информација које поседују везано за ризике. У том смислу, Регистар ризика може послужити као контролна листа и база основа за даље праћење постојећих и идентификацију нових ризика, као и за њихово ревидирање у погледу вероватноће јављања и степена утицаја;
- **процена ризика од стране носиоца активности** – ово је приступ према којем сваки ниво и део организације анализира своје активности и пружа свој допринос у тзв. “дијагнози” ризика са којом се суочава. Ово се може извести путем документованог приступа (утврђени упитници) али је често продуктивније уколико се организују радионице. Посебна предност овог приступа јесте да се ризици озбиљније схватају када их идентификују сами носиоци пословног процеса.

С обзиром на то да процес управљања ризицима треба да постане саставни део стратешког и оперативног планирања, потребно је обухватити све ризике који би се могли догодити, због унутрашњих или спољашњих фактора, а који утичу на успешно остварење циљева.

Да би се олакшало препознавање ризика као и да би се осигурала покривеност свих подручја ризика, може се користити подела на пет главних група ризика, коју између осталог користи Европска комисија, и то:

а) Екстерно – спољно окружење, као на пример :

- ризици макро окружења (геополитички, економски, природне катастрофе и слично);
- политичке одлуке и приоритети;
- спољни партнери (грађани, други корисници буџетских средстава, консултант, медији и слично).

б) Планирање, процеси и систем

- политике (укључујући и интерне политике и одлуке), стратегије, планови;
- оперативни процеси (начин организовања пословног процеса, опис процеса);

- финансијски процеси и додела финансијских средстава;
- ИТ и остали системи подршке.

в) Запослени и организација

- структура запослених и њихова компетентност;
- етика и понашање организације („тон с врха“, могућност преваре и проневере финансијских средстава, сукоб интереса и слично);
- интерна организација (начин управљања, подела улога и одговорности, делегирање итд.);
- сигурност запослених, објеката и опреме.

г) Законитост и исправност

- јасна дефинисаност закона, усклађеност постојећих закона, прописа и правила и поштовања истих.

д) Комуникација и информације

- методе и канали комуникације, тј. тачна, јасна и двосмерна линија комуницирања и преноса података;
- квалитетна и правовремена информисаност.

Оваква подела ризика обухвата како интерно, тако и екстерно окружење па представља алат који се може употребити у фази утврђивања ризика, а узима у обзир све аспекте ризика и сва потенцијална подручја ризика.

Национални парк „Ђердап“ ризик сматра озбиљним, ако је оцењен највишом оценом (6 или 9), и то у следећим случајевима:

- ако представља директну претњу успешном остваривању циљева или завршетку програма/пројекта/активности;
- ако ће проузроковати знатну штету организационим јединицама, грађанима, и сл.;
- ако ће за последицу имати кршење закона и других прописа;
- ако ће за последицу имати значајне финансијске губитке;
- ако се доводи у питање сигурност запослених и имовине у Националном парку „Ђердап“
- ако озбиљно утиче на углед Националног парка „Ђердап“.

4.2. Реаговање на ризик (поступање по ризику)

Сврха решавања ризика јесте да се неизвесност и потенцијална опасност од појаве ризика преокрене у корист Националног парка „Ђердап“, путем искоришћавања прилика и елиминисања претњи које утичу на остварење циљева. Свака радња коју Национални парк „Ђердап“ предузме са циљем да реши одређени ризик, представља део онога што је познато као „интерна контрола“.

Друштво је у свом редовном пословању у различитом обиму изложено одређеним финансијским ризицима и то:

- кредитни ризик,
- тржишни ризик (који обухвата ризик од промене курса страних валута, ризик од промене каматних стопа и ризик од промене цена) и
- ризик ликвидности.

Управљање ризицима у Предузећу је усмерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Предузећа у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта.

4.3. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик да ће једна страна у финансијском инструменту, неиспуњењем своје обавезе, проузроковати финансијски губитак друге стране.

Кредитни ризик настаје код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, потраживања од правних и физичких лица и преузетих обавеза.

У складу са усвојеном кредитном политиком Предузећа анализира се кредитни бонитет сваког новог појединачног купца пре него што му се понуде стандардни услови продаје. Такође, код продаје дрвних сортимената на пању, као обезбеђење за извршење уговорних обавеза уговара се поред авансне уплате по уговору на више рата и 10% финансијског обезбеђења од уговореног износа (депозит) одмах по склапању уговора.

4.4. Тржишни ризик

Ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукуирати услед промена тржишних цена. Тржишни ризик се састоји од три врсте ризика:

- валутног ризика,
- ризика каматне стопе и
- других ризика од промене цене.

4.1.1. *Ризик од промене курса страних валута*

Валутни ризик је ризик од флукутирања фер вредности или будућих токова готовине финансијског инструмента услед промене девизног курса.

Валутни ризик (или ризик од курсних промена) се јавља код финансијских инструмената који су означени у страниј валути, то јест у валути која није функционална валута у којој су они одмерени.

4.1.2. *Ризик од промене каматних стопа*

Ризик од промене каматних стопа је ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукутирати услед промена тржишних каматних стопа.

Ризик од каматне стопе се јавља код каматносноних финансијских инструмената признатих у билансу стања (на пример, кредити и потраживања и емитовани дужнички инструменти) и код неких финансијских инструмената који нису признати у билансу стања (на пример, неким обавезама по кредитима).

4.1.3. *Ризик од промене цена*

Ризик од промене цена је ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукутирати због промена тржишних цена (које нису оне које настају од ризика каматне стопе или валутног ризика), било да су те промене проузроковане факторима специфичним за појединачни финансијски инструмент или његовог емитента, или да фактори утичу на све сличне финансијске инструменте којима се тргује на тржишту

Ризик од промене цена се јавља код финансијских инструмената због промена, на пример, цена робе или цена капитала.

4.5. **Ризик ликвидности**

Ризик ликвидности је ризик да ће Предузеће имати потешкоћа у измирењу обавеза повезаних са финансијским обавезама. Предузеће управља својом ликвидношћу са циљем да, колико је могуће, увек има довољно средстава да измири своје доспеле обавезе, без неприхватљивих губитака и угрожавања своје репутације.

4.6. **Кључне рачуноводствене процене и претпоставке**

Рачуноводствене процене и просуђивања се континуирано вреднују и заснивају се на историјском искуству и другим факторима, укључујући очекивања будућих догађаја за које се верује да ће у датим околностима бити разумна.

На дан извештавања, руководство Предузећа анализира вредности по којима су приказана нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема предузећа. Уколико постоји идиција да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадив износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности.

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака, тј. у износу већем од 2% пословних прихода из претходне године врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно нераспоређеног губитка ранијих година на начин дефинисан Међународним рачуноводственим стандардом - МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Предузеће при састављању финансијског извештаја за 2021. годину, нема корекције почетног стања и нераспоређене добити из ранијег периода, јер није имало материјално значајних грешака.

5. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Састављање финансијских извештаја у складу примењеним оквиром за извештавање захтева од руководства коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентирани вредности средстава и обавеза, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на претходном искуству, као и различитим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја, а које делују реално и разумно у датим околностима. На бази ових информација се формира претпоставка о вредности средстава и обавеза, коју није могуће непосредно потврдити на бази других информација. Стварна вредност средстава и обавеза може да одступа од вредности која је процењена на овај начин.

Процене, као и претпоставке на основу којих су процене извршене, су предмет редовних провера. Ревидиране рачуноводствене процене се приказују за период у којем су ревидиране, у случају да процена има утицај само на дати период, или за период у којем су ревидиране и за будуће периоде, у случају да ревидирање утиче на текући и на будуће периоде.

Информације о областима код којих је степен процене највећи и које могу имати најзначајнији ефекат на износе признате у финансијским извештајима Друштва, дате су у даљем тексту.

Користан век трајања некретнина, постројења и опреме и стопе амортизације

Одређивање корисног века трајања некретнина, постројења и опреме се заснива на претходном искуству са сличним средствима, као и на антиципираном техничком развоју и променама на које утиче велики број економских или индустријских фактора. Адекватност одређеног корисног века трајања се преиспитује на годишњем нивоу или када год постоји индикација да је дошло до значајне промене фактора који су представљали основ за одређивање корисног века трајања.

Обезвређење вредност нефинансијске имовине

На дан биланса стања, руководство Друштва анализира вредности по којима су приказане некретнине, постројења и опрема Друштва. Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности.

Обезвређење потраживања од купаца и осталих потраживања

Друштво обрачунава обезвређење сумњивих потраживања на основу процењених губитака који настају, јер купци нису у могућности да изврше тражена плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређивања за сумњива потраживања, Друштво се ослања на старост потраживања, раније искуство са отписом, бонитет купаца и промене у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купаца и тиме изазване будуће наплате у готовини. Стварни ниво потраживања која су наплаћена може да се разликује од процењених нивоа наплате, што може позитивно или негативно да се одрази на резултате пословања.

Резервисање по основу судских спорова

Друштво је укључено у одређени број судских спорова који проистичу из његовог свакодневног пословања и односе се на питања која се тичу радних односа, а која се решавају или разматрају у току регуларног пословања. Друштво процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. Разумне процене обухватају просуђивање руководства након разматрања информација које укључују обавештења, поравнања, процене од стране правног сектора, доступне чињенице, идентификацију потенцијалних одговорних страна и њихове могућности да допринесу решавању, као и претходно искуство. Резервисање за судске спорове се формира када је вероватно да постоји обавеза чији се износ може поуздано проценити пажљивом анализом. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација.

Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Одложена пореска средства

Одложена пореска средства призната су као резултат разлике у стопама амортизације за рачуноводствене и пореске сврхе. Значајна процена одложених средстава од стране руководства Друштва је неопходна да би се

утврдио износ одложених пореских средстава које се могу признати, на основу периода и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске стратегије.

Фер вредност

Пословна политика Друштва је да обелодани информације о фер вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се фер вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. И поред наведеног, ова проблематика у Друштву није занемарена, већ руководство врши континуиране процене, уважавајући ризике, и када се процени да је надокнадива (фер или употребна) вредност средстава у пословним књигама Друштва прецењена, врши се исправка вредности.

Накнаде запосленима након прекида радног односа и друге накнаде предвиђене законом и интерним актима

Трошкови утврђених накнада запосленима након прекида радног односа, односно одласка у пензију након испуњених законских услова утврђују се применом актуарске процене. Актуарска процена укључује процену дисконтне стопе, будућих кретања зарада, стопе морталитета и будућих повећања накнаде по одласку у пензију. Због дугорочне природе ових планова, значајне неизвесности утичу на исход процене.

6. БИЛАНС УСПЕХА

6.1. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

Предузеће је у извештајном периоду остварило следеће приходе:

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Домаће тржиште		
Приходи од продаје сопствене потребе	51	
Приходи од продаје производа и робе- сувенири	462	462
Укупно:	513	536
Приходи по фактурама на домаћем тржишту		
Приходи од услуга смештаја	147	188
Приходи од продаје услуга и производа ловства	3.948	5.132
Приход од услуга презентације	2.564	1.764
Свега	6.659	7.084
	6.659	7.084
Укупно приходи од пр.робе,производа. и услуга	7.172	7.620

6.2. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Приходи од субвенција из републичког буџета(Мин.заштите, Мин.пољопривреде, Мин. Финансија)	2.342	2.582
Приход од донација домаћа правна лица	2.950	413
Приходи по основу услов. субвенција –републ.буџет	10.931	10.737
Приход од донација од иностраних пројеката	5.633	3.783
Приход од условљених иностраних донација	5	21
Укупно :	21.861	17.536
Приходи од закупнина	338	212
Приходи од чланарина рибарство и ловство	8.587	8.923
накнада за коришћење простора Националног парка Ђердап	89.052	87.675
Остали пословни приходи	700	539

Укупно:	<u>98.677</u>	<u>97.349</u>
Укупно остали пословни приходи:	<u>120.538</u>	<u>114.885</u>

6.3. ПОВЕЋАЊЕ/(СМАЊЕЊЕ) ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА УЧИНАКА

У извештајном периоду промене на залихама недовршене производње и готових производа је следеће:

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Недовршена производња на дан 31. децембра 2021.	0	0
Недовршена производња на дан 31. децембра 2022.	0	0
Готови производи на дан 31. децембра 2021.	0	0
Готови производи на дан 31. децембра 2022.	0	0
Минус:	0	0
Недор. произ. на дан 31.12.2021. смањење(2022.смањење)	0	0
Готови про. на дан 31.12.2021. смањење (2022.повећање)	<u>0</u>	<u>0</u>
Укупно	<u>0</u>	<u>0</u>

Предузеће је променило начин коришћења шума са изградом у сопственој режији на продају дрвних сортимената „на пању“ – у шуми, што представља продају материјала, а не готових производа. Из наведених разлога нема прихода ни стања, како недовршене производње тако ни готових производа.

6.4. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)

Шуме се, у складу са МРС 41, вреднују приликом признавања и на датум сваког биланса стања по фер вредности умањеној за процењене трошкове продаје.

Да би се проценила фер вредност шума неопходно је утврдити количину дрвне масе појединих врста дрвећа, дебљинску структуру и квалитет дрвне масе, фер цене по јединици дрвне масе и трошкове продаје. Вредност шума утврђује се у Општој основи газдовања шумама и Посебним основама газдовања шумама, у складу са Законом о шумама. Увећања вредности шума настају као резултат прираста дрвне масе, активирање шума и превођење из шума у припреми, куповина шума, улагање у шуме, док смањење вредности шума настаје као последица уништених шума од пожара, суша, елементарних непогода – ветроизвала. Смањење настаје и сечом шума која више не представља биолошко средство, односно намењена је продаји.

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Приходи од усклађивања вредности имовине -шуме	38.336	31.055
Укупно:	<u>38.336</u>	<u>31.055</u>
Укупно пословни приходи (6.1.+6.2.+6.3.+6.4.)	166.046	153.560

6.5. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

У извештајном периоду предузеће је остварило следеће трошкове материјала:

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Набавна вредност продате робе на мало - сувенирнице	375	343
Укупно-	<u>375</u>	<u>343</u>
Трошкови материјала (рибарство, ловство,шумарство)	2.203	2.572
Трошкови осталог материјала (канел., одржавање сред.и др.)	1.460	1.948
Трошкови горива и енергије	10.308	9.924
Трошкови резервних делова	3.731	4.359
Трошкови једнократног отписа инвентара	2.126	3.027
Укупно:	<u>19.828</u>	<u>21.830</u>

6.6. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

Зараде запослених исплаћиване су у складу са применом Правилника о унутрашњој систематизацији послова Јавног предузећа „Националног парка Ђердап“, Доњи Милановац, на који је сагласност дало Министарство заштите животне средине, решењем број.110-00-119/2018-04 од 30.11.2018.године и Закључком Владе бр 05 Број 11-1821/2022 од 3. марта 2022. године којим је прихваћен Колективни уговор за Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, који је у име Владе, потписао овлашћени представник Министарства заштите животне средине, под бројем 112-07-35/2020-04 од 21.03.2022. године, уз потпис и сагласност свих репрезентативних синдиката. Колективни уговор за Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, потписан од стране свих овлашћених представника, ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Предузећа, а објављен је 22.03.2022. године под бројем 1449/1, а ступио на снагу 30.03.2022. године. Зараде се исплаћиване у складу са усвојеним Програмом пословања Јавног предузећа „Националног парка Ђердап“ за 2022. годину који је усвојен и на који је Оснивач – Влада Републике Србије дала сагласност.

Делатност Предузећа везана је за утицај временских услова. Утицај временских услова код послодавца отвара могућност за изненадно повећање обима посла које по својој природи не трпи одлагање, јер би свако одлагање нанело велике штете у пословању. Колективним уговором у чл. 30 и Уговорима о раду са запосленима је уговорен прековремени рад у случају кад је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран, при чему за рад дужи од пуног радног времена, запослени има право на увећање зараде по чл. 108. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014 и 13/2017-одлука УС, 113/2017 и 95/2018- аутентично тумачење). По уговорима о раду са запосленима уговорено је увећање од 26% од основне зараде. Прековремени рад представља рад који запослени остварује изнад радног времена.

Накнаде физичким лицима по основу осталих уговора представљају Уговоре са осталим физичким лицима који по Закону о порезу на доходак грађана Закон о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-испр., 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-одлука УС, 07/12-усклађ. дин. изн., 93/12, 114/12-одлука УС, 08/13-усклађ. дин. изн., 47/13, 48/13-испр., 108/13, 06/14-усклађ. дин. изн., 57/14, 68/14-др. закон, 05/15-усклађ. дин. изн., 112/15, 05/16-усклађ. дин. изн., 07/17-усклађ. дин. изн., 113/17, 07/18-усклађ. дин. изн., 95/18, 4/2019-усклађени дин.изн., 86/2019, 5/2020- усклађени дин.изн., 153/2020, 156/2020-усклађени дин.изн., 6/2021-усклађени дин.изн., 44/2021, 118/2021, 132/2021- усклађени дин.изн. и 10/2022 – усклађени дин. изн., 138/2022, 144/2022 - усклађени дин. изн. и 6/2023 - усклађени дин. изн.) представљају категорију осталих личних примања. Уговори се склапају са физичким лицима због коришћења земљишта у власништву физичких лица у току радова на искоришћавању шума, прелаз и коришћење земљишта физичких лица представља надокнаду физичким лицима за прелазак и коришћење приватног земљишта.

Исплате по осталим уговорима односи се и на исплату по основу допунског рада за ангажованог интерног ревизора. Послове интерне ревизије обављају јединице интерне ревизије које могу бити организоване као јединице, службе или неки други организациони облик. Интерни ревизори не могу обављати, нити им се могу доделити било које друге функције и активности, осим активности интерне ревизије. Они су функционално и организационо независни. Интерни ревизор може обављати послове, код једног или више субјеката ревизије. По неопходним предусловима нико од запослених радника не испуњава услове за интерног ревизора у јавном сектору, у смислу да има положен испит за овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору, са најмање три године радног искуства на пословима ревизије, финансијске контроле или рачуноводствено – финансијским пословима. Како би испоштовало законску регулативу и налог државне ревизије Предузеће користи могућност коју даје члан 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору ("Сл. гласник РС", бр. 99/2011 и 106/2013 - даље: Приручник ИР), а то је да интерна ревизија код корисника јавних средстава може да се успостави од стране интерне ревизије другог корисника јавних средстава, да можемо од другог корисника јавних средстава ЈП „Србијашуме“ који има лиценциране интерне ревизоре ангажовати лиценциране интерне ревизоре (положен испит) по основу уговора о допунском раду.

Накнаде председнику и члановима Надзорног одбора исплаћиване су у складу са Одлуком о критеријумима и мерилима за утврђивање висине накнаде за рад у надзорном одбору јавних предузећа („Сл. гласник РС“, број 102/16) и усвојеним Програмом пословања за 2022. годину.

Накнаде трошкова запосленим радницима су: трошкови превоза запослених на посао и са посла, трошкови дневница за службени пут у земљи и иностранству, као и остали трошкови службеног пута у 2022. години, солидарна помоћ радницима и породицама радника која подразумева помоћ у случају теже болести, смртног случаја, елементарних непогода и осталих непредвиђених ситуација.

Јубиларне награде регулисане су нормативним актом и исплаћују се на основу година укупног радног стажа у Предузећу. Право и износ за исплату јубиларне награде је за 10 година, 20 година и 30 година рада у Предузећу у износу једне, две и три просечне бруто зараде по запосленом у Предузећу.

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Трошкови зарада и накнада зарада	97.704	85.468
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	15.694	14.194
Трошкови накнада по уговору о делу	15	13
Трошкови накнада по ауторским хонорарима	0	0
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	0	0
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	238	0
Трошкови нак. члановима управног одб. и ком.за ревизију	6.483	5.986
Остали лични расходи и накнаде	3.260	2.806
Укупно:	123.394	108.467

6.7. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

Трошкови амортизације у износу од РСД 17.182 хиљада односе се на: амортизацију нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме (Напомена 3.14.) према следећем прегледу:

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Амортизација основних средстава	17.182	16.119
Укупна амортизација:	17.182	16.119

6.8. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
<i>Трошкови производних услуга</i>		
Трошкови услуга на изради учинака	0	0
Трошкови транспортних услуга	1.560	1.417
Трошкови услуга одржавања (влаке, путеви, опрема и др.)	18.957	22.908
Трошкови закупнина	1.539	1.661
Трошкови сајмова	89	0
Трошкови рекламе и пропаганде	465	458
Трошкови истраживања	792	833
Трошкови осталих услуга –комуналне, геодетске и ос.	593	466
Свега:	23.995	27.743

6.9. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА

Одредбама Закона о шумама прописано је да средства за репродукцију шума издвајају корисници шума.

Средства за репродукцију шума користе се за финансирање радова просте и проширене репродукције:

- под простом репродукцијом шума, у смислу овог закона, подразумева се: припрема земљишта за природно подмлађивање; попуњавање, нега и чишћење састојина, пошумљавање површина насталих чистом сечом као редовним видом обнављања шума или дејством елементарних непогода; заштита шума од штетног деловања човека, биљних болести и штеточина и пожара; чување шума од бесправног коришћења и самовласног заузимања; производња шумског семена и садног материјала, изградња шумских саобраћајница за потребе просте репродукције шума; одабирање и обележавање стабала за сечу и израда основа и других пројеката и планова газдовања шумама;

- под проширеном репродукцијом шума, у смислу овог закона, подразумева се: пошумљавање необраслог шумског земљишта; реконструкција и мелиорација деградираних шума, шикара и шибљака (превођење шума у виши узгојни облик, замена врста дрвећа, подизање интензивних засада брзорастућих врста дрвећа и заштитних појасева на новим површинама); производња шумског семена и садног материјала; изградња шумских саобраћајница и израда пројеката и планова за потребе проширене репродукције.

Средства за репродукцију шума које се природно обнављају, односно средства за амортизацију интезивних шумских засада издваја корисник, односно сопственик шума, у складу са основом за газдовање шумама. Наведена средства користе се првенствено за одржавање шума и израду планова газдовања шумама, а неутрошена средства у текућој години морају се искористити као учешће у финансирању мера утврђених програмима развоја шумарства, односно годишњим програмима коришћења средстава у наредној години. Основицу за обрачун средстава за репродукцију,

чини тржишна вредност израђених дрвних сортимената на месту сече, на коју се примењује стопа од најмање 15%. Трошкови резервисања износе РСД 29.408 хиљада.

Разумном проценом руководства о очекиваним одливима економских користи из Предузећу у будућности, без процене независног актуара врши се обрачуна дугорочних резервисања за отпремнине због одласка у пензију. Ако је трошак услуге стручњака са стране – актуара висок, предузеће по Концептуалном оквиру за финансијско извештавање, где је наведено да корист која се добија од информација треба да буде већа од трошкова добијања информација, код МРС 19 не иде на пуну примену, већ се руководи историјским трошком, што се не сматра битним одступањем од стандарда Резервисања за отпремнине због одласка у пензију по МРС 19 могу се у неким случајевима вршити проценом, процесима и обрачунским пречицама које могу пружити поуздану апроксимацију детаљних обрачуна, као и то да остварења актуарских губитака и добитака зависи од актуарских претпоставки. Код једноставнијих случајева, уз поједностављење актуарских претпоставки и узимање за њих најповољније могуће солуције (просечан број запослених, године старости, просечан радни стаж, дисконтна стопа на тржишту хартија од вредности) може бити примењив за МРС 19. Трошкови резервисања за отпремнине због одласка у пензију износе РСД 851 хиљада.

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	29.408	19.235
Резервисања за задржане кауције и депозите		
Резервисања за трошкове реструктурирања		
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	851	1.003
Укупно резервисања:	<u>30.259</u>	<u>20.238</u>

6.10. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
<i>нематеријални трошкови</i>		
Трошкови непроизводних услуга	4.095	3.412
Трошкови репрезентације	689	690
Трошкови премија осигурања	2.094	1.947
Трошкови платног промета	246	254
Трошкови чланарина	497	472
Трошкови пореза	12.042	9.887
Остали нематеријални трошкови	3.226	6.562
Свега	<u>22.889</u>	<u>23.224</u>
Укупно пословни расходи (6.3+6.4+6.5+6.6+6.7+6.8)од 6.5 до 6.10	<u>237.922</u>	<u>217.964</u>
Укупно пословни губитац:	71.876	64.404

6.11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
<i>Финансијски приходи</i>		
Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		
Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица		
Приходи од камата	382	264
Позитивне курсне разлике		
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле		
Приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких улагања који се обрачунавају методом удела		
Остали финансијски приходи		
Свега финансијски приходи	<u>382</u>	<u>264</u>

Финансијски расходи

Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима		
Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима		
Расходи камата	8	13
Негативне курсне разлике	13	14
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле		
Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања који се обрачунавају методом удела		
Остали финансијски расходи	212	295
Свега финансијски расходи	233	322
Укупно добитак из финансирања:	149	
Укупно губитак из финансирања:		58
6.12. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ		
	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
<i>Приходи од усклађивања фер вредности</i>		
Приходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности	0	856
Свега	0	856
<i>Расходи од усклађивања фер вредности</i>		
Расходи од усклађивања фер вредности	25.392	1.660
Свега	25.392	1.660
<i>Остали приходи</i>		
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме		600
Добици од продаје биолошких средстава	96.370	63.086
Приходи по осн. ефеката угов, заштите од ризика - ревалор.станова	256	109
Приход од смањења обавеза		196
Приход од исп.цињаних	0	0
Приходи од укидања дугорочних резервисања	17.732	19.437
Приходи ос ис.циљаних живот.	11	
Приход од санитарног излова толстолобика	66	100
Приход од наплата штета од осигуравајућих кућа	157	58
Приход од наплата штета од других лица	531	260
Приход од судских спорова	286	19
Остали непоменути приходи	13	1
Свега приходи - остали	115.422	83.866
<i>Остали расходи</i>		
Губици по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	0	122
Расходи по основу директних отписа потраживања	112	44
Расходи по основу судских спорова	201	201
Остали расходи донације и спонзорства	285	248
Остали расходи накнаде штета физичка, правна и предузетници	11	220
Остали расходи накнада штете од дивљачи	488	1.266
Остали расходи	2	2
Укупно остали расходи	1.099	2.103
6.13. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		
	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада

Добитак из редовног пословања	17.204	16.497
Укупно добитак из редовног пословања	17.204	16.497

6.14. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Финансијски резултат у билансу успеха (добитак/губитак пре опорезивања)	17.204	16.497
Нето капитални добици (губици)		
Пословни добитак (губитак)		
Усклађивање и корекције расхода у пореском билансу	9.555	1.242
Усклађивање и корекција прихода у пореском билансу		
Опорезива пословна добит	26.759	17.739
Умањење за износ губитка из ранијих година		
Капитални добитак		
Умањење за износ капиталних губитака ранијих година		
Пореска основица	26.759	17.739
Умањење за приходе од дивиденди и удела у добити од резидентних обвезника		
Пореска основица (Образац ПБ-1)	26.759	17.739
Обрачунати порез (15% од умањене пореске основице)	4.014	2.661
Финансијски резултат у билансу успеха (добитак/губитак пре опорезивања)	17.204	16.497
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (Образац ПДП)	4.014	2.661
Порески расход периода		
Порески приход периода	456	280
НЕТО ДОБИТАК ЗА 2022. ГОДИНУ	13.646	14.116

Код састављања пореског биланса и пореске пријаве примењују се одредбе Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20- усклађени износ дин.изн., 153/20, и 118/21). Обрачун пореза на добитак врши се по стопи од 15% у складу са пореским прописима, одвојено за пословни и капитални подбиланс. Порески биланс састављен је са одређеним коригованим подацима из финансијског извештаја на начин предвиђен Законом. Порески биланс има за циљ да се на пореским прописима утврђен начин, утврди опорезива добит, односно губитак. Тако утврђена добит короигована по основу капиталних добитака, основица је за израчунавање пореза на добит. За утврђивање опорезиве добити у пореском билансу користи се већина ставки прихода и расхода утврђених у билансу успеха. Код појединих ставки се уноси корекција предвиђена законом, која се другачије уноси у порески биланс, да би се добила опорезива добит. Врши се усклађивање појединих позиција прихода и расхода, а пореска основица се умањује за губитке ранијих година. Код обрачуна амортизације за пореске сврхе код сталних средстава, стална средства се разврставају у две групе

1. стална средства стечена закључно са 31.12.2018. године, односно последњим даном пореског периода који почиње у 2018. години,
2. стална средства стечена почев од 01.01.2019. године, односно првог дана пореског периода који почиње у 2019. години.

Амортизација средстава стечених почев од 01.01.2019. године у пореском билансу за 2022. годину признаје се као расход у износу обрачунатом према новим правилима, односно према одредбама чл. 106 Закона о порезу на добит правних лица и Правилника о амортизацији сталних средстава која се признаје за пореске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 93/19) – нови Правилник. Према новом Правилнику обавеза је да се од 01.01.2019. године, за свако средство стечено од 01.01.2019. године, за које се обрачунава амортизација обезбеде подаци о набавци, износу обрачунате рачуноводствене и износу обрачунате пореске амортизације, износ пореске амортизације која се признаје у пореском периоду за пореске сврхе, износ неотписане како рачуноводствене, тако и пореске вредности.

6.15.

БИЛАНС СТАЊА

НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

У току 2022. године промене на нематеријалним улагањима предузећа су:

	Улагања у развој	Концесије патенти, Софтвери и остала права	Остала нематеријална улагања	Нематеријална Улагања у припреми	Аванси за нематеријалну имовину	Укупно
Набавна вредност						
Стање на почетку године	0	9.486	4.847	1.240	489	16.062
Корекција почетног стања						
Нове набавке		650				650
Пренос са једног облика на други				-240		-240
Отуђивање и расходовање	0	-713				-713
Остало						
Ревалоризација – процена						
Стање на крају године	0	9.423	4.847	1.000	489	15.759
Исправка вредности						
Стање на почетку године	0	4.223	1.975			6.198
Корекција почетног стања						
Амортизација 2022. године		856	524			1.380
Отуђивање и расходовање	0	-713				-713
Обезвређења						
Остало						
Ревалоризација - процена						
Стање на крају године	0	4.366	2.499			6.865
Неотписана вредност на дан 31.12.2022.	0	5.057	2.348	1.000	489	8.894
Неотписана вредност на дан 31.12.2021.		5.263	2.872	1.240	489	9.864

Нематеријална улагања исказују се по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију .

У 2022. извршено је нематеријално улагање у софтверска решења укупно 650 хиљаде динара -софтверски пакет за електронски деловодник. Нематеријална улагања у припреми представљају припрему за израду педолошке карте парка која је финансирана од стране надлежног министарства у износу од 1.000 хиљ. динара, при чему је претходно завршена само прва фаза израде. Аванс уплаћен за израду програма за механизам за третман сразмерног одбитка ПДВ-а у износу од 240 хиљада динара реализован је у 2022. години, при чему систем који је успостављен не представља ново софтверско решење, већ је унапређен постојећи који би се ускладио са новим законски прописима

у тој области, и у 2022. години представља трошак услуге унапређења наменски развијеног механизма за сразмерни одбитак. Софтверско решење за програм за шумарско још увек није у потпуности успостављен, тако да аванс уплаћен по том основу из претходне године у износу од 489 хиљада преноси се у 2023. годину.
Нематеријална улагања - код софтвера извршен је отпис код програма код којих је истекла лиценца у износу од 713 хиљада динара и то - програм за обрачун зарада у износу од 140 хиљада динара, програм за електронски деловодник у износу од 56 хиљада динара, програм за управљање људским ресурсима у износу од 418 хиљада динара и програм за обрачун ПДВ-а у износу од 99 хиљада динара.

6.16. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

У току 2022. године промене на некретностима, постројењима и опреми предузећа су:

	Земљишта	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвестицио не некретнине	У припреми	Аванси	Укупно
Набавна вредност							
Стање на почетку године	592.486	204.716	96.549	0	9.029	1.143	686.073
Корекција почетног стања							
Нове набавке		3.462	5.360	0	22		8.822
Пренос са једног облика на други							0
Расходовање			-391			-1.143	-1.534
Продаја							
Ревалоризација	3.295						3.295
Стање на крају године	595.781	208.178	101.518	0	9.051	0	914.528
Исправка вредности							
Стање на почетку године		70.177	61.969				132.146
Корекција почетног стања							
Амортизација 2022. године		7.399	8.403				15.802
Отуђивање расходовање							
Расходовање			-391				-391
Остало- реклаификација							
Ревалоризација а - процена							
Стање на крају године		77.576	69.981	0	9.051		147.557
Неотписана вредност – садашња 31.12.2022.	595.781	0	130.602	31.537	0	9.051	766.971

Неотписана
вредност –
садашња
31.12.2021.

592.486 134.538 34.580 0 9.051 1.143 771.776

Процењена вредност земљишта (пољопривредног, грађевинског) на основу вредности по квадрату из донетих Одлука износи: 595.781 хиљ. динара. Како је вредност земљишта у претходној години по процени и обрачуна по одлукама локалних самоуправа износила 592.486 хиљ. динара, дошло је до повећања вредности земљишта за износ од 3.295 хиљада динара, јер је **Одлукама у просеку повећана цена по квадрату**. Код општине Мајданпек за пољопривредно земљиште цена је са 50 динара по квадрату повећана на 65 динара по квадрату, код осталих општина цена се није мењала, што чини повећање вредност, односно ревалоризацију пољопривредног земљишта у износу од 39.811 хиљ.динара. Код грађевинског земљишта код општине Мајданпек за грађевинско земљиште у четвртој зони цена повећана са 770 динара на 1.229,80 динара по квадрату, а у шестој зони са 542,20 дин. смањена на 292,50 динара по квадрату, што чини основ пад вредности у износу од 36.516 хиљ.динара код грађевинског земљишта, односно пребијено износ ревалоризације је 3.295 хиљ. динара.

У току 2022. године повећање вредности на грађевинским објектима у износу од 3.462 хиљада динара односи се на улагања у **адаптацију објекта, табле за обележавање подручја и камионске путеве**. У 2022. години урађене су табле за обележавање граница парка, табле за обележавање подручја у укупном износу од 1.149 хиљ.динара. Остали грађевински објекти - урађена је контролна кућица за продају улазница на терену у износу од 843 хиљ. динара. Инвестиционо улагање извршено је на објекту Ловачка кућа у Орешковици у износу од 1.143 хиљ. динара. Изградња и инвестиције у камионске путеве односи се на: Чезава 60 одећење у износу од 87 хиљада динара, шумски пут Орешковица Букова Глава у износу од 240 хиљ. динара.

У 2022. године извршена је набавка опреме у укупном износу од 5.360 хиљ.динара и то: чамац – катамаран у износу од 3.540 хиљ. динара, ванбродски мотор у износу од 1.620 хиљ. динара и приколица за катамаран у износу од 200 хиљ. динара. По попису извршен је отпис дотрајале и неупотребљиве опреме у износу од 391 хиљ. динара и то опрема – рачунари у износу од 314 хиљ. динара, опрема – канцеларијски намештај у износу од 16 хиљ. динара, опрема за угоститељство и туризам у износу од 6 хиљ. динара и опрема – мерни инструменти у износу од 55 хиљ. динара.

У 2022.години настављена је започета је инвестиција у припреми - оспособљавања прилаза са магистралног пута табли из римског доба – Трајанова табла у износу од 22 хиљ. динара обезбеђивањем водних услова за изградњу пешачке стазе до Трајанове табле. Табла се до сада могла видети само прилазом дунавским пловним делом, а овом инвестицијом се омогућава туристима прилаз са копненог дела. Инвестиција је у припреми и укупно износи 9.051 хиљада динара.

У 2021. години уплаћен је аванс за реновирање и адаптацију поткровља на објекту Ловачка кућа у Орешковици у износу од 1.143 хиљада динара и исти је у 2022. години реализован.

6.17. БИОЛОШКА СРЕДСТВА - ШУМЕ

	Шуме	Укупно
Набавна вредност		
Стање на почетку године	4.273.146	4.273.146
Корекција почетног стања		
Нове набавке	549	549
Пренос са једног облика на други		
Отуђивање и расхоровање (продаја)	- 33.274	-33.274
Остало-реклаификација		

Ревалоризација - процена	38.336	38.336
Стање на крају године	4.278.757	4.278.757
Стање на крају године		
Неотписана вредност - садашња 31.12.2022.	4.278.757	4.278.757
Неотписана вредност –сад. 31.12.2021.	4.273.146	4.273.146

Вредност шума одређује се на основу Општих основа за газдовање шумама и Посебним Основама. Иста се утврђује проценом. Вредност се добија када се утврђена тотална дрвна запремина разврста на дрвне сорimente, утврди продајна вредност дрвне масе на камионском путу и од тако утврђене вредности, одбију се трошкови сече, израде и привлачења дрвних сориментата до шумског камионског пута. Утрошена вредност у току године је вредност која је по основама предвиђена у обиму искоришћавања. Процена вредности шума урађена је под 31.12.2022. године, што представља ревалоризацију вредности. Процену није радио независни проценитељ из наведене струке – шумарске, обзиром на специфичност процене, јер Предузеће располаже стручним кадром оспособљеним за процену шума, с обзиром да се Предузеће бави шумарством и располаже са 13 инжењера шумарства, чија стручност је управо област шумарства.

Поћање вредности шума је по основу извршеног пошумљавања у 2022. години у износу од 549 хиљ. динара и по основу процене вредности шума износи 38.336 хиљ. динара. Смањење вредности шума је по основу искоришћавања у износу од 33.274 хиљ. динара.

6.18. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

Остали дугорочни финансијски пласмани односе се на:

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Дугорочне кредите матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима	0	0
Дугорочне кредите у земљи	0	0
Дугорочне кредите у иностранству	0	0
Хартије од вредности које се држе до доспећа		
Остале дугорочне пласмане- откуп станова запослених	2.698	2.735
Свега		
Минус: Исправка вредности	0	0
Укупно	2.698	2.735

6.19. ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Одложена пореска средства у износу од РСД 5.489 хиљада, обухватају износе пореза из добити који могу да се поврате у наредним периодима по основу одбитних привремених разлика, неискоришћених пореских губитака и кредита. Признају се у мери у којој је вероватно да ће будући опорезиви добитак бити остварен.

Одложена пореска средства и обавезе по годинама:

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Одложена пореска средства	5.489	5.033
Одложене пореске обавезе		
Нето одложена пореска средства /(обавезе)	5.489	5.033

Дозвољено је пребијање одложених пореских средстава и обавеза.

Одложена пореска средства се односе на разлику између књиговодствене вредности основних средстава и њихове пореске основице.

6.20. ЗАЛИХЕ

Стање залиха и промене на истим су следеће:

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Материјал	78	83
Резервни делови, алат и инвентар		
Недовршена производња	0	0
Недовршене услуге		
Готови производи	0	0
Роба	635	429
Дати аванси	253	89
Минус: Исправка вредности		
Укупно	966	601

Предузеће је променило начин коришћења шума са изразом у сопственој режији на продају дрвних сортимената „на пању“ – у шуми. Залихе се односе на залихе материјала за прихрањивање дивљачи и залихе робе – месо дивљачи намењено продаји. Залихе материјала за прихрањивање дивљачи износе 78 хиљ. дин. (кукуруз у зрну), док роба намењена продаји која се налази у сувенирници визиторског центра у Доњем Милановцу и сувенирницама на терену износи 635 хиљада дин. Дати аванси се односе на авансе за робу и авансе за услуге. Аванси дати за робу и услуге укупно износе од 253 хиљ. динара, (ПТТ – Србија у износу од 1 хиљ. динара, Шумарски факултет у износу од 47 хиљ. динара, Службени гласник у износу од 38 хиљ. динара, ИПЦ у износу од 63 хиљ. динара, Мур стефанс ревизија и рачуноводство у износу од 96 хиљ. и Путеви Србије у износу од 8 хиљ. динара).

6.21. ПОТРАЖИВАЊА

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Потраживања по основу продаје		
Купци у земљи	15.803	15.866
Купци у иностранству		
Минус: Исправка вредности	-6.081	-6.081
Свега	9.722	9.785
Потраживања од запослених	50	37
Потраживања од државних органа и организација	134	86
Потраживања по основу преплаћених пореза и накнада	1.717	145
Остала потраживања – накнаде за кор.прост. националног парка	81.727	56.502
Минус: Исправка вредности – накнада	-66.401	-41.009
Укупно потраживања за накнаде за кор.прост.националног парка	15.326	15.493
Свега	17.227	15.761

Предузеће је дана 31.12.2022. послало изводе отворених ставки (ИОС-е) ради усаглашавања са купцима и обезвницима плаћања накнаде за коришћење подручја Националног парка Ђердап, обезвници накнада за коришћење шумских камионских путева, обезвници накнада за постављање камп приколица и остали обезвници по Закону о накнадама за коришћење јавних добара.

Потраживања од купаца са стањем на дан 31.12.2022. године, усаглашена су: Ђердап ловачко удружење у износу од 3 хиљ. динара, Аутопревозничка радња Слађан Живковић ПР износ од 81 хиљ. динара, Дунав клуб спортских

риболоваца у износу од 5 хиљ. динара, Драговић Веселин ПР сеча дрвећа у износу од 3 хиљ. динара, СРК Риболовачка прича из Зајечара у износу од 3 хиљ. динара, Горан Драговић ПР услуге Драговић у износу од 18 хиљ. динара, СР Ом у износу од 431 хиљ. динара, СТАР Владушић износ од 191 хиљ. динара, Стругара Радановић доо износ од 445 хиљ. динара, СР за улов рибе рибар Ранчић сениор у износу од 9 хиљ. динара, СЗТР Жар промет износ од 103 хиљ. динара, Поповић Мирослав из Београда износ од 2 хиљ. динара, СЗТР Ацер промет износ од 1.337 хиљ. динара, Јелена Поповић из Београд износ од 2 хиљ. динара, Србија за младе у износу од 7 хиљ. динара, СЗР за производњу ђумура Журжић у износу од 250 хиљ. динара, ПТП Јела универзал ДОО у износу од 3.937 хиљ. динара, СЗР Милинат у износу од 217 хиљ. динара, СЗР Душан Петровић износ од 50 хиљ. динара, ПД МС – вуд груп ДОО у износу од 249 хиљ. динара, “Атлантис два“ доо износ од 475 хиљ. динара, Фламинго травел клуб Ана Михајловић ПР износ од 6 хиљ. динара, Милорад Пајић ПР у износу од 4 хиљ. динара, Фагос плус Јарослав Стевановић ПР износ од 22 хиљ. динара, Миладинови Ненад износ од 278 хиљ. динара, Ловачко удружење Срндаћ у износу од 11 хиљ. динара, ПН – вуд ДОО износ од 154 хиљ. динара, Кико пром аутопревозничка радње Ђорђе Комарица ПР износ од 629 хиљ. динара, Рид вуд капитал ДОО износ од 621 хиљ. динара, Ц&ЛЦ груп Доо износ од 24 хиљ. динара, Каминг – копијутер инжењерин Доо износ од 60 хиљ. динара, Панта Ђурић износ од 66 хиљ. динара, Горан Јанковић износ од 29 хиљ. динара.

Исправка вредности потраживања односи се на немогућност наплате потраживања – није промењена у односу на претходну годину и односи се на Пим – каменоломи доо у износу од 194 хиљ. динара, Беомарк индустрија износ од 421 хиљ. динара, ПТР Дрвопласт износ од 4.571 хиљ. динара, ДОО Луки комерц износ од 51 хиљ. динара, Ветеринарски специјалистички институт Зајечар износ од 15 хиљ. динара, Еко вуд доо износ од 158 хиљ. динара, Дрна индустрија Пореч износ од 612 хиљ. динара, Бане Павловић 21 хиљ. динара, Престиж консалтинг доо износ од 33 хиљ. динара и Марковић Дубравка износ од 5 хиљ. динара.

Основ за наплату накнада је Законом о накнадама за коришћење јавних добара („Сл.гласник РС“, број 95/2018), који у делу Х регулише врсте накнада за заштиту животне средине, а чланом 99. ст.1. тачка 2, као вид накнаде за коришћење животне средине наводи и накнаду за коришћење заштићеног подручја. Применом нових одредби Закона, Предузеће је Одлуком о накнадама за коришћење заштићеног подручја „Националног парка Ђердап“, („Сл.гласник РС“, број 28/2019) утврдило висину и начин обрачуна и плаћања накнаде за коришћење подручја Национални парк Ђердап. Обвезник накнаде су привредна друштва и друга правна лица, предузетници и грађани (корисници) који користе погодности Националног парка „Ђердап“, као заштићеног подручја и његове вредности. Обвезници су они који обављају делатност на подручју Националног парка „Ђердап“, или на други начин искоришћавају ово заштићено добро или својим радњама наносе штету овом заштићеном подручју.

Потраживања по основу накнада за коришћење простора парка на дан 31.12.2022. су следећа: Огранак ХЕ Ђердап из Кладова износ од 5.576 хиљ. динара, Телеком Србија ад Београд у износу од 1.589 хиљ. динара, Електромрежа Србије ад у износу од 2.811 хиљ. динара, Огранак Електроморава, ЕПС Дистрибуција – Пожаревац износ од 1.625 хиљ. динара, ЈП Емисиона техника и везе – Београд у износу од 189 хиљ.дин., А1 Србија ДОО износ од 93 хиљ. динара, НИС а.д. Нови Сад износ од 644 хиљ.динара, РЈ ПТТ саобраћај Бор износ од 7 хиљ. динара, Путеви Србије износ од 1.725 хиљ. динара, РЈ ПТТ саобраћај Пожаревац износ од 6 хиљ. динара, Цетин ДОО износ од 46 хиљ. динара, Беомарк – индустрија – накнаде износ од 26 хиљ. динара, Талијата накнаде износ од 35 хиљ. динара. Физичка лица за постављање камп приколица, шатора износ од 35 хиљ. динара, Беомарек трејд доо износ од 12 хиљ. динара, Слађан Живковић ПР аутопревозник износ од 23 хиљ. динара, Горан Драговић ПР сеча дрвећа износ од 4 хиљ. динара, ХТТ Плажа ДОО износ од 8 хиљ. динара, Тара ДОО износ од 15 хиљ. динара, СТАР Владушић износ од 1 хиљ. динара, НД СЗР за производњу ђумура износ од 20 хиљ. Вукашин Мартиновић ПР за сечу дрвећа износ од 3 хиљ. динара, Производно трговинско предузеће Јела универзал износ од 278 хиљ. динара, МР група Милован Радојковић ПР износ од 4 хиљ. динара, Голден вуд доо износ од 19 хиљ. динара, Привредно друштво МС вуд износ од 52 хиљ. динара, Јарослав Стевановић Фагос плус износ од 5 хиљ. динара, Аутомобилски спортски клуб Г.А.Г.А знос од 93 хиљ. динара, Рид вуд капитал доо износ од 20 хиљ. динара, Сеча дрвећа Миловић Никола Миловић ПР износ од 2 хиљ. динара, Киломац доо износ од 1 хиљ. динара и Физичка лица за викендице у износу од 365 хиљ. динара.

Оспоравања накнада за коришћење подручја Националног парка Ђердап односи се и на Лепенски вир а.д. из Доњег Милановца и Електродистрибуција Србије – Огранак Електротимок Зајечар жалбама на решења. Оспорава се износа од 970 хиљ. утврђен решењем за 2022. годин од стане Лепеског вира а.д. и износ од 24.421 хиљ. динара од стране Електродистрибуције Србије Огранак Електротимок. Станке су уложиле жалбе која су прослеђене надлежном Министарству као другостепеном органу на решавање. Због не решавања другостепеног органа по изјављеним жалбама, а жалба на решење задржава извршење решења, због ненаплативости потраживања, накнаде су индиректно исправљене – односно спорна могућност наплате накнада је код:

- Лепенски вир а.д. износ од 10.021 хиљ.динара,
- ЈП Путеви Србије износ од 31.959 хиљ. динара
- Огранак Електротимок ЕПС дистрибуција доо износ од 24.421 динара

Због вишегодишњег нерешавања жалби по донетим решењима на испрваци потраживања је

износ од 66.401 хиљ. динара.

Преглед судских спорова у којима је предужеће тужилац и тужени је следећи:

1. Предмет: К. 11/2019
Оштећени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Окривљени: Живорад Стефановић из Доњег Милановца
Оптужен за кривично дело: из члана 218. ст.2. Кривичног законика Републике Србије
Основни суд у Мајданпеку.
Донета ослобађајућа пресуда.
Тужилаштво уложило жалбу на ослобађајућу пресуду која је усвојена и предмет је по Решењу Вишег суда у Неготину враћен првостепеном суду тј Основном суду у Мајданпеку на поновно суђење.
Нови број предмета у поновном поступку је К41/2022
Поступак у поновљеном суђењу у току.
2. Предмет: П 1. 66/2019
Тужилац: Саша Несторовић из Тополнице, општина Мајданпек
Тужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Основ спора: Поништај решења о отказу уговора о раду
Вредност спора: без вредности спора
Основни суд у Мајданпеку
Донета делимична пресуда у корист тужиоца.
Чека се одлука о трошковима поступка и повезивању стажа.
Поступак у току.
3. Предмет: П 1. 47/2017
Тужилац: Душан Медић из Врбаса
Тужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Основ спора: Поништај решења о отказу уговора о раду
Вредност спора: без вредности спора
Основни суд у Мајданпеку
Предмет враћен по Ревизији на поновно одлучивање
Поступак у току.
4. Предмет: П. бр. 95/2020
Тужилац: Татјана Адамовић из Мосне, општина Мајданпек
Тужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Основ спора: Накнада материјалне штете од дивљачи (саобраћајна незгода)
Вредност спора: 785.149,56 динара
Основни суд у Мајданпеку
Донета првостепена пресуда, усвојен тужбени захтев у целости.
Уложена жалба од стране туженог ЈП „Национални парк Ђердап“
Поступак у току.
5. Предмет: П. бр.183/2021
Тужилац: Андар Ђорђевић из Брњице, општина Голубац
Тужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Основ спора: Накнада материјалне штете од дивљачи (саобраћајна незгода)
Вредност спора: 128.058,26 динара
Основни суд у Великом Градишту
Одређено вештачење од стране сталног судског вештака Слободана Јовановића из Пожаревца.
Поступак у току.
6. Предмет: П. бр.221/2022
Тужилац: Новак Милошевић из Доњег Милановца, општина Мајданпек
Тужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Основ спора: Накнада материјалне штете од дивљачи (саобраћајна незгода)
Вредност спора: 422.691,00 динара
Основни суд у Мајданпеку
Поступак у току.
7. Предмет: П. бр.180/2022
Тужилац: Перица Петковић из Добре, општина Голубац
Тужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Основ спора: Накнада штете и измакле добити од дивљачи (саднице јабуке)
Вредност спора: 1.818.093,00 динара
Основни суд у Великом Градишту
Одређено вештачење од стране вештака пољопривредне струке
Поступак у току.
8. Предмет: П. бр.306/2019
Тужилац: Калиновић Јелица
Тужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Основ спора: Утврђење права својине
Вредност спора: 1000,00 динара
Основни суд у Мајданпеку
Донето решење којим се прекида поступак
Тужени поднео захтев за накнаду трошкова поступка.
9. Предмет: П. бр.34/2018
Тужилац: Јовановић Раде
Тужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Основ спора: Накнада штете
Вредност спора: 6000,00 динара

- Основни суд у Мајданпеку
Прекинут парнични поступак Решењем суда до окончања Прекршајног поступка под бројем Пр.2203/17 у ком поступку је тужилац окривљени.
Тужилац оглашен кривим у прекршајном поступку под бројем Пр.2203/17.
Парнични поступак у предмету П. бр.34/2018 је настављен предлогом туженог под новим бројем П 66/2022.
Повучена тужба од стране тужиоца.
Донета одлука о трошковима поступка у износу од 67.000, динара у корист туженог.
Поступак у току.
10. Предмет: 2 П 1. бр.20/2018
Тужилац: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Тужени: Срђан Стефановић и Нинослав Јовановић из Доњег Милановца
Основ спора: Накнада материјалне штете
Вредност спора: 521.603,00 динара
Основни суд у Мајданпеку
Донета првостепена пресуда у корист ЈП „Национални парк Ђердап“
Усвојен тужбени захтев у целости и досуђени трошкови парничног поступка у износу од 172.533,00 динара.
Тужени уложили жалбу на првостепену пресуду.
Поступак у току.
11. Предмет: ИИ. бр.435/2021
Извршни поверилац: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Извршни дужник: Драгиша Николић из Текије
Основ спора: Наплата парничних трошкова и трошкова извршног поступка
Вредност спора: 47.147,00 динара
Одређе попис покретних ствари
Дужник подео молбу за отплату дуга у 6 рата.
Поступак извршења спроводи Јавни извршитељ Ненад Милић из Неготина
Поступак принудне наплате у току.
12. Предмет: ИИ. бр.100/2019
Извршни поверилац: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Извршни дужник: Нова задруга д.о.о. Осаница
Основ спора: Наплата главног дуга и трошкова парничног и извршног поступка
Вредност спора: 213.610,49 динара
Поступак извршења спроводи Јавни извршитељ Марко Николић из Пожаревца
Намирен део дуга на основу предаје покретних ствари дужника у својину повериоца
Поступак принудне наплате у току за остатак дуга.
13. Предмет: ИИ. бр.768/2023
Извршни поверилац: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Извршни дужник: ЈП „Путеви Србије“ Београд
Основ спора: Наплата накнаде за коришћење заштићеног подручја НП Ђердап за 2022. годину по решењу 458 од 31.01.2022. године, за 4 тромесечје.
Вредност спора: 1.725.000,00 динара
Поступак извршења спроводи Јавни извршитељ Дарко Чолевић из Београда
Поступак принудне наплате у току.
14. Предмет: ИИВ. бр.442/2020
Извршни поверилац: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Извршни дужник: Prestige consulting research d.o.o. Бања Ковиљача
Основ спора: Наплата дуга по основу услуга у ловству
Вредност спора: 33.000,00 динара
Поступак извршења спроводи Јавни извршитељ Никола Новаковић из Новог Сада
Извршење се спроводи на новчаним средствима дужника.
Поступак принудне наплате у току.
15. Предмет: ИИ. бр.1923/2021
Извршни поверилац: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Извршни дужник: Радивоје Цапуловић из Текије
Основ спора: Накнада штете, трошкови извршног поступка и камата
Вредност спора: 30.000,00 динара
Поступак извршења спроводи Јавни извршитељ Ненад Милић из Неготина
Наплата потраживања се спроводи пописом и проценом покретних ствари и пленидбом новчаних средстава са рачуна извршног дужника.
Поступак принудне наплате у току.
16. Предмет: ИИ. бр.53/2020
Извршни поверилац: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Извршни дужник: Драган Чичић из Краљева, Конарево
Основ спора: Наплата главног дуга, парничних трошкова и камате
Вредност спора: 4.584.021,29 динара
Поступак извршења спроводи Јавни извршитељ Марија Лазовић из Краљева
Поступак принудне наплате у току.
17. Предмет: Ст. бр.24/2015
Стецајни поверилац: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
Стецајни дужник: Есо Wood d.o.o. Петровац, ул. Српских владара бр. 3.
Покренут стецајни поступак 19.01.2016. године, поднета пријава потраживања стецајног повериоца са предлогом за компензацију
Основ спора: Наплата главног дуга насталог пребијањем и камате
Вредност спора: 157.521,57 динара
Поступак води стецајни Радмила Радисављевић
Поступак у току.

За наведене спорове нису вршена резервисања по основу судских спорова. По процени и мишљењу пословодства по наведеним основама не очекује се одливе ресурса.

Потраживања од запослених се односе на потраживање по основу закупа службених станове у износу од 21 хиљ. динара и за коришћење службених телефона - 29 хиљ. динара.

Потраживања од државних органа и организација односи се на потраживања по основу рефундације средстава за обрачун боловања запослених преко 30 дана у износу од 134 хиљ. динара и по основу претплате за порезе у износу од 1.717 хиљ. динара.

6.22. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

Стање готовинских елемената је следеће:

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
У динарима:		
Текући рачуни	19.636	32.469
Благајна		
ХОВ		
Остало		
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена		
Свега	19.636	32.469
У иностраној валути:	56	56
Девизни рачун		
Благајна		
Акредитиви		
Остало		
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена		
Свега	19.692	32.525
Укупно	19.692	32.525

Предузеће платни промет обавља преко динарских и девизних текућих рачуна, док пренос буџетских средста по основу субвенција од Оснивача врши преко отвореног текућег рачуна код Управе за трезор. Платни промет се обавља преко Комерцијалне банке а.д. - Београд (динарски редовни, девизни), банке Итеса а.д. Београ (динарски текући рачун), банка Поштанска штедионица а.д. Београд (динарски редован, наменски за уплату накнада динарски и девизни рачун). По свим текућим рачунима предузеће није имало блокаду рачуна по основу неизмирених обавеза у последње три године.

6.23. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АВР

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Порез на додату вредност		
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	0	0
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по посебној стопи (осим плаћених аванса)	0	0
Порез на додату вредност у датим авансима по општој стопи	0	0
Порез на додату вредност у датим авансима по посебној стопи	0	0
Порез на додату вредност плаћен при увозу добара по општој стопи	0	0
Порез на додату вредност плаћен при увозу добара по посебној стопи	0	0
Порез на додату вредност обрачунат на услуге иностраних лица	0	0
Накнадно враћен порез на додату вредност купцима – страним држављанима	0	0

Потраживања за више плаћен порез на додатну вредност		0
Свега		
<i>Активна временска разграничења</i>		
Унапред плаћени трошкови	2.560	1.965
Потраживања за нефактурисани приход		
Разграничени ПДВ	28	41
Одложена пореска средства		
Остала активна временска разграничења		
Свега	2.588	2.006
Укупно	2.588	2.006

На временским разграничењима налазе трошкови који се не односе на пословну годину за коју се саставља финансијски извештај попут претплате на стручне публикације у износу од 135 хиљ. динара, премије осигурања за наредни период 1.223 хиљаде динара подршка за документациони систем у износу од 308 хиљ. динара, одржавање програма МПП ентерпрајс у износу од 590 хиљ. динара, едукативни материјал за риболовце у износу од 126 хиљада динара, унапред плаћена путарина у износу од 2 хиљ. динара, средства за облеживање риболовног алата, у износу од 156 хиљ. динара, део разграниченог ПДВ-а за трошкове ревизије у износу од 7 хиљ. динара и материјал за шумарство у износу од 13 хиљ. динара. На временским разграничењима се налази и обрачунати ПДВ који ће се користити у наредној пословној години у износу од 28 хиљ. динара.

6.24. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Основни капитал обухвата следеће облике капитала:

	%	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Акцијски капитал		0	0
- обичне акције			
- преференцијалне акције		0	0
Уделе			
Остали основни капитал		6.776	6.776
Друштвени капитал			
Државни капитал		4.295.636	4.295.636
Укупно		4.302.412	4.302.412

Државни капитал представља капитал јавног предузећа кога је основала држава, Република Србија. О променама на истом сагласност даје Влада Републике Србије.

Основни капитал предузећа износи 4.302.412.000,00 динара и представља удео Оснивача, при чему је оснивач један, са 100% учешћа у основном капиталу, а то је Република Србија. Наведени капитал регистрован је у Агенцији за привредне регистре у делу који се односи на упис капитала оснивача. Износ капитала Оснивача усаглашен је, односно идентичан је у финансијском извештају за 2022. годину са износом регистрованом у Агенцији за привредне регистре, као и у делу Статута предузећа који се односи на финансијско пословање предузећа.

6.25. ОСТАЛИ (ОСНОВНИ) КАПИТАЛ

Остали основни капитал у износу од 6.776 РСД хиљ. настао је прекњижавањем извора ванпословних средстава .

6.26. РЕЗЕРВЕ

Резерве обухватају следеће облике резерви:

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Емисиону премију		
Законске резерве	632	632
Статутарне и друге резерве	241	241
Укупно	873	873

Емисиона премија представља позитивну разлику између постигнуте продајне вредности акција и њихове номиналне вредности.

Законске резерве су обавезно формиране до 2004 године, тако што се сваке године из добитка уносило најмање 5% док резерве не достигну најмање 10% основног капитала а након тога нису формиране.

Статутарне и друге резерве представљају резерве које се формирају у складу са општим актима Предузећа.

6.27. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ

Ревалоризационе резерве обухватају:

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Ревалоризационе резерве по основу усклађивања поштене (фер) вредности	599.245	595.966
Резерве по основу прерачуна финансијских извештаја приказаних у другој функционалној валути, у односу на извештајну валуту	0	0
Укупно	599.245	595.966

У 2015. години проглашен је Закон о националним парковима којим се уређују циљеви, вредности, површине, границе и режими заштите свих паркова, у оквиру ког је и Национални парк Ђердап. На основу Закона о планирању и изградњи Скупштина општине Мајданпек 10.02.2015. године донела је План генералне регулације за насеље Доњи Милановац општине Мајданпек објављен у Службеном листу општине Мајданпек бр. 11 од 09. априла 2015. године, чиме је дефинисано грађевинско подручје насеља и засеока, утврђивање намене простора у границама планског подручја.

Земљиште се не амортизује, а односи се на земљишта за узгајање шума, земљиште за лов, ливаде пашњаци и др. На основу Закона о порезу на имовину обвезници који воде пословне књиге у 2022. години порез на имовину плаћају самоопорезивањем. Подзаконска акта која су јединице локалне самоуправе дужне да донесу у прописаном року у складу са Законом до 30.ноцембра 2022. године су:

1. Одлука о стопама пореза на имовину,
2. Одлука о одређивању зона и најопремљеније зоне,
3. Акт о утврђивању просечних цена одговарајућих непокретности по зонама.

На основу свих расположивих података, утврђивање границе парка, дефинисано грађевинско подручје, просечне цене непокретност по општинама, при чему са повећањем цене по квадрату по Одлукама општина, у 2022. години, увидом у листе непокретности по катастарским општинама, укупно повећање ревалоризације земљишта износи 3.279 хиљаде динара, док су реалоризационе резерве укинута преко нераспоређене добити код средства које је расходовано по попису 31.12.2022. године у износу од 16 хиљ. динара.

6.28. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК

Нераспоређени добитак односи се на:

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Нераспоређени добитак ранијих година	81.714	49.237
Корекција добити ранијих година – по основу материјално значајних грешака		
Корекција добити ранијих година – по основу промена рачуновод. Политика		
Корекција добити ранијих година – по основу стицања и отуђења сопствених акција		
Корекција добити – по основу реализованих ревалоризационих резерви	16	165
Корекција добити ранијих година – по основу пореза на добит		
Корекција добити ранијих година – по основу нематеријалних улагања		
Корекција добити ранијих година – по основу ревалоризације учешћа у капиталу банака		
Корекција добити ранијих година – по основу кумулираних ревалоризационих резерви		
Корекција добити ранијих година – по основу добити текуће године		9.165
Корекција добити ранијих година – -враћена добит из		

ранијег периода на нераспоређену добит из ранијих година		16.995
Корекција добити ранијих година – по основу расподеле - распоређена добит из 2021.у 2022.	-7.058	-7.964
Добит текуће године	13.646	14.116
Укупно	88.318	81.714

У 2022. години Ндзорни одбор Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ донео је Одлуку о расподели добити за 2021. годину, број 4301/3 од 30.09.2022. године на коју је Влада Републике Србије, дала сагласност Решењем о давању сагласности на расподелу добити ЈП „Национални парк Ђердап“ за 2021. годину бр. 05 Број: 41-9824/2022 од 01.12.2022. године. По наведеној одлуци 50% остварене добити, односно износ од 7.057.950,07 динара уплаћује се оснивачу Влади Републике Србије, што је и уплаћено у 2022. Години, а преосталих 50% Предузећу које остаје предузећу није распоређено.

6.29. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

Дугорочна резервисања се признају када:

- друштво има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја;
- је вероватно да ће одлив ресурса који садржи економске користи бити потребан за измирење обавезе; и
- износ обавезе може поуздано да се измери.

Наведена средства користе се првенствено за одржавање шума и израду планова газдовања шумама, а неутрошена средства у текућој години морају се искористити као учешће у финансирању мера утврђених програмима развоја шумарства, односно годишњим програмима коришћења средстава у наредној години. Основицу за обрачун средстава за репродукцију, чини тржишна вредност израђених дрвних сортимената на месту сече, на коју се примењује стопа од најмање 15%. Трошкови резервисања износе РСД 30.911 хиљада.

У претходној години резервисања за обнављање природног богатства – шуме, евидентирана су на краткорочним резервисањима обзиром да су резервисана средства утошена у току једне пословне године. У 2022. години део средстава који је резервисан није утрошен у 2022. години већ се преносе за 2023. годину, чиме из краткорочних прелазе у дугорочна резервисања. Обзиром да су и у 2022. години обрачуната резервисања, иста су евидентирана на дугорочним, јер се најпре морају утрошити средства преостала из 2022. године која су већ дугорочна, па након тога средства за 2023. годину, чија реализација се очекује за дуже од годину дана.

Дугорочна резервисања обухватају:	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Резервисања за трошкове за обнављање природних богатстава	30.911	
Резервисања за задржане кауције и депозите		
Резервисања за трошкове реструктурирања		
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	3.506	2.655
Остала дугорочна резервисања		
Дугорочне обавезе		
Укупно	34.417	2.655

Резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на висококвалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене.

6.30. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ

Дугорочни одложени приходи и донације обухватају:	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Одложени приходи и примљене субвенције	30.453	31.529
Укупно	30.453	31.529

Државна додељивања средстава по одређеним пројектима, а која служе за финансирање набавке основних средстава која се амортизују, оприходују се у периоду у сразмери у којој се обрачунава амортизација тих средстава. Остатак средстава је на одложеним приходима који се у наредним периодима оприходује сразмерно амортизацији средстава. Одложени приходи од државних додељивања се односе на следеће пројекте:

1. Пројекат Ревитализација бивше карауле у Текији у визиторски центар Националног парка Ђердап износ од РСД. 4.014 хиљ
2. Пројекат суфинансирања Визиторског центра Национални парк Ђердап у Доњем Милановцу-реализација износ од РСД 1.331 хиљ.
3. Пројекат суфинансирања Визиторског центра Национални парк Ђердап у Доњем Милановцу-реализација износ од РСД 1.260 хиљ.
4. Програм Суфинансирање програма управљања Националног парка Ђердап за 2012. годину у износу од 2.041 хиљ. динара.
5. Пројекта Репроцентар дивљих свиња “Љубница“ у ловишту „Ђердапа“ у износу од 7.111 хиљ. динара.
6. Програм Суфинансирања програма управљања Националног парка Ђердап за 2018. годину у износу од 1.076 хиљ. динара.
7. Аванс дат за израду педолошке карте прва фаза у износу од 800 хиљ. динара.
8. Програм Суфинансирање проиграма управљања Национални парк Ђердап за 2019. годину у износу од 2.081 хиљ. динара.
9. Програм Суфинансирање проиграма управљања Национални парк Ђердап за 2020. годину у износу од 970 хиљ. динара.
10. Програм Суфинансирање проиграма управљања Национални парк Ђердап за 2020. годину у делу који се односи на инвестицију у припреми – Ревитализација Трајанове табеле – суфинансирана у једном делу од надлежног Министарства у износу од 4.000 хиљ. динара.
11. Програм Суфинансирање проиграма управљања Национални парк Ђердап за 2021. годину у износу од 1.442 хиљ. динара.
12. Програм Суфинансирање проиграма управљања Национални парк Ђердап за 2021. годину у делу који се односи на инвестицију у припреми – Ревитализација Трајанове табеле – друга фаза – суфинансирање у једном делу од надлежног Министарства у износу од 3.828 хиљ. динара
13. Програм Суфинансирање проиграма управљања Национални парк Ђердап за 2022. годину у делу који се односи са постављање табли за обележавање геопарка – суфинансирање у једном делу од надлежног Министарства у износу од 499 хиљ. динара

6.31. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

Краткорочне финансијске обавезе обухватају:

Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе

2022.	2021.
57.286	108.083

Краткорочна резервисања се признају када:

- друштво има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја;
- је вероватно да ће одлив ресурса који садржи економске користи бити потребан за измирење обавезе; и
- износ обавезе може поуздано да се измери.

Краткорочна резервисања обухватају:

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Резервисања за трошкове у гарантном року		
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0	19.235
Резервисања за задржане кауције и депозите		
Резервисања за трошкове реструктурирања		
Остала дугорочна резервисања		
Укупно	0	19.235

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове обнављања природних богатстава, при чему се рекласификују на краткорочна уколико се одлив очекује до годину дана. Средства за репродукцију шума које се природно обнављају, односно средства за амортизацију интензивних шумских засада издваја корисник, односно сопственик шума, у складу са основом за газдовање шумама.

6.32. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Краткорочне финансијске обавезе обухватају:

Краткорочне обавезе			2022.	2021.
	<u>Ознака валуте</u>	<u>Каматна стопа</u>	<u>РСД хиљада</u>	<u>РСД хиљада</u>
Остале краткорочне финансијске обавезе				
Обавезе по лизигу који доспева до 1 године				
Остале краткорочне финансијске обавезе – кредит за ликвидност 1 година	Рсд	3,90%	0	5.000
Обавезе по основу сталних средстава и средстава обушављеног пословања намењених продаји Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године				
Свега			0	5.000
Укупно			<u>0</u>	<u>5.000</u>

6.33.

ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	<u>2022. РСД хиљада</u>	<u>2021. РСД хиљада</u>
Обавезе из пословања		
Примљени аванси, депозити и кауције	37.597	69.239
Укупно	37.597	69.239
Добављачи – матична и зависна правна лица		
Добављачи – остала повезана правна лица		
Добављачи у земљи	6.931	4.612
Добављачи у иностранству		
Остале обавезе из пословања – накнада штете од дивљачи		210
Укупно обавезе из пословања	44.528	74.061

Обавезе по основу примљених аванса односе се на примљене авансе по уговорима о продаји дрвних сортимената на пању у току 2022. године износе 37.597 хиљ. динара (без ПДВ-а). Аванси су од: Аутопревозник Живковић Слађан из Добре износ од 2.401 хиљ. динара, Драговић Веселин сеча дрвећа Драговић ПР износ од 448 хиљ. динара, Услуге Драговић Горан – Петрово Село износ од 601 хиљ. динара, СР ОМ износ од 753 хиљ. динара, СТАР Владушић износ од 1.426 хиљ. динара, Стругара Радановић доо Чокешина износ од 1.953 хиљ. динара, СЗТР Жар промет износ од 495 хиљ. динара, НД СЗР за производњу ћумура Драгица Петровић ПР износ од 954 хиљ. динара, СЗТПР Ацер промет из Доњег Милановца у износу од 1.292 хиљ. динара, Вукашин Мартиновић ПР Радња за сечу дрвећа „М и М“ износ од 285 хиљ. динара, СЗР за производњу ћумура Журжић ПР износ од 359 хиљ. динара, Дејан Пајић ПР аутопревозник износ од 322 хиљ. динара, Производно трговинско предузеће Јела - универзал доо из Ивањице износ од 8.038 хиљ. динара, Српа ексклузив СТКР износ од 1 хиљ. динара, Вол пејпер доо из Врчин – износ од 3.132 хиљ. динара, Милинат СЗР Миодраг Вујчић износ од 898 хиљ. динара, Душан Петровић ПР износ од 854 хиљ. динара, „Golden Wood“ ДОО износ од 3.095 хиљ. динара, Привредно друштво „MS WOOD GROUP“ ДОО износ од 381 хиљ. динара, Атлантис два доо износ од 2.593 хиљ. динара, Милорад Пајић ПР радња за сечу дрвећа износ од 10 хиљ. динара, Фагос плус Јарослав Стевановић ПР износ од 800 хиљ. динара, РН WOOD доо износ од 263 хиљ. динара, Кико пром Ђорђе комарица износ од 1.028 хиљ. динара, Сеча дрвећа Миловић Никола Миловић ПР износ од 271 хиљ. динара, Киломац доо износ од 968 хиљ. динара, Рубиња транспорт АПР износ од 1.559 хиљ. динара и Рид вуд капитал износ од 2.413 хиљ. динара.

За накнаде за коришћење заштићеног подручја аван је уплаћен од Банка поштанска штедионица у износу од 2 хиљ. динара, Грил ком СЗР износ од 1 хиљ. динара и физичка лица за викендице 1 хиљ. динара.

Обавезе према добављачима износе 6.931 хиљ. динара, а односе на добављаче: ПТТ Србија Бор износ од 27 хиљ. динара, НИС петрол доо износ од 487 хиљ. динара, ЈП Комуналац Кладово износ од 1 хиљ. динара, Пим каменолом износ од 15 хиљ. динара, Телеком Бор ад Београд износ од 55 хиљ. динара, СЗР Милена износ од 2 хиљ. динара, Текојанка доо износ од 18 хиљ. динара, Штука клуб спортских риболоваца износ од 71 хиљ. динара, КСР Дунав износ од 12 хиљ. динара, Компромис дизајн износ од 145 хиљ. динара, Биолошки факултет износ од 293 хиљ.

динара, СЗР Мижајка Миле Симоновић износ од 2.224 хиљ. динара, Комунално јавно предузећа Голубац износ од 12 хиљ. динара, Телеком Србија ад Београд износ од 74 хиљ. динара, Комунално јавно предузећа Доњи Милановац износ од 27 хиљ. динара, ООРП Пек Кучево износ од 25 хиљ. динара, ПТР Дрвопласт износ од 13 хиљ. динара, Д4С ДОО износ од 402 хиљ. динара, Народна библиотека Србије износ од 2 хиљ. динара, СЗР Таурис износ од 68 хиљ. динара, Вулканизерска радња Миша Мишелин износ од 2 хиљ. динара, ЈК за производњу и дистрибуцију воде Јединство из Кладова износ од 3 хиљ. динара, Арива доо из Пожаревца износ од 16 хиљ. динара, СЗТР Лука из Доњег Милановца износ од 13 хиљ. динара, СР Веки Верослав Јанковић износ од 12 хиљ. динара, Винер штедиша осигурање износ од 898 хиљада динара, Тимок ОСР износ од 8 хиљ. динара, ЈП Електропривреда Србије износ од 143 хиљ. динара, М&Р група износ од 39 хиљ. динара, ССамакс доо износ од 189 хиљ. динара, Тој тој износ од 118 хиљ. динара, Ковачка радња Тим87 износ од 182 хиљ. динара, СББ доо износ од 1 хиљ. динара, Елите – клнет доо износ од 4 хиљ. динара, Стефан Крижевић ПР Крижекс износ од 990 хиљ. динара, Адвокат Прокић Бобан износ од 11 хиљ. динара, Машинац ресурси доо износ од 28 хиљ. динара, Лед пеј доо износ од 1 хиљ. динара и Тисаб доо износ од 300 хиљ. динара.

6.34. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Обавезе по основу зарада и накнада зарада		
Друге обавезе		
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања		
Обавезе за дивиденде		
Обавезе за учешће у добити	0	0
Обавезе према запосленима (нак. за рад у ком.за рев. и остала.лична пр.)	9	8
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	347	317
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима (допунски рад)	65	
Друге неп. обавезе –обавезе по пресудама и повр.средстава		
Обавеза за нето зараде запослених	6.182	5.323
Обавеза порезе и доприносе на терет радника и на терет послодавца порези и доприноси	3.712	3.263
Свега	10.315	8.911
Обавезе за порез на додату вредност		
Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи	0	0
(осим примљених аванса)		
Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по посебној стопи	0	0
(осим примљених аванса)		
Обавеза за ПДВ по примљеним авансима по општој стопи	0	0
Обавеза за ПДВ по примљеним авансима по посебној стопи		
Обавеза за ПДВ по основу сопствене потрошње по општој стопи	0	0
Обавеза за ПДВ по основу сопствене потрошње по посебној стопи	0	0
Обавеза за ПДВ по основу продаје за готовину		
Обавеза за ПДВ по другим основама	0	0
Укупно		
Обавезе за ПДВ по основу разлике обрачунаог пореза на додату вредност и претходног пореза	0	104
Укупно	0	104
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине		
Обавезе за акцизе		
Обавезе за накнада за коришћење вода	0	9
Накнада за искоришћавање дрвета (накнада за посечено дрво)	534	415
Обавеза за доприносе који терет трошкове	0	0
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	334	286
Свега обавезе за порезе ,доприносе и др. дажбине	868	805
Порез на добит предузећа	1.575	71
Свега порез на добит предузећа	1.575	71
Укупне остале краткорочне обавезе	12.758	9.787

6.35. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАИЧЕЊА

	2022. РСД хиљада	2021. РСД хиљада
Обрачунати приходи будућег периода		
Наплаћени порез на додатну вредност	0	0
Одложени приход по основу ефеката уговорене заштите од ризика	0	0
Разграничени ПДВ по другим основама	0	0
Укупно	<u>0</u>	<u>0</u>

6.36. ВАНБИЛАНСНА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Ванбилансна актива и пасива односи се на туђу робу на местима израде дрвних сортимената. Не преузета роба од стране купца по склопљеним уговорима о продаји дрвних сортимената на пању у 2022. години и ранијих година, а фактурисана. Уговорима је регулисано да се по обављеној сечи и изради дрвних сортимената, утврђене количине дрвне масе премере, да се утврди запремина, класа о чему се сачињава записник о извршеном пријему на месту сече и израде. На основу сачињених записника, купцу се испоставља фактура за израђене дрвне сортименте. Преузимање и отпремање дрвних сортимената са места израде врши се на основу отпремница. На дан 31.12.2022. по извршеном попису на местима израде, фактурисана роба, а која није преузета од стране купаца, односно није отпремљена, и налази се на местима израде у националном парку је у износу од 22.976 по следћим партнерима:

- Одузета роба због неадекватне документације 226 РСД хиљ. (до окончања поступка са странком – роба се привремено складишти у националном парку)
- 1. Беомарк трејд доо - вредност робе 3.229 РСД хиљ.,
- 2. Слађан Живковић Аутопр. радња - вредност робе 1.271 РСД хиљ.,
- 3. Драговић Веселин ПР сеча дрвећа Драговић – вредност робе 177 РСД хиљ.,
- 4. СЗР Мижајка, износ од 2.274 РСД хиљ.,
- 5. Услуге Горан Драговић ПР износ од 432 РСД хиљ. динара,
- 6. СЗР ОМ Струњаш Перко износ од 51 РСД хиљ.
- 7. СТАР Владушић износ од 26 РСД хиљ. динара,
- 8. Стругара Радановић ДОО, износ од 209 РСД хиљ. динара,
- 9. Кроноспан СРБ доо, износ од 107 РСД хиљ. динара,
- 10. Тргомен некретнине, износ од 6 РСД хиљ.,
- 11. НД СЗР за производњу ћумура износ од 172 РСД хиљ. динара,
- 12. Yuned drvo ДОО, износ од 164 РСД хиљ.
- 13. СЗР Ацер промет износ од 3.287 РСД хиљ.
- 14. Мибро Пелет д.о.о износ од 46 РСД хиљ. динара,
- 15. KMD компану доо износ од 648 хиљ. динара,
- 16. СЗР Макс грил Иван Бабић износ од 161 РСД хиљ. Динара,
- 17. Вукашин Мартиновић ПР за сечу дрвећа М&М износ од 296 РСД хиљ. динара,
- 18. Аутопревозник Пајић Дејан ПР износ од 1.157 хиљ. РСД динара,
- 19. ПТП Јела универзал д.о.о Радаљево износ од 3.063 РСД хиљ. динара,
- 20. СЗР Грил ком ММ износ од 107 хиљ. динара,
- 21. СЗР Милинат износ од 1.043 РСД хиљ. динара,
- 22. Канис лупус доо износ од 87 РСД хиљ. динара.
- 23. Душан Петровић радња за експлоатацију шума износ од 494 РСД хиљ. динара,
- 24. Услужно резање и цепање дрва Холц промет износ од 49 РСД хиљ. динара,
- 25. Golden wood доо износ од 1.291 РСД хиљ. динара,
- 26. ПД МС wood груп доо износ од 16 хиљ. динара,
- 27. Атлантик два доо износ од 608 РСД хиљ. динара,
- 28. Фагос плус Јарослав Стевановић ПР износ од 294 РСД хиљ. динара,
- 29. Кико пром Ђорђе Комарица ПР, износ од 7 РСД хиљ. динара,
- 30. Киломац доо износ од 40 РСД хиљ. динара,
- 31. Робинија транспорт износ 463 РСД хиљ. динара,
- 32. Рид вуд капитал доо износ од 1.475 хиљ. динара.

7. ДРЖАВНА ДОДЕЉИВАЊА И СУБВЕНЦИЈЕ ПО ПРОЈЕКТИМА

У 2022. години државна давања и друге донације односе се на следеће:

1. Од Министарства заштите животне средине по уговору бр. 401-00-403/22-04 од 29.03.2022. за субвенционисање заштићених добара од општег интереса, на име Програма управљања Националног парка Ђердап за 2022. годину пренето је 17.360. хиљ. динара.

3. Од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за шуме по уговору бр. 401-00-00046/22-10 од 01.03.2022. годин и Анекс I уговора бр. 401-00-46/1/2022-10 од 08.12.2022. о финансирању послова у шумама сопственика за финансирање и обављање послова у газдовању шумама сопственика износ од 1.832 хиљ. динара.

По основу имплементације пројекта склопљени су следећи уговори:

1. Уговор о субвенцији за имплементацију пројекта DTP2-072--2.3- ConnectGREEN који се односи на обнављање и управљање еколошким коридорима у планинама као зеленој инфраструктури Дунавског басена,
2. Уговор о субвенцији за имплементацију пројекта DTP2-007-2.3-D2C DaRe to Connect који се односи на Подршку еколошкој конективности дунавског региона повезивањем области Natura 2000 дуж Зеленог појаса.

8. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

У току 2022. године у делу прилива и одлива готовине из пословних активности укупан прилив средстава износи 226.585 хиљ. динара, док укупан одлив средстава износи 239.406 хиљ. динара.

8.1. Токови готовине из пословних активности у приливу укупно изnose 226.585 хиљ. динара, док одливи из пословних активности укупно изnose 217.852 хиљ. динара.

8.2. Токови готовине који се односе на активности инвестирања у 2022. години, одлив средстава, односно одлив готовине из активности инвестирања остварен у износу од 9.496 хиљ. динара.

8.3. Токови готовине из активности финансирања односе се на прилив готовине по основу кредита за текућу ликвидност у износу од 5.000 хиљ. динара, исплате се односе на отплату кредит, дивиденде, односно исплата по основу одлуке о расподели добити за 2021. годину износ од 7.058 хиљ. динара.

У 2022. Години Ндзорни одбор Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ донео је Одлуку о расподели добити за 2021. годину, број 4301/3 од 30.09.2022. године на коју је Влада Републике Србије, дала сагласност Решењем о давању сагласности на расподелу добити ЈП „Национални парк Ђердап“ за 2021. годину бр. 05 Број: 41-9824/2022 од 01.12.2022. године. По наведеној одлуци 50% остварене добити, односно износ од 7.057.950,07 динара уплаћује се оснивачу Влади Републике Србије, што је и уплаћено у 2022. Години, а преосталих 50% Предузећу које остаје предузећу није распоређено.

8.4. Стање готовине на почетку периода износи 32.525 хиљ. динара, док је стање готовине на крају периода 19.692 хиљ. динара.

9. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични средњи курсеви НБС примењени за прерачун девизних позиција биланса стања на дан 31. децембра 2022. и 2021. године у функционалну валуту су били следећи:

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
ЕУР	117,3224	117,5821
УСД	110,1515	103,9262
ЦХФ	119,2543	113,6388
ГБП	132,7026	140,2626

Потенцијалне обавезе по основу судских спорова образложене су у делу потраживања тач.6.21. Потенцијално значајне обавезе за Предузеће у наредном периоду, могу евентуално настати, што Предузеће не очекује, али мора да напомене, из радних спорова за запосленима са којима је раскинут радни однос (отказ уговора о раду), који су покренули судске спорове за повратак на посао. Времески ти спорови дуго трају и у случају пресуде у њихову корист, обавезе са припадајућим порезима и доприносима би била потенцијално веће (дуг периода трајања спора).

10. ДОГАЂАЈИ НАКОН БИЛАНСА СТАЊА

Од дана биланса, 31.12.2022. године, до дана састављања финансијског извештаја није било догађаја који би утицали на веродостојност финансијских извештаја за 2022.

11. СТАЛНОСТ ПОСЛОВАЊА

Када припрема финансијске извештаје, руководство процењује способност друштва да настави да послује на неодређени временски период, сагласно са начелом сталности.

Приликом процењивања да ли је претпоставка сталности оправдана, руководство узима у обзир све расположиве податке у вези са догледном будућношћу, која обухвата најмање дванаест месеци од дана биланса стања, мада није ограничена само на тај период. Степен разматрања зависи од чињеница у вези са сваким случајем посебно. Ако је пословање друштва у прошлости било профитабилно, а финансијска средства лако доступна, може да се закључи да је у том случају, и без детаљније анализе, оправдано извршити рачуноводствено обухватање на основу начела сталности. У осталим случајевима, руководство ће можда морати да узме у обзир читав низ чинилаца који се тичу текуће и очекиване профитабилности, рокова за отплату дуга и потенцијалних извора за рефинансирање, пре него што буде закључило да је примена начела сталности оправдана.

В.Д. ДИРЕКТОР

Саша Јаношевић